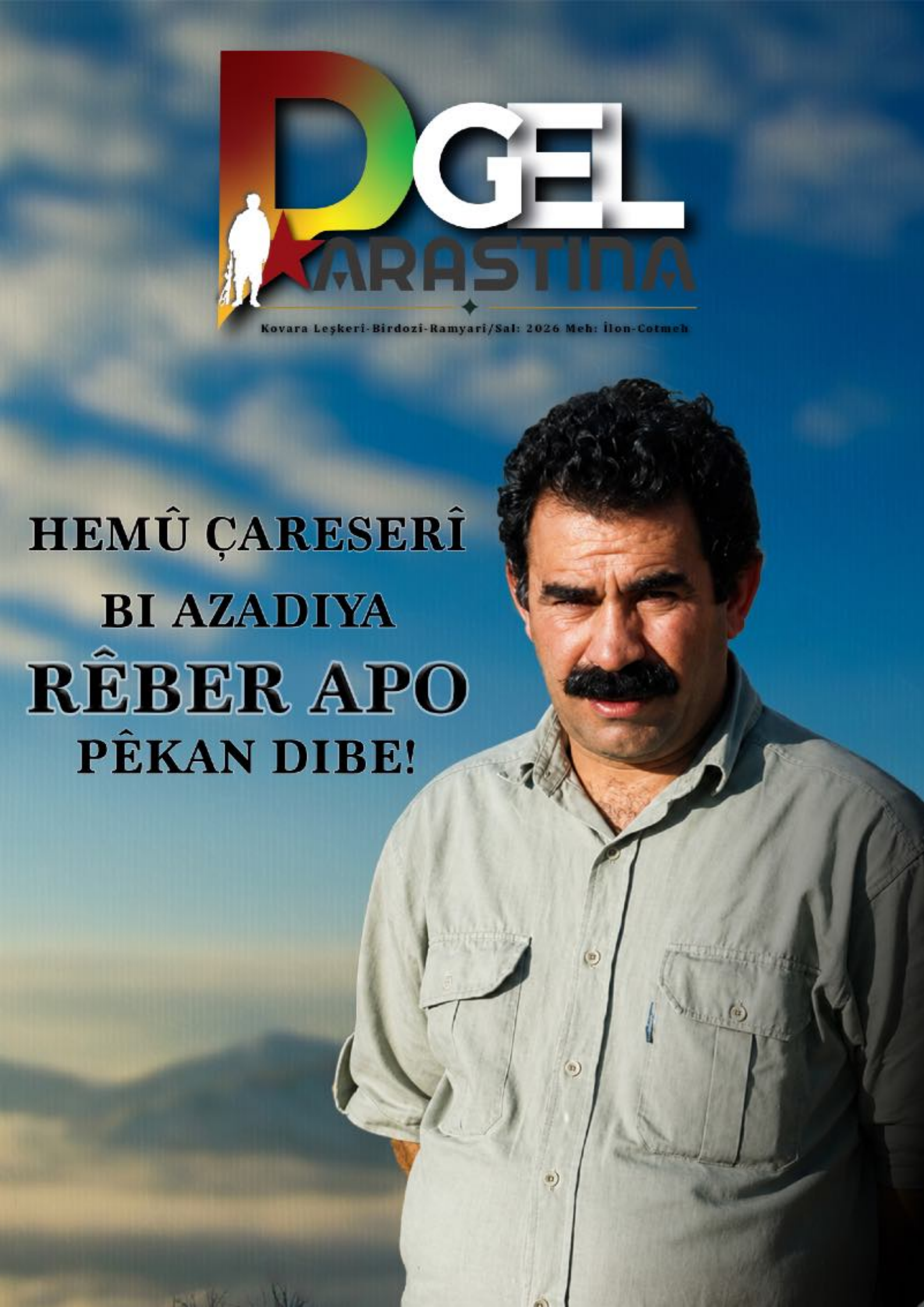
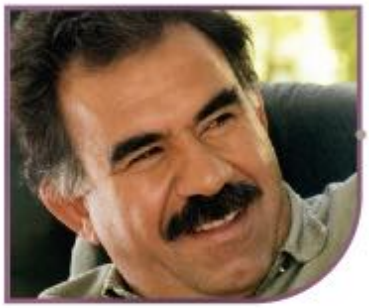
PGEL ARASTINA

Kovara Leşkerî-Birdozî-Ramyarî/Sal: 2026 Meh: İlon-Cotmeh

HEMÛ ÇARESERÎ BI AZADIYA RÊBER APO PÊKAN DIBE!

NAVEROK: BEŞA KURDÎ

EGER QONAX BAŞ NEYÊ VEKOLANDIN... 6
RÊBER APO

XWE PARASTIN Û "STRATEJIYA DUYEMİN" 11
HEVAL MASÎRO GARÊ

RÊWÎYA GELIYÊ AZADIYÊ:BÊRÎTAN 24
HEVAL RUKEN SERHED

WERÇERXA GELÊ KURD... 28
HEVAL PÎRDOXAN KEMAL

34 JI DIL Û RAMANÊN GERÎLAYAN
GERÎLAYÊN HPG û YJA-STAR' ê

37 DI ŞEVEK REŞ Û TARÎ DE...
HEVAL ARŞEM KURDMAN

41 HEVAL BERÎTAN SEMBOLA XETA ...
GERÎLAYÊN HPG û YJA-STAR' ê

43 KURDÎ ŞERÎN ZIMANE...
HEVAL ROJHAT AVAREŞ

47 DI DÎROKE DE FERMANDARE JIN
LÊKOLÎN

51 PÊŞENGÊN MEHA ÎLON-COTMEH'Ê
SALVEGER/ BÎRANÎN

İÇİNDEKİLER: TÜRKÇE BÖLÜM

GÜNEŞ'E MEKTUPLAR
ŞEHİD DENGTAV DEVRİM 56

İDEOLİJİMİZ KOMÜNDÜR
HEVAL ABBAS 59

ÇEŞİTLİ MÜCADELE DENEYİMLERDEN...
HEVAL CEMAL 74

KRİZDEN ÇIKIŞ YOLU...
HEVAL DIJWAR SASON 97

102 FEDAİLİK YAŞAMDA BAŞLAR
GULAN'IN ÖĞRENCİLERİ

107 APOLLON AKADEMİLERİNİN GENEL...
HEVAL ÇIYA AMED

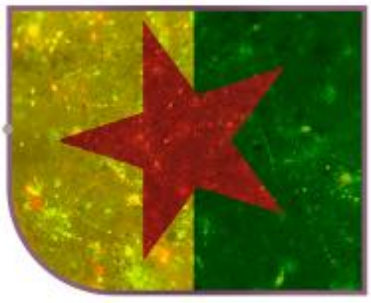
123 GENEL HATLARIYLA ÖZEL SAVAŞ
CEMAL ŞERİK

128 HAZANDA VE BAHARDA...
HEVAL VEJİN ROJ ARARAT

131 KİMYASAL SİLAHLAR VE ...
HPG BRÖŞÜRÜ

137 ÖZLÜ SÖZLER

JI EDİTOR

DEMBAŞ, RÊHEVAL Û XWENDEKARÊN HÊJA.

Em li ser navê Kovara Parastina Gel we hemû heval û xwendekaran silav dikin û di meşa we ya azadiyê de Serkeftinê dixwazin.

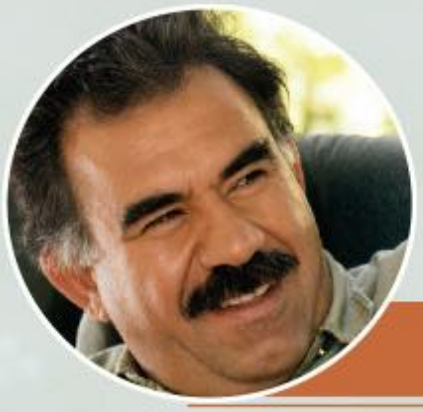
Bê guman di mehên îlon û cotmehê de bûyerên ku bandora xwe li dîroka tevgera me dane qewimîne. Komploya 9'ê cotmehê a ku ji aliyê hêzên emperyal, dagirker û hêzên noker de hat meşandin bu sedem ku di berdewamiya vê komployê de Rêber Apo esîr were girtin. Xwesteka van hêzan ew bû ku Rêber Apo esîr bigrin û tevgera azadiya gelê Kurd tasfiye bikin. Rêber Apo 27 sal e di zîndanê de ye û ev pêvajo hemû bi berxwedanê meşiya. Îro bi hewildana Rêber Apo pêvajoya Aştî û Civaka Demokratîk birêve diçe. Rêber Apo şer da seknandin, rêbazê tekoşînê guhert û rêya çareseriye vekir. Ev pêvajo îro bi hewldaneke mezin ya Rêber Apo û tevgera Apoyî tê meşandin. Di 25'ê cotmeha 1992'an de Fermandara me ya fedaî Heval Bêrîtan li hemberî dagirkerî û xiyanetê heta dawî şer kir û radestbûn qebûl nekir. Bi sloganên Bijî Serok Apo xwe di zinaran de avêt û rêya berxwedaniyê careke din ronî kir. Bi çalakiya xwe Rêheval Bêrîtan ji bo me xeta jîyana nû avakir. Di vî 34 salî de bi hezaran fedaî di xeta ku heval Bêrîtan vekiriye de meşiyan. Di şexsê Heval Bêrîtan de em hemû şehîdên xwe bibîr tînin.

Bi hejmara Îlon-Cotmehê a Kovara Parastina Gel em bi we re ne. Di vê hejmarê de ji gelek hevalên hêja nivîsên bi nirx hene. Di destpêkê de dahûrandinên Rêber Apo heye ku ev wekî hertim rêya me ronî dike. Di vê hejmarê de jî wek berdewamî wê nivîsên derbarê Şerê Gel yê Şoreşgerî, Şerê Taybet, li ser Xwe Parastinê û her wiha li ser komînalîzmê wê nivîs hebin. Dîsa li ser salvegera komploya 9'ê cotmehê; fedaîbûnê û salvegera çalakiya şehîd Berîtan nivîs û nirxandin wê cig bigrin. Emê di kovara xwe de beşek bidin li ser dîroka Akademiyên Apollo, nirxandinên gerîlayan yên li ser Rêber Apo û pêşengtiya Şehîd Bêrîtan. Nameyên hevalên şehîd ên ji bo Rêber Apo, rojnivîsên hevalên şehîd û di heman demê de nasnameyên şehîdên mehên îlon-cotmehê û danasîna fermandarên jin yên navdar jî me bo we amade kiriye. Em hêvîdarin kovara me bi naveroka xwe ve ligor bandewariyên be.

Em vê hejmara kovara PARASTÎNA GEL di şexsê Şehîd Bêrîtan de diyariyê şehîdên meha cotmehê dikin.
Dî tekoşîna jîyana azad de serkeftî û serfîraz bin.

EGER QONAX BAŞ NEYÊ VEKOLANDIN KESAYET BAŞ NAYÊ DAHÛRANDIN

Ev têkoşîn di heman demê de şerê hestan e. Hezkirin dikeve hundirê vê, weke derbirîna ponijîn evîn dikevê; wekî din nîşanên kerbê û heta xiyanet tê vegotin

RÊBER APO

Dîsa têginên kirêtî û xweşiktî dikevin dewrê de. Tîpên ber wendakirinê û qehreman tê pêşxistin. Ev tev hinek jî bi razberkirinê(soyut) ve tê çêkirin. Ango di bingehê çavderiyê de şûna yek bi yek kesayet bê vegotin, kêm zêde hemû kesên ku tevlî pêvajoyê bûne taybetmendiyên wan yên hevbeş di romanê de tê vekirin. Ev razberkirinek e. Ji şênberiyê(somud) razberkirin, ji asta razberkirinê jî tim û tim daxistina takekesan û pêşketina dema bê bi çavderiyê sepandin, dibe teknîka romanê. Her wiha hinek hêman(eleman) di hinek qonaxan de bi ponijîn tê vekolandin. Ku qonax baş neyên vekolandin, hêman jî baş nayên vekolandin. Heta hinek aliyên hêmanan, di hinek qonaxan de zêde tê vekolandin. Di hinek qonaxan de, di wana de berhem namîne. Yek jî têkilhev tê vekolandin. Ango vekolandinek tenê bi serê xwe ne pêşketina hestan e. Bandor û bertek(tepki) di nava hev de ye. Rîk(înat), hezkirin; xafil, şiyar; şoreşger, dij-şoreşger di nava hev de ne. Dîsa tîpê balkêş ku li hember wî derdikeve di halê pevçûnê de ne. Carna ev pevçûn gur dibe, carna jî gihanekê pêk tîne û ber bi çareseriyê ve diçe. Carna jî dixitime û dikeve nava qeyranê. Yek jî tê veguhertin. Hemû veguherînê dijî. Dema ku vediguhere, carna tê qezenckirin, carna jî tê wendakirin. Carna tê derbaskirin, carna jî tê pîrozkirin. Weke ku têkilî û nakokî ji têkilheviyeke wisa difilitin, ber bi pergal û asteke pêşketîtir ve diçin, carna jî dikevin nava xeniqandinekê û dimirin jî. Pêwîst e Roman, di bingehê vê teqalê de bê gihandin derbirînekê. Bi taybetî, di gelaleyê(müsvedde) de mînakdayînê, min ji xwe da destpêkirin. Li ba vê yekê em kesên din jî didin axaftin. Wisa tê fêmkirin ku emê gelek kesan bidin axaftin. Her kesê ku diaxive, di kesayeta xwe de gelek rasteqînan tîne ziman. Qasî aliyên bingehîn, aliyên talî jî datîne rastê. Qasî aliyên ku giştî bi xwe ve girê didin, aliyên eksantrîk jî hene. Lê bi sentezkirineke ku piştî van tevan bê çêkirin, em dikarin romanê şênber bikin. Jixwe di romanan de bi giştî kes, viyan, hest û azwerî(hirs) diaxivin. Ger ku em jî, bi vê wateyê takekesan bidin axaftin (bi taybetî ku ev hindik zêde giştîbûyînekî tînin ziman) ev azîneke (usul) rast e. Di virê de ya girîng ew e ku veqetandina tiştên bingehîn û talî bê çêkirin, yên bingehîn ê civakî-netewî û heta mirovanî bê dîtin, di nava kitekitan de neyê xe-

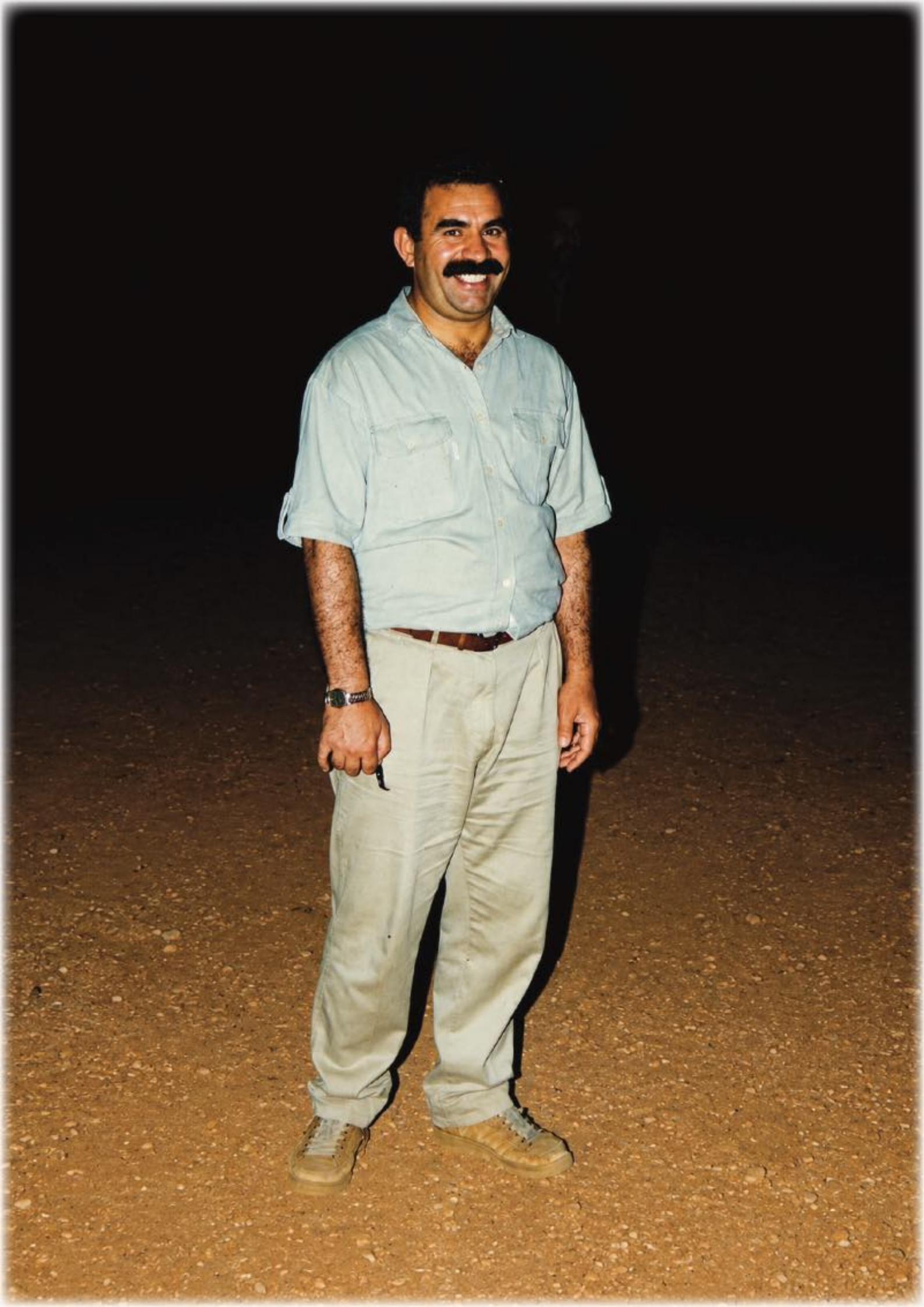
niqandin û yên zêde ne balkêş in, asta xwe ya temsîliyê nîn in, di nav re neyê heşandin. jixwe hêza ziman û uslûb jî pir girîng e. Jixwe rola hunerê di vir de ye. Ev war, wareke ku pir afirandinerî dixwaze. Jiyana wê jî, hindek hunermendane ye. Vegotina wê jî, bêguman ê wê temam bike. Gelala tê pêşxistin jî, wê di vê çarçoveyê de be. Dema ku em, hinek tîpan di nava vê çarçoveyê de didin rûniştandin, em carna yên ji zîndanê derketine jî didin axaftin. Ji ber ku yên ji zîndanê derketine, hinek rasteqînên ku jiyane hene. Ger ku rasteqîna dijwar a zîndanê neyê dahûrandin, hemû hest û asta jiyana wan bi tevahî aliyên xwe ve neyê ser ziman, roman nayê temamkirin, wê kêm bimîne. Her wiha dana axaftina yên ji zîndanê derketine, pêwîst e bê domandin. Qasî gelek aliyên wan ên erênî, aliyên xeternak û rizî jî hene. Ji vana hinek tîp bi cinewirî, hinek tîp jî bi qehremanî derketin; vana daxistina rastê û dîtin pêwîst e. Yên ku li ser nave hest û azweriyan pergalê bi rengekê herî pûç dijin û pergalê dihewînin hene. Hem jî ew kesên ku vê bi rûpoşa(maske) şoreşgerî dikin, me dît ku ne hindik in. Wêjeyeke sexte ya zîndanê, bêriya pergalê, hate xwestin ku li ser navê bêriya şoreşî daxînin rastê. Heta nepixandin û demagojî pir zêde ye. Ji ber ku jiyana pratîk û şênber nîn e. Bi vî awayî zemînê sextetiyê zêdetir xurt dibe. Pêwîsit e rexneya vê bê çêkirin û hê jî em li ser vê disekinin. Ji vê zêdetir pratîka çiya girîng e. Me hewl da ku, ev pratîka çiya qasî taybetmendiyên xwe yên paşdemayîkirin û wehşîkirinê, taybetmendiyên ku civakê ji hev vediçirîne û azad dike derxin rastê. Jixwe milîtanê çekdarî tê nirxandin. Milîtanê çekdarî kî ye, çawa ye? Heya niha jî dahûrîna wê weke peywireke girîng disekine. Di nava partiyê de qasî ku derbirîna zanistî hatiye gihandin bo derbirîna taktîk, tê xwestin ku derbirîna wê ya wêjeyî jî pêk were. Dema ku em van hemûyan pêktînin, di nava pêwendiyên sazgeha kevn de bi taybetî jî, damezrandine malbatê û eşîriyê hate destgirtin. Çima? Ji ber ku ev der wek zîndana gîştî ya rasteqîna civaka me ye; warê kevneşopiya gîştî û zincîrbûna gîştî ye. Di vê navberê de ji ber ku her çîn, tebeqe û hemû girseyên civakê dikevin dewrê, serûbin dibin, tê xwestin ku ew taybetmendiyên rewşenbîriya bajarî û taybetmendiyên gundîtî bê vegotin. Rewşenbîrê bajarî kî ye ango bajar çi ye? Em, ji vê dest pê dikin. Ev rewşenbîrên pêk hatine çi û kê temsîl dikin? Bi kevneşopiya me ve çiqas pêwendiya wan heye? Rasteqîna azad û welatparêziyê çiqas esas digire? Ji mêtîngerî, kemalîzm û dij-şoreşê çiqas

bandor dibe û wan çiqas esas digire? Niha ev, di pêkhatinên bajarî de baştir zelal dibin. Gundî, zêdetir serdema navîn, heta gelek pêkhatinên jêderka(kaynak) serdema pêşîn temsîl dike. Aliyên xwe yên welatparêziya erênî hene. Bi axê ve girêdayî ye, hedarmend e(sabir). Lê zêde bi hundir ve hatiye girtin, di nava mercên paşdemayî de hatiye hiştin; weke ku nikare biaxive, nikare xwe bi ziman bike, hatiye rewşeke wisa; vê guzarişt dike. Vegotina vê teyisandinê ya di nava refan de tim tê çêkirin. Tîpên hîmî hene. Ew taybetmendiyê van ên ji afirandinêriyê dûr bûn, pir çewsandîner, sexbêr(tasarrulu) û belaşxur(bedavaci) tên ser ziman. Dîsa dirêjahiya van ê piçûk û curbecur hene. Weke sermejiyê eşîrî, sermejiyê kevneperest û dîsa bi temen ve girêdayî welatparêzên kal û welatparêzên ciwan, hinek tîpên wisa jî anîna ziman mijara gotinê ye. Dîsa wek bireke civakî tevlîbûna jinê û bandorên ku wê daye çêkirin hene. Di teşeyê azadiya jinê de ew tiştê ku em, di Kurdistanê de krîter û kategoriya herî girîng a azadiya giştî guzarişt dikin, derdikeve rastê; nirxandina wê tê çêkirin. Tê xwestin ku ji pirsa "azadiya jinê çi ye?" re bersîv bê dayîn. Belê dema ku jin dibe mijara gotinê, de îcar dema tevlî şoreşê dibe bi hemû lewaziya giyanê, ka çi hatine teyisandin, ew dibe hêmaneke ku temsîla wê tîne ziman. Di ciyekî de ya herî xafîl, di ciyekî de ya herî xwerû(net), di ciyekî de jî weke tîpa herî sîketî viyana wê felç bûye. Ev dibe şêwaza ew tevlîbûn û kesayeta pir rajêr(alt taraf). Hemin bi hinek ciyan ve paldayî dibe xwedî meşekê. Weke tîpeke ku bi qeysikan dimeşe tê. Ango weke tîpeke pir hestiyar, pir bêpalpişt û pir bê amade ye. Ya herî girîng jî, weke zayendeke ku darazi-yên nirxên civakê bi stemkarî(zalim) li ser tê birêvebirin, tevlîbûneke wisa mijara gotinê ye. Ji nêzîkatiyên feodal, xwe ji meta-malbûyînekê wêdetir nikare bibe. Em azadbûyînê deynin aliyekê, xwe xistina mal aliyekê, ya xirabtirîn dibe tevlîbûneke ku teşeye herî zirav a malbûyînê ji xwe re peywir dihesibîne û diparêze. Milîtan, di vê mijarê de rewşa herî sêr dije. Mebesta jinê ku jiyana xwe ya kevn di nava şoreşê de bi şêwazeke pir zirav wek malekê bêtir pêşketiye ajotin e. Jixwe romanek bi giranî dikare cî bide têkîliyên jin û zilam. Bi

taybetî dixwaze têkilî û nakokiya wan bîne ziman. Bi rastî ji, di romana qonaxa şoreşê de, dixwaze têkiliyên damezraka(kurum) malbatê, dixwaze têkiliyên di navbera du tîpên ku ji malbat û kevneşopiyê qut bûne bigire dest, em ji van re dikarin bibêjin teqala pêwendiyên di navbera wan tîpên ku şoreş ango dij-şoreşê diparêzin. Dema ku em hatina wan li hember hev û teşeyê têkiliyên wan digirine dest, di bingeh de em dibînin ku qasî şêwazeke zirav meşandina pergalê, bi zêdebûyîna têkiliyên mulkiyetdarî ku ne li ser bingehê keda azad, tevlîbûyîna azad e û xeternak e rû bi rû dimînin. Şêwaza têkiliyên fêodal di teşeyekê cuda de ku xwe dispêre kapîtalîzmê ango wek meta tê veguhêstin nav şoreşê, ji daxwaza xwe di gelek teşeyên curbecur de berdewamkirinê nêzîkatiya serdestî ya zilam, helwesta jinê bi şêwazeke zirav ku dixwaze xwe biha pêşwazî bike divê bê têgihîştin. Ango yên mîna red, bertek û lewaziyên xwe bi rengekê xirab dayîn û her wekî din... Bi rastî jî dema ku şênberiya Kurdistanê dibe mijara gotinê, mezin axayên malbatê hene. Malbat, bi palpiştiya pergala mêtîngerî û hevkarmendiyê tê avakirin. Temsîla vê di jinê ango di bûyera zewacê de, bi taybetî rewşa zilam ya di nava malbatê de ku pir bêhevseng û bêberpirsiyarî ye, bi bandorên xirab têvlîbûna wî nava şoreşê, dîsa koledariya jinê û şêwaza ku pir girêdayî ye, di bingeh de ev şêwaza nêzîkatiyê ku baş nehatiyê dahûrandin û ronahîkirin jiyanê pir gef dike. Nêzîkatiyên ku pir dûrê azadiyê ne, di nava partiyê de ew kesayetên ku pir zêde di bin bandora kevneşopiyê de ne, dikarin şoreşa me vala derbixin. Dixwaze di teşeyê redkirinê de, di teşeyê malbûyînê de ango di teşeyê pejirandinê de be, ew têkiliyên ku xeternak ne pir zêde derketine rastê. İcar derketina jinê li çiyayan, wergirtina jinê ji her sehayê re, di vê mijarê de bandor-bertek bêtir derxistiye asteke pêşdetir. Rast nekanalîzekirin û nekişandina jinê ber bi tevgera şoreşê ve û di xalekê de girtin, sekinandin, lê di rewşa hatina wê de jî, bi têkiliyên bêpîvan û bêast hatin, her wiha xirakirina arteşê, di bingeh de ji ber ku pêwendiyên şoreşgerî tam ne serdest in ji tevlîheviyekê re rê dana vekirin û jiyanê hereşekirin dibe mijara gotinê. Bi kurtasî, tengasiyên negihîştina jiyana nû û teşeyên têkiliyan tên jiyandin. Roman di wateyê de bêtir dikare ber bi şênberiyê ve biçe û hewl dide di ciyê civakî de derkeve pêş. Roman hindek jî ev e. Erê, dema ku tîp bi aliyên curbecur wisa tên nirxandin, di bingehê têkiliyên jin-zilam-malbatê de dikare pêgirê dahûrandineke baş bê kirin. Kurtasîkirin yek jî di vî aliyê de tê çêkirin. Rewşên ku her milîtanê me hevbeş dijîn mijara gotinê ye. Her wiha roman, warekê baş guzarişt dike. Me xwest ku em hindek vê bidin. Ka çima pêwîstî heye ku bi jinê re despêkirin bê çêkirin, bi encaman ve hate daxistin. Hate xwestin ku ji xalên serik hindek mînak bê dayîn. Jina hatî bijartin ango xwestek heye bê desgirtin û pêwendiya têkiliyan bi pergalê re (pêdiviya van bi derbirîneka wêjeyî heye) hevkarmend e yan na, sîxur e yan na, şoreşger e yan na; pênaseyeke misoger nîn e. Ango raveyeke zanistî nin e, guncav jî nîn e. Ger bibe jî wê bi hindek texmîn û şiroveyan pêş bikeve. Vê herî baş wêje dikare çêbike, lê encamên wê pir girîng in. Di virê de ya tê dahûrandin, pêşî mêtîngerî dibe, kemalîzm dibe, mîrzadeyî ango bijarteyî dibe. Dema ku partî dibe mijara gotinê, serdestiya hevkarmendî, çespandinên li ser PKKê, li ser tevgera şoreşger, nêzîkatiyên dekbasî yên pir zirav û dîsa ew şaş nêzîkatiyên li hember hemû taybetmendiyên tîpê milîtanê şoreşger e.

XWE PARASTIN Û "STRATEJIYA DUYEMÎN"

"XWEPARASTIN"
TAYBETMENDIYEK BINGEHÎN YA HEMÛ ZINDIYÊN BIYOLOJÎK Û EKOLOJÎK E.

HEVAL MASÎRO GARÊ

Zindî li milekî, cihana me jî ji bo xwe ji tirêjên rojê û meteoran ji fezayê tên biparêze wekî mertaleke berevaniyê xwedî atmosferê ye. Di atmosferê de ji ber kuna ku çavkaniya xwe ji germbûna kûrevî dîgre; zindî ango cîhan ji êrîşê re vekirî dibe. Jibo her zindiyeke biyolojîk, ne tenê yek, bi dehan pergalên xwe yê berevaniyê heye. Heta her organeke laş jî xwedî pergaleke berevaniyê ye. Di armanca berevaniyê de jiyan û zindîbûnê parastin heye. Ji bo zindiyan ev, rêzikeke hebûnî ye. Wekî mînak; di laş de ger birînek vebibe, koloniyên şaneyan ji bo wê baş bikin yekser dikevin dewrê. Hemû tiştên zindî heta kêliya dawîyê ji bo rewşa zindîbûnê biparêzin dixebitin. Li hemberî êrîşên ku wê zindîbûnê ji hole rabikin qet valatî nahêlin. Di xwezayê de her demê hewldana sax mayînê esas e.

Xerîzeya berevaniyê di heman demê de ji bilî xwedîbûn û zêdebûnê, di her zindiyekî de ji her sê xwerîzeyên bingehîn yek e. Piranî caran ev xerîze dikeve beriya her du xerîzeyên dîtir. Di xwezayê de tu zindiyek beriya ku berevaniya wî/ê hebe nakeve zêdebûnê. Ger ji tîhnîbûnê bifetise jî xezalek ji bo av vexwarinê zû bi zû xwe bernade nava aveke ku tijî tîmsehên dixwaze wê bikuje. Li vê qadê zaafên dikare derkeve di nava hemû zindiyan de zêdetir mexsûsî mirovê medenî ye.

Ji bo mirovan pergalên berevaniyê wekî biyolojîk û civakî li du beşan par dibe. Berevaniya biyolojîk di mirov de wekî her zindiyan e. Refleks e. ji bo mirovan pergala berevaniyê ya duyemîn berevaniya civakî ye. Berevaniya civakî jî ji dema ku civak avabûye ve heye. Eynî wekî diyardeyê aborî û birêvebirinê berevanî jî bûyerek civakî ye. Di civakên xwezayî de çawa girêdayî aborî û birêvebirinê çîn û qadên cuda tunebin, ji bo berevaniyê ji heman tişt derbasdar e. Tiştekî wekî artêş li milekî, civak li milekî be ne mijara gotinê bû. Her ferdekî civakê kêm an zêde; him şerkeriyê, him aboriyê him jî karên birêvebirinê dizanîbû û rasterast kirdeya her qadekê bû. Bi dasoka di destê xwe de çawa diçû nava erd, bi heman dasokê dikaribû xwe biparêze jî. Çawa ku civaka dikare xwe birêvebibe pêwîstiya yekî din ku were wî birêvebibe nabîne, mirovekî dikare xwe biparêze jî parastina xwe radestî

yekî din nake. Di civakên koçer de ev taybetmendî heta qirnê navîn karîbûye xwe biparêze. Wekî mînak di Moxolan de qada sîvîl tuneye. Cudabûna leşker-sîvîl di dewletên modern de zêdetir bi pergal bûye. Yanî qada parastinê derveyî qada civakî hatiye hîştin. Tişta bi vê re tê xwestin ku were gotin, parastin tenê wekî kişle û garnîzonan ji qada civakî nehatiye durxistin, rewşa parastina ku ji civakê hatiye durxistin û xistina civakê ji hêza xweparastinê ye.

Di heman demê de nişêtek mezin a qelişîna di feraseta civakî de ye. Berevaniyê derxistina derveyî civakê ango wekî avahiyeke cuda birêxistinkirin, bi rista nû a ku desthilat di serdemên nûjen de digre ser milê xwe ve têkildar e. bi taybetî li Ewropa' yê beriya netew-dewletan ji bilî hêzên xweparastina civakî, avhiyên leşkerî yên cuda xwe birêxistin dikirin tenê leşkerên bi pere û kesên talanker bûn. Tu girîngiya ku ev artêş ji kîjan netewê ne ango ji bok ê şer dikin jî tunebû.

Di dewletên beriya kapîtalîzmê de avahiya artêşan ji yê roja meyî îro gelekî cudaye. Behsa yekdestiyeke wekî di netew-dewletan de nikare were kirin. Lewra birêvebirina dewletê ji bilî qral, gelek caran ji aliyê derebegiyan dihate meşandin. Ji bo Îran û artêşên Îslamê jî heman tişt dikare were gotin. Di hindekan de garnîzonbûn hebe jî, van artêşana hîn zêdetir di dema şer de xuyadikirin. Artûşbûneke ku bikaribe civakê bêçek bike û bêparastin bihêle hîn li hole tuneye. Heta artêşên dewlet û împaratoriyê jî gelek caran ji kombûna van hêzên xweparastinê pêkdihatin. Zatî Garnîzon peyveke rojavayî ye. Ev peyv tê wateya berevaniya xwe kirin û xweparastin ê.

Di netew-dewletan de teşkîlatên artêş û polîsan li ser tesfiyekirina pergala xweparastinê ya civakan pêkhatiye. Dewleta Nûjen çawa di rêvebirin û aboriyê de yekdestî avakiribe, di parastinê de jî yekdestiya xwe avakiriye. Li hemberî vê, dema ku yekdestiyên din li cihê xwe bimînin bi serê xwe tesfiyekirina yekdestiya parastinê nikare bibe mijara gotinê. Lêbelê yekdestiya leşkerî tunebe yekdestiyên din nikarin hebûna xwe bidomînin. Her yekdestiyek perçeyekî yekdestiya dewletê ye.

Artêşbûna dewletê xwe liser civakê û li hemberî civakê avakiriye. Lêbelê vana ji bok u xwe wekî artêşên netewî, artêşên gel bidin nasîn hewldanên mezin didin. Bi feraseta civak-artêşê re hemû ferdên mêr yê civakê bi awayeke leşkertiya zarûrî ve ji vê pêvajoya artûşbûnê(bê xweparasrin hîştin) tê derbaskirin.

Di vê mijarê de wekî îstîsnayekê li Îsraîl' ê leşkerti ji bona jinan jî derbasdar e. Heta jin di artêşê de di bin banê saziya ku bi kurtasî nave wê CHEN' e de xebat dimeşînin û ev nav di zimanê Îsraîlî de tê wateya cazîbe ye. Beriya 1948' an jinên ku di nava rêxistinên berxwedanê yê Yahûdî de cîh dîgrîn hene. Artêşbûna jinan jî koka xwe ji van jinan û ji kevneşopiya berxwedanê digre.

Encax hemû zilam û jinên civakê tevlî nava artêşên dewletê bibin jî , ev tevlîbûn wê artêşê nake artêşa gel ango hêza xweparastinê. Her çiqas hin rehendên civakî yê artûşbûnan hebin jî di esas de sedemên avabûna wan hîn zêdetir liser parastina dewletê(desthilatê) ye. Her çiqas were gotin ku artêş ji bo telûkeyên derve hatibe avakirin jî armanca wan a esasî

ji bo hundir ango civakê ye.

Di entegrasyona demokratîk de ango di komunarîzma demokratîk de civak evlekariya xwe ji dewletê re ango ji hêzeke derveyî xwe re nahêle. Parastina xwe bi xwe rêxistin dike û pêşdixe. Civaka ku dikare di derheqê xwe de biryar bigre û xwe birêvebibe, parastina xwe jî bi xwe dike. Xweparastin berî her tiştî bûyereke hîşmendîyê ye. Di zirûfên dîlîtiya nava çar diwaran de jî fersendê pêkanîna xwe parastinê heye. Di zindanan de bi taybetî di nava girtiyên polîtîk de xwe per werdekirin, bihîşmendî kirin, berxwedanên her cûreyî û yê manewî çalakiyên xweparastinê ne. di zindanê de hebûna dewletê(îdareya zindanê) bi temamî nikare were redkirin. Lê bi xweparastinê ve ji bona ku ew jî nekeve nava tûtûma ku girtiyan bi temamî tune bihesibinê pêşî dikare lê were girtin.

Di komunarîzma demokratîk de têkilî û tekoşîna di navbera hêzên xweparastin û hêza ewlekariyê dewletê a fermi di hinek aliyan de dişibe modela tekoşîn û têkiliya di navbera îdareya dewletê û girtiyên di zindanê de. Ango di şertên herî zehmet de jî her demê fersendê xweparastin kirinê hene. Ji bona ku civak vî tiştî biser bixe; bi dewletê re ketina gulaşa destan û li hemberî dew letê wekî dewletê artêşên bi rêk û pêk avakirin di her mercê de dibe ku ne pêwîst be. Herî kêm ji bo xwe parastinê artêşbûnên wekî dewletê merceke pêşî nîne.

Di xweparastinê de armanca hêzên civakî, dewletê rasterast hilweşandin û şikandinê hedef kirin nîne. Armanc, dewletê kişandina sinorên ew pê îkna bibe ku êdî nikare hêzên xwe parastinê bibin bixîne. Di vir de tişta ku tê qest kirin şerê kêm an jî zêde nîne. Çiqas were xwestin ku asta berxwedanê di sînorên diyar de were girtin jî, xwezaya berxwedanê hima bêje her wextê dikare şer û berxwedaneke bê eman ya xweparastinê jêveneger bike.

Aştiya Dawînî Ne Lihevhatina Bi rêgez

Bi fîîlî li Bakûrê Kurdîstan' ê asta şîdeta tekoşîna di navbera hêzên tevgera Azadiyê û dewletê de guheribe û di rewşa hêzan de dem bi dem daketin, zêdebûn were jiyankirin jî di qonaxa niha de her du alî jî gihiştiye wê qeneatê ku nikarin hêza hevdu tunebikin. Li Sûriyê û Îraq' ê ev rewş bi awayekî hîn sazîbûyî heye. Li Rojhilat potansiyeleke ku dikare ji her sê perçeyan zêdetir pêşketin avabike heye. Bi vê re girêdayî di şerên xweparastinê de têgînên têkbirin û têkçûn digihêje terîfkirinên cuda. Ligorî vê ferasetê ji bo hêzên xweparastinê, têkneçûn û xwe domdar kirin wekî serkeftin û serfirazî tê hesibandin. Têknebirina hêzên xweparastinê jî ji bo dewletê binketinek e. Pêvajoyên muzakereyê yê ku di encama van pêşketinan de derkeve hole jî di bingeha bergirî kirina xweparastinê de bipêş dikeve. Asta peymanê çiqas li pêş be bila bibe, pêwîste ev hêz were parastin. Ji tu çareserî an jî aştîyeke ku xweparastinê li derve bihêle, çareseriyeke adîl û bikok anîn nayê bendewarkirin. Lihevhatina bi rêgez encak liser bi awayekî beramber şer û pevçûnê sekinandinê ve dikare bibe. Her çareseriyeke ku liser hevdu tunekirineke

mutlaq disepîne tê wateya şerekî mutlaq û bêdawî.

Sedema esasî ya şer û pevçûnan jî bi bê xweparastin hîştina civakê ve eleqedar e. Ji vê rewşê re yê ku rê vedike pergala netew-dewleta kapîtalîst a ku yekdestiya xweyî şer avakiriye bi xwe ye. her çiqas diroka avabûna vê pergalê li rojava digihêje 400 salî jî, herdem qeyran û kaos avakirina wê ji ber vê derdikeve pêş. Civak ewqasî bê xweparastin hatiye hîştin ku di tu demên dîrokê de ji vê re şahîdî nehatiye kirin. Di serdema firewnên Misrê, Asûr, Moxol, Roma, Bîzans û şaristaniyên Îslamî de civak di vê astê de bê xweparastin nehatiye hîştin, wekî îro bi temamî nehatiye bêçek kirin.

Ji aliyê derûnîya civakî de encamên cidî yê bê xweparastin mayîn û hatina hîştinê hene. Di civak û ferdên wê yê modern de bandoriyên vê rewşê pir zelal tê dîtin. Ferd û civakên bê xweparastin ji ber sedema her bê parastin û ji êrîşê re vekirîbûnê herdem qeremolî, diltirs, ji xwe bêbawer û ji bindestiyê re vekirine. Gotin li cîh be fonksiyonên wan yê jiyanê tê asta ku bisekine. Civaka ku wêrektiya xwe wenda bike, taybetmendiya di derheqê xwe de çûyîna teserûfê jî wenda dike. Bi kurtasî, ji jiyaneke di sinorê mirinê de mehkûm tê mayîn. Ango xweparastin nebe nabeya jiyanê ye. Hemû tekoşînên; zayend, netew, çîn û bawerîyê di heman demê de tekoşîna xweparastina xwe jinûve bi destê xwe xistinê ye. tekoşîna xweparastina xwe jinûve bidest xistinê jî, bi pêşxistina wê ve dibe. Ji bo pêvajoya avakirin û bidest xistina xweparatinê ji her beşê civakê ferd tevlîdibin. Ev rewş xweparastinê girêdayî gîştî civakê dike. Wekî di hemû bisazibûn û birêxistinbûnên heqîqî de pêwîste bibe, avakirin û çêbûna xweparastinê jî ji jor ve nikare çêbibe. Nexwe xweparastin di tehlîla dawî de bi hişmendiya heqîqî re têkildar e. Di konfederalîzma demokratîk de ji ber ku sazîbûn û rêxistinkirin bi bingeheke fireh û bi terzê tevlîker tê înşa kirin, xweparastin jî bi awayekî zarûrîli hemberî taybetrmendiyên wê yê xweser jî- di wê bingehê de digihêje înşa yê. Ew rewş di heman demê de pêvajoya avabûna berevaniyê jî demokratîk dike. civak bi vî awayî dibe îrade û jinûve baweriya bixe qezenç dike. ji beer wê jî bi zorê an jî bi dildarî nakeve hîmayeya kesekî. Ev taybetmendîya wî/ê tenê li hemberî xeteriyên ji derv e ne, li hemberî her cûre desthilatdariya ku ji hundir ve pêşbikeve û li hemberî sepandineke baviksalarî ya liser jinan jî pergaleke berevanîyê avadike.

Civakên kesayeta xweparastinê qezenç dikin, çiqas xwedî xweparastineke têrker bin jî, ji ber ku di nava meyleke desthilatdar de nînin bi hêsanî li hemberî civakên dîtir nakevin nava êrîşkariyekê. Êrîşkarî berhema çanda desthilatdariyê ye. Di nava civakên xweparastina xwe wenda kirine û ji aliyê desthilatê ve hatiye manîpule kirin de ev taybetmendî bi awayekî belavbûyî derdikeve holê. Lewra êrîşkarî û şîdeta kor di heman demê de tê wateya hebûna valatî û zeîftiyeke di kesayeta civakî de. Bingeha nexweşî ya helwdanên a tiştê ku ne di xwe de ye bi hestên êrîşa li ser yê dintemamkirin mijarek e ku ji hêla psikolojîk ve jî hatîye ravekirin. Ev taybetmendiya patolojîk xwe herî zêde di komên faşîst-nijadî de û di girseyên bê îrade de dide der. Di vê wateyê de xweparastin; tenê berevaniyeke fîzîkî û bûyereke ewlekariyê nîne, di heman demê de ji hêla qezençkirina kesayetek

civakî û pêşketineke bi wezin ya ruhî jî xwedî fonksiyoneke destjê nabe ye.

Xweparastin ji bo jiyankirinê zarûriyetek e; encax ev pêwîstî tenê bi pêkanînên di mijara leşkerî ve nikare were derbaskirin. Dema Sowyet hildiweşîya artêşa wan artêşa duyemîn herî mezin ê cihanê bû. Her çiqas di destpêkê de wekî hêzeke xweparastinê pêş ketibe jî, bi demê re ev artêşa ku pêşket ne artêşa gel bû, hatibû halê artêşa dewletê. Artêşeke ezamet ya dewletê hebû lê civak bê xweparastin bû. Ji xwe ya ku hilweşiya jî ne sosyalîzm bû, kapîtalîzma dewletê a ku wekî rejîmeke tepisandinê lê hatibû.

Xweparastin, ji bo civakê tenê nayê wateya avakirina artêşên birêkûpêk an jî ne birêkûpêk, yekîneyên wê, asayîşa wê, mîlîsên wê an jî gerîlayên wê. Bêgûman rehendek girîng ya xweparastinê jî eve. Lê belê ewlekariya civakê tenê bi van artêşên birêkûpêk an jî nerêkûpêk ve girêdan nabe.

Ger di şerekî germ de ev yekîne werin derbkirin an jî bi temamî werin îmhakirin ma civak wê parastina xwe bi temamî wendakiriye were hesibandin? Bu eleqeya rastiyeke wisa bi xweparastinê re nîne. Di xweparastinê de her ferdekî civakê, endamekî/ê xwezayî yê vê parastinê ye. Ev nayê wê wateyê ku bi hişmendiya artêş-milet, ji bo ku hemû civakê bînî nav pergala netew-dewlet, herkesî ji leşkeriyê re derbas bikî. Bêgûman xebatên leşkerî jî dikevin qada xweparastinê lê wateya xweparastinê hîn berfirehtir e. Zanebûna xweparastin û ya xwebirêvebirinê du diyardeyên jiyanî ne ku pêwîst e bi hevdu re hebin. Zanebûna xweparastinê, êrîşeke li hemberî nasnameya birdozî, civakî, çandî, ekolojîk, aborî, çînî û hebûnî bertekeke takekesî, civakî, rêxistinî derxistina holê ye. Ev di her tedbireke were girtin de xuya dike. wekî mînak, civakên qebîle û eşîran ruxmê ku artêşeka wan tunebû jî dema ku êrîşek biser van de dihat, jin, zarok, kal û pîr jî di nav de ji 7 salî heta 70 salî herkes seferber dibûn. Ev ferdxên eşîrê çiqas ji hevdu dûrbin jî bi rêya xetên agahiya xwe di demeke kurt de mobîlîze dibûn û diketin pozîsyona xweparastin ê. Wekî vê li Swîsreyê jî kantonên heyî xwedî taybetmendiyeke wisa bûn. Li hemberî êrîşeke ji derve di navbera wan de nakokî jî hebe, wan nakokîyan didan aliyekî û bi hevre derbasî qonaxa berxwedanê dibûn. Ev taybetmendiya ku em di diroka gelên nebûne dewlet de dibînin, bi taybetî di gelê Kurd û Erebên bedewî de heta roja meyî îro jî xwe dîde jiyan kirin. Eşîr di navbera xwe de pirsgirêk jiyan kiribin jî, dema ku dema ku li hemberî hebûna wan êrîşeke hevbeş bibe mijara gotinê bi zanebûna xweyî xweparastinê ve bi giştî dikevin pozîsyona berxwedanê. Artêşeke cuda û taybet ya qebîleyan tune ye. Qebîle bi xwe xweparastinek e. konfederasyonên eşîran jî bi gelemperî wekî berhemeke şerê xweparastinê yê wisa derketiye hole. Dema ku Rojava bi êrîşeke topyekun re rûbirû bû, di serîde gelê Kurd, ji her deverê, heta ji gelên cuda, gelek kesên sîvîl ên ku çek bikaranînê nizanîbûn, ji bona tevlî eniya şer bibin adeta beziyan wê derê. Ev rewş ji bo zanebên û refleksa xweparastinê were famkirin daneheveke tijî waneyên girîng e. Her çiqas rehendên xwezayî yê vê rewşê hebin jî,

li vir berteka ku civakê daye ji ber libateke xweparastinê ye gelekî girîng e. di bingeha vê libatê de danehevên tekoşîna bi dehan salan hene û ev esas e lê rehendên wê yê jiberxwevebûn û refleksîf jî pêwîste piştçav neyê girtin. Di esas de zanebûna xweparastinê pêwîste wekî xweajoya parastinê a civakî û refleksekê xwe bide der.

Bi vê re, bûyereke xwe parastinê a tendurist wekî diyardeyekê; bi tena serê xwe ji jiberxwevebûnê û fersendên guncav re nikare were hîştin. Xwe parastin bi qasî ku mija reke zanebûnê ye ewqasî jî mijareke bisazîbûnê ye.

Xweparastin Ji Zarokatiyê ve Destpêdike

Çawa ku çand û zanebûna demokrasiyê bi zarokan re di temenê ciwan de, di nava malbat û qadên perwerdeyê yê civakî de pêwîste em bidin qezenckirin, zanebûna Xweparastinê jî di temenê zarokatiyê de pêwîste bi zarokan re bidin qezenckirin. Li Spartayê zarok di 7 saliya xwe de ji malbata wan dihate girtin û di dibistanên leşkerî de dihatin perwerde kirin. Belkî di çanda Rojava de demokrasiya Atîna pir tê pesindan lê di vê mijarê de Sparta ligorî Atînayê civakeke hîn zêde hevparîbûyî ye. Tabî di vir de demokrasiya Atinayê ya dirokî çawa di bingeha xweparastinê de ket tevgerê û artêşên Persan bibin xistin û paşde dan pêwîste neyêjibîr kirin. Bi vegotineke din perwerdeya xweparastinê, perçeyeke demokrasî û perwerdeya demokrasiyê ye. Ji bilî vê diyardeya xweparastinê şerteke zarûrî ya xwe birêve birinê ye. Zatî xwe birêvebirin bêyî ku xweparastin hebe çawa dikare xwe bigre saxlemiyê.? Bêgûman tiştaku bi vê re tê vegotin liser serî û liber deriyê demokrasiyê cendirmeyekî çikandin nîne. Berovajî vê ev cendirmeyê ku ji bo ewlekariyê li ber derî hatiye çikandin jî bi demê re ji aliyêdemokrasiyê ve dikare bibe çavkaniya pirsgirêka ewlekariyê. Di civakê de di temenê zarokatiyê de zanebûna xweparastinê bicîh kirin, perwerdekirin û civakê mîlîtarîze kirin heman tişt nîne. Berovajî vê pêşiya mîlîtarîzmê bi vê re dikare were girtin. Qurala giştî ev e; karê ku bi qasî pêwîst neyê kirin û vala were hîştin ji aliyê dewlet û desthilatê ve tê bidest xistin. Heta dewlet û desthilat bi tesfiyekirina hêza xweparastinê a civakê ve dixwazin bigrin bin yekdestdariya xwe û digrin. Bi kurtasî civak û civatok dema kukarê xweyî parastinê bi xwe nekin, wî karî an dewlet, an zordestek an jî hin çete digrin ser xwe. Ev jî wekî Serokatî dibêje, tê wateya goşt radestî pisîkê kirin ê. Di entegrasyona demokratîk de an jî di konfederalîzma demokratîk de wekî birê xistinkirinên qadên civatokan yê dîtir, di qada xweparastinê de jî rêgeza federal derbasdar e. yanî xweparastin jî xwe di asta herî hêsan ya civakê de birêxistin dike. Hedef, mesela di carekê de artêşeke 100 hezar kesî komkirin nîne. Lê kom û civatokên biçûk li cîhê ku lê dimînin de, bi rêxistinkirinên ku pêşbixin re dikarin xwe wekî komunên xweparastinê yê ji 10 hezar kesîpêktê bînin gel hev. Tenê wekî yekineyeke xweparastinê ya cuda birêxistinbûna wan ne şert e. Civakî, sîyasî, çandî, aborî, hunerî, bi kurtasî kijan birêxistinbûna qada civakî dibe bila bibe, ev hemû di heman demê de dikarin bibin yekineyên bi hişmendiya xweparastinê ve hatiyehunandin. Eynî wekî civakên bê dewlet ên ku bi malbatên xwe re tevlî şer dibin(wekî moxolan), bi taybetî gel û civakên li ber qirkirinê ne jî pêwîste

bi seferberiyeke bisazîbûyî ve tevlîxebatên xweparastinê bibin. Di van saziyan hemûyan de mijara xweparastinê rojeveke talînîne, pêwîste wekî rojeva esasî were destgirtin, tevlî ruhê birêxistinbûnên di qada civakî de bibe û bibe male giştî. Hebûna zextan û êrîşan pêwîst dike ku federasyona demokratîk bi vî awayî were rêxistin kirin."çiqas şebekeyê hegemonîk (tîcarî, fînansî, sinaî, desthilat, netew-dewlet û yekdestên birdozî) hebe, moder nîteye demokratîk jî bi qasî qan pêwîste torênsiyaseta demokratîk û xweparastinê bipêş bixînin." (Rêber Apo) Dema ku komun û meclîs ligorî esasên modernîteya demokratîk werin avakirin, bi awayekî xwezayî, wê di nava xwe de mijara xweparastinê jî wekî mijareke ku qet tune neyê hesibandin bihewîne û pêşbixîne. Ji bo gel jî mîtîng, daxuyanî, meş, protesto, boykot, her cûreberxwedana sîvîl û rewa, serhildan, xebatên qada dîjîtal bigre heta çalakiyên qada herî germ pêşxistin, mijara lêhûrbûn û rêxistinbûnê ya hemû saziyan e. Li ku derê rêxistinbûna dewlet û desthilatê hebe, li wê derê xweparastina konfederalîzma demokratîk tê avakirin. Mezinbûn, bergeh, asta serîlêdana zorê a xweparastinê, hêzên xweparastinê bixwe diyarnakin, nêzîkatiyên dewletê diyar dikin. Zora dewletdar-desthilatdar bi zora parastina rewa vesînordarkirin û xerakirin, bi vegotineke din "leyîstoka zor ê bi zor ê re xerakirin" nayê wateyaku bi dewletê re heman tişt tê kirin. Pîvan ne ev e. Pîvan, wê sinordar kirin e. Ji bo xebatênrêveberiya xweser bi awayekî tendurist bimeşe derfêt avakirin e. yanî heta cihê ku sînorê vê tê avakirin e. Xebatên xweparastinê ji aliyekî ve ji bo hebûna xwe biparêze û ji bo pêşîya derfetên xwe înşa kirinê vebike tê meşandin. Ji aliyê din ve jî ji bo xwe ji pevçûnên ku dewletdixwaze wê bikişîne navê û ji perçebûnên di navbera civakan de dûr girtinê û ji bo neyê vêxetê tê meşandin. Entegrasyona demokratîk an jî hem wateya wê civaka demokratîk rêxistinbûna civakî yanebûye dewlet îfade dike. di diyarkirina hêzên giştî yê parastinê de jî civaka rêxistinkirî xwedî mafê axaftinê ye. Ji bo vê jî yekîneyên xweparastinê pêwîste bi qasî hêzên parastina civaka giştî, bibe hêza parastina civatokên xwecihî û qadan jî. Hêzên xweparastinê ji artêşên dewletêyê ku qaşo ji bo parastina civakê hatine avakirin û tenê di zilaman hatiye dewşîrmekirin gelekî cudatir e. Ji ber ku tevahî civakê digre nava xwe. Ji ber vê sedemê jî, ji ber ku civaka demokratîk ne dewlete û pergal bi giranî xwe dispêre rêxistinbûna gel, saziya xweparastinê jî wekî saziyên dîtir girêdayî gel e û di venêrîna gel de ye. Lêbelê ruxmê vê her bawerî, etnîsîte, eyalet, gel û civatokên jinan, bi avakirina hêzên xweyî parastinê re ji hêzên giştî yê xwe parastinê re ne wekî alternatîf, wekî hêzên yê giştî temamdike ye û ji xwe hêzên xweparastina giştî jî piranî ji hêzên konfederal pêktê. Ji yê din milên xweyî xweser hebe jî, di xwe parastinê de terzê federatîf esas e. Rêxistinbûna xweparastinê ya bi terzê federatîf (bi gotineke din wekî komunan), ji bo bi gevdebûna hêzên xweparastinê a di nava gel de şertekî derbasdar e. Ger hêzên xwe parastinê li milekî civak li milekî be, bi demê re ev hêz di aliyê leşkerî de çiqas bi hêz be jî ,wê bişemite xeta mîlîtarîst a desthilatê. Ji ber vê jî hêzên xweparastinê di nava gel de birêxistin kirin ji aliyê felsefeya konfederalîzma demokratîk û di heman demê de ji aliyê kêrhatina

entegrasyona demokratîk de gelekî girîng e. di nava civakê de bi kombûna 3 kesan ve jî dikare yekîneyeke xweparastinê were avakirin. Ev rewş nayê wê wateyê ku ev yekîne wê herdem têkeve nava şer an jî di rewşa şer de be. Hindek ji wan bi rêxistinbûnên vekiri ve, hindek ji wan jî jiber xwezaya xweparastinê bi terzê girtî ve xwe birêxistin dikin. Ev alîyê vê xebatê, rehendê teknîkî û hûrgilî ye. Tu girîngiya kêmbûna hejmara koman tune ye. Heta ji bo qerekterê demokratîk, ji bo fersend dayina hevdîtinên rûbirû û hêza însîyatîfê der xistina holê, kom wekî hejmar çiqas kêm be, ewqasî dikare rewşeke bi avantaj û tendurist derxine holê. Di serî de jin û ciwan herkes, li ku derê bin li wê derê organize dibin. Ger toreke federal a ku bikaribe di navbera van yekineyan de ahengekê çêbike were avakirin, wê hêzeke xwe parastinê a mobîlîze, herikbar, dînamîk û vezelok ku jî 10 hezar kesan pêktê derkeve hole. Vana pêkanîn tiştekî pir zehmet û bêderfet nîne. Her tişt girêdayî pirsgirêka birêxistinbûnarast e. Wekî mînak, di rewşeke şer de, li Îsraîl' ê û li Swîsreya ku ne xwedî artêşe de akademîsyenekdi zaningehê de an jî profesorek ji bo tevlî şer bibe dikare gazî wî were kirin. Li Îsraîl' ê profesorek di heman demê de dikare di artêşê de Albayek be. Helbet federalîzma demokratîkli hemberî armancên desthilatdar û dewletdar e. Em vê mînakê ji bo mijar were famkirindidin. Wekî vê heta ji vê jî wêdetir, her ferdekî civakê di jiyan xweyî sîvîl de xebatê xwe, statuya xwe û erka xwe çi dibe bila bibe, ligorî hêza xwe pêwîste wekî endamekî xwezayê yê xweparastinê, di vê

qadê de ji hemû xebatên ku derkeve pêşiya wî re amade bibe. Di nava netew-dewletan de saziyên wekî vê yê bi nave parastina sîvîl hebe jî evana tu elaqeya wan bi xwe parastinê re tune ye û rista wan zêdetir sembolîk e. ji bilî vê artêşa ku dema pêwîst bike ji bo biçe alikariyê gazî wî were kirin, hêza mûhafiz ya dewletê û desthilatê ye. Ji bo van artêşan rista sîvîlan ji amûreke mirovî wêdetir tu nirxekî nahewîne. Ji bo civakekê hemû pêvajoyên demokratîk di talîya talî de xebateke xweparastinê ye. Polîtîkbûyîn xwe parastina herî bi bandor e. "Xweparastin vegotina herî siftbûyî ya sîyaseta demokratîk e." "Konfederalîzma demokratîk têşeyê sazîbûyî yê siyaseta demokratîk û bi vê re girêdayî yê xweparastinê ye." Di xebatên xweparastinê de serkeftî bûn di qadên civakî yê dîtir ku di bingeha konfederalîzma demokratîk de cîh digre de xebatên civakî bi vê re parallel pêş xistin û bi modernîteya demokratîk di nava pergalê de serwerkirinê ve pêkan e.

"Stratejîya Duyemîn"

Entegrasyona Demokratîk modela dewlet zêdek civak e. Milekî xwe bi hevre têkilî danîn û entegrebûna civakan pênase dike, milekî xwe jî bi dewletê re têkilî danîna civakê û entegrasyona wê pênase dike.

Modela dewlet + civak, di hemû qadên civakî de tê wateya pêş xistina rêxistinbûn û sazîyên alternatîf. Mînak, li hemberî aboriya kapîtalîst a ku bingeha wê dewlete pergala aboriya komunalîst pêşxistin pêwîstiyeke modela dewlet + civakê ye. Ev di heman demê de ji bo qadên wekî çand, rêveberî, sîyaset û hwd. jî rewşeke derbasdar e. Ewlekarî-berevanî anatomîya civakê ava dike û di vê qadê de jî civak pêwîste xwe parastina xwe ji dewletê cuda saz bike.

Nexwe artêşên dewletê heer çiqas nave wan artêşên netewî bin jî, li hemberî gel artêşa dewletê ne û bi armanca parastina dewletê hatine damezrandin. Hedefa wan a esasî wekî tê îdîa kirin gefên ji derve nîne, bi temamî gefên ji hundur e. Sedema hebûnê civakê tepisandin û bi kontrolê de girtin e. Artêşên dewletê, dewletê ji gel diparêze. Li cihê ku dewlet heye, hemû gel endamê wê artêşêbin jî , ev rewş wê artêşê nake artêşacivakê-gel. Nexwe dewlet amûreke ji bo civakê nîne, amûreke li hemberî civakê ye. Ji aliyêdewletê ve ji bo li gel artêşê cîh bigrin hin hêzên çekdar dikarin werin avakirin. Wekî mînak li Îran' ê di serîde wekî Besîc gelek avabûnên di gotin de jê re hêzên xweparastinê tê gotin hene. Van hêzên paramîlîter yê wekî Besîc; li cîhê ku artêş û polîsê dewletê bi temamî nikare biçizire nava civakê de, ji bo civakê kontrol bikin, bitepisînin, di heman demê de ji bo serhildanên derdikevin di cîh de bitepisînin û ji bo ku jiyan pêkbînin wekî kitaya amade pênase dikin. Lewma yek ji sernivisên herî bingehîn yê en tegrasyona demokratîk jî pêwîste înşaya xweparastinê be. Di tekoşîna meyî bi dewleta Tirk de di asta hatî de di stratejiya tekoşînê de çûyîna guhertinê çêbûbe jî, civakê bi xwe bêyî xweparastin hîştin wekî xwezaya alavan nikare were fikirandin. Bêgûman di enteg rasyona demokratîk de şerê gelê şoreşgerî meşandin nayê payîn. Lêbelê li cihê

tekoşîna çekdarî stratejîya sîyaseta demokratîk bi cîh kirin girêdayî tûtûma aliyê hember e. Ji ber wê jî Rêbertî behsa du stratejîyan an jî behsa stratejîya duyemîn dike. Stratejiya duyemîn dema ku stratejiya siyaseta demokratîk şensê çêbûnê nebîne, stratejiyeke ku ji wê şunde jinûve, an jî ji serî de were birêxistinkirin nîne. Wisa bûyîna vê wekî xwezaya şer û tekoşînê ji xwe nikare were fikirandin. Nexwe dijmin di rewşeke wiha de ger tû amadekariyên me tunebe, ji aliyê leşkerî de wê nehêle ku em ji nû ve xwe komî ser hevdû bikin. Bi vê sedemê garantiya meşandina stratejiya yekemin girêdayî hebûna stratejiya duyemîn e. Pêwîst e em jî vê çi fambikin? Yanî stratejîya duyemîn dema kû ya yekemîn biser neket em bikaribin liser bisekinin nîne. Ango wekî meseleyeke ne lezgîn ya niha destgirtin vê ji aliyê leşkerî de bibe rewşa xeflet ê. Hêzên HPG û gerilayên li çar perçeyan ji niha de pêwîste bibin kirdeya entegrasyona demokratîk û bibin kadroyê pêşeng yê înşakirina stratejiya duyemîn.

Gerîla Li Ku Dera Xweparastinê ye?

Bêgûman rista gerîla bi bûyîna temînata stratejiya duyemîn ve sînordar nîne. Di pêvajoya enteg rasyona demokratîk de jî bi taybetî di mijara xweparastinê de wê risteke diyar yê gerîla hebe. Feqet xweparastin beriya mijareke qada leşkerî be mijara qada rêxistinkirina civakî ye. Ger neyê fam kirin ku xweparastin ji qada leşkerî zêdetir girêdayî rêxistinbûna qada civakî ye, emê dûbareya pratikên berê hatine jiyîn jiyankirinê wêdetir derbas nebin. Pirsgirêk di vir de saziya rast diyarkirin ango ne diyarkirin nîne. Ya ku tê gotin ger em wisa nêzbibin wê ev rewşame di nêrandina xweparastinê de têxe nava tengbûnekê de. Nexwe xweparastin bêyî ku civaka rêxistinkirî hebe, civak di bingeha civakî de birêxistin nebe dikare derbasî jiyanê were kirin.

Bi vegotineke din , xweparastin pêwîste bi rêxistinkirina civakî re hevbeş were birêxistinkirin. Berê dema ku civak dihat rêxistinkirin tenê piştgirî dayîna tekoşîna gerîla dihate gerîn; ji wan zarokên xwe tevlî kirin, piştgiriya madî-manevî dayîn û mîlîstî kirin dihate xwestin. Ev ne xweparastine, tenê tê wateya parastina civakê.

Gerîla bêgûman hêza bingehîn ya gel û civakê ye. Lê ev rewş hêza parastinê ji aliyê civakê ve hundirîn nake yanî civak tevahî tevlî nabe. Têkiliya di navbera yê diparêze û yê tê parastin, encama qelîşandin û têkiliya zarûrî a di navbera yê birêvedibe û yê tê birêvebirin. Civak xwe naparêze, ji aliyê hêza gerîla a ku ji nava xwe derdixe ve tê parastin. Di dîrokê de hemû hêzên gerîla çiqas serkeftî bibin jî, jiber xweparastinê pêşnexistinê wekî gardiyaneke dewletê lê hatiye û nekarîbûye xwe ji vê xelas bike. Nexwe têkiliya yê diparêze û tê parastin wekî têkiliya yê birêve dibe û yê tê birêvebirin hîyerarşiyan avadike. Lewra civaka polîtîk, civaka dikare xwe birêve dibe û xwe diparêze ye. Civak çawa mafê xwe birêvebirinê dewrî kesekî nake, mafê xwe yê parastinê jî dewrî kesekî nake. Xweparastin tenê ji rewşa şer na, ji bo rewşên ku şerê germ tê de nayê jiyankirin jî derbasdar û kêrhatiye. Heta hebûna xweparastinê bi xwe jî dikare pêşiya gefên ji derve û ji hundir bigre. Li cîhê ku xweparastin hebe zemînê pêşketina desthilatê pir zêdê namîne. Pir baş tê zanîn ku kesên ku meylên wan yê şoreşgerî hebin jî di nav de hemû meylên desthilatê destpêkê li derdora xwe hêzeke mûhafiz avakirinê hildibijêrin. Vî tiştî, gel bêçek were hîştin jî, disa dikin. Di tevgerên şoreşgerî yê gel de piştî şoreş çêbû û dijminê derve hate dehfdan, hêza heyî di garnîzonan de tê bicîhkirin, gel tê bêçek kirin û bi vî awayî gel li hemberî êrîşan bê parastin tê hîştin.

Şerê Gelê Şoreşgerî Halê Şer Yê Xweparastinê ye

Şerê Gelê şoreş gerî stratejiyeke alternatîf û hember ya xweparastinê nîne. Stratejiya tekoşînaşektarî bidawî kirin, encameke

wekî ku şerê gelê şoreşgerî jî stratejiyeke xelet bû dernaxînehole. Di pozîsyona şer de pêkanîna xweparastinê dikare wekî şerê gelê şoreşgerî were destgirtin. Mînakên di dirokê de hatine jiyankirin jî nebûne şerê gelê şoreşgerî. Ev şer, şervanên şoreşger liser nave gel û wekî nûnerê wan şerekî çawa meşandine vedibêje. Bi vê wateya xwe ve pêwîstiya şerê gelê şoreşgerî bi ji nû ve pênase kirinê heye. Wekî me anî ser ziman şerê gelê şoreşgerî derbasbûna hal ê şerê germ yê xweparastinê ye. Ji tû gelekî ku di nava xwe de bisazîbûna xweyî xweparastinê tunebe şerê gelê şoreşgerî meşandina wî nayêpayîn. Heçkû em dikarin çavkaniya kêmaniyên xweyî di şerê gelê şoreşgerî û xweparastinê de derdikevin di vir de bigerin. Di vir de tespîta qrîtîk ev e; gel wê xwe biparêze, wekî gerîla emê vê fêrî gel bikin û emê gel ligorî vê birêxistin bikin. Gerîla li cîhê ku ji gel re bibêje emê we biparêzin, pêwîste di fêrkirina rêya wekî gelekî rêxistin kirî çawa bikaribe xwe biparêze de ji gel re pêşengtî bike. Wekî gotineke bavû kalan ya Çîn' ê de tê gotin, tîr avêtinê na, kevanê çawa jidandin pêwîste were fêrkirin.

Artêşa Xweparastinê Heye?

Artêşa Xweparastinê gelê rêxistinkirî hemû ye. Gelê ku li hemberî êrîşekê di cîh de bikaribe mobîlîze bibe, artêşa herî bi hêz û herî mezin ya parastinê ye. Ku ev artêş li hemberî artêşênbirêkûpêk tê wateya artêşa herî mezin ya cihanê. Wekî hêz milyonan pênase dike. Ev artêş wekî di qebîleyan de heye, dema pêwîst bû dikare jin û zilaman hemûyan fêrbike ku bikaribe çek bikarbîne û xwedî refleksê artêşeke wisa be ku xwe bigihîne bi milyonan kesan. Yanî hêzeke parastinê ya refleksên wê zindî û bi hêz pênase dike. li hemberî şerekî mezin ku derkeve holê, xwedî artêşeke xweparastinê ya profesyonel û dewasa ku bingeha xwe ji pisportiyê digre bûyîn, tiştekî derveyî felsefeya xweparastinê nîne. Xerîbneketina artêşeke wisa ya ji civakê re, girêdayî şerta ku ev artêş di binê venerin û kontrolkirina rêveberiya xweser de be ye. Civakên ku rêveberiya xweyî xweser avanekiribe, xwedî artêşa gerîla ya herî qehreman û fedakar bin jî wê taliya talî ji amûra desthilatê ya ku wan bi destê xwe avakiriyere hizmet kirinê wêdetir tiştekî îfade nekin û wê xwe ji bûyîna amûrekî wê xelas nekin. Ji ber vê jî em dibêjin, xweparastin beyî rêveberiya xweser nikare were fikirandin. Tu dikare dijmin bi artêşeke desthilatdar ve bibin bixîne. Lêbelê artêşek liser nave gel tevbigere jî wê di encamde bizîvire artêşa desthilatê. Ji ber wê jî navendên rêveberiya xweser mûtleq pêwîste di venerîna gel û rêveberiyên xweser de bin. Em dawîya mijarê jî bi jêwergiran dineke Rêbertî ve bi encam bikin.

“Ji ber ku wê civak demeke dirêj bi
yekdestdariyên sermaye
û desthilatê re
di nava hevdu de jiyan bike, dema ku
xebatên xweparastinê
tê pêşxistin ji du xusûsan re
baldarî avakirin pêwîste.
Ya yekemîn;
parastina xwe di bin tu şert û
mercî de radestî pergala
yekdestdar nekirin e.
bêçek kirina civakê ya ji
aliyê hêzên yekdestdar
qebûl nekirine, parastina
xwe bi xwe hilgirtine. Nexwe wekî
bi gelek mînakan de derketiye holê,
encama vê wê ji bo
civakê facia û xerabûnek be.
Ya duyemîn jî; li hemberî dewletê
dewletê teqlît nekirin, hewl nedayîna
bûyîna amûreke desthilatê ye. Wekî
ku di danehevên
sosyalîzma pêkhatî de derket holê, ji
bo
oxira encamên vê ji armancên xweyî
pîroz bihurîn,
wê bibe jinûve bi pergala sermaye û
desthilatê ve bûyîna yek.”

RÊWÎYA GELIYÊ AZADIYÊ:
BÊRÎTAN

HEVAL BÊRÎTAN, BI HEVALTIYA XWE YA SADE Û SAMÎMÎ Û KESAYETIYA XWE YA SERBIXWE Û ŞOREŞGER, DI DILÊ HER HEVALÊ KU EW NAS DIKIR DE ŞOPEKE MEZIN DIHÊLE.

HEVAL RUKEN SERHED

Gerîla bûn, gerîlayeke jin bûn û gerîlayeke jina Kurd bûn, di cîhana salên 1990'î de di nav nasnameyên herî zêde cesaretê dixwestin de bû. Ji dema ku mirov heye, hewl daye ku xwe ava bike û nas bike. Pirrengiya avabûna gerdûnî di hebûna mirov de ne tenê wekî cûdahiyên laşî, lê di warên ramyarî, çandî û hişmendiyê de jî xwe nîşan daye. Ji ber vê yekê, her çend di her serdemê de bûn û hebûn awayên cuda girtiye jî, piştî klûba yekem a mêran ku ji aliyê kujerê kastîk ve hatibû avakirin, ev mijar bûye pirsgirêk. Di gelek dem û cihên vê jiyanê de jinbûn wekî nasnameyeke herî lanetkirî hatiye dîtin. Her çend ev rewş tenê ji sedî du ya dîroka mirovahiyê be jî, ji firehiya demê bêtir rastiya kêliyê bi mirov dide hîs kirin û îfadeya xwe di hişmendiyê de dibîne. Têgihiştin û hişmendiyên ku giştî dibin û xwe wekî sîstemê saz dikin, li ser niha û pêşerojê serdest dibin; lê rabirdû tu carî bi tevahî tune nabe. Rastiya Bêrîtan jî, di nav vê kêliyê de, rastiya dîrokî ya jinê bi awayê herî rast di xwe de pêk tîne, wê bedew dike û pêşerojê diafirîne.

Heval Bêrîtan, bi hevaltiya xwe ya sade û samîmî û kesayetiya xwe ya serbixwe û şoreşger, di dilê her hevalê ku ew nas dikir de şopeke mezin dihêle. Ew nûnertiya nasnameya jina berxwedêr a Dêrsimê dike. Kesayetiya wê ya serbixwe ji zarokatiyê ve bala mirovan dikişand. Piştî ku Heval Bêrîtan Rêber Apo nas kir, wê vê taybetmendiyê veguherand jiyan û têkoşînek ya bi hişmendî. Hewildana wê ya tiştê ku fêr bûye bi îdîayek mezin di kesayetiya xwe de avakirin û jiyanîkirin, hêj di gavên wê yên pêşîn ên li çiyayan de xwe nîşan daye û veguherandiye hêzek rêxistinkirî.

Gulnaz Karataş (Bêrîtan), ku eslê wê ji Dêrsimê ye û zaroka malbateke memûr e, li Bongilan a girêdayî Çewlîkê, ji dayik dibe. Piştî ku dibistana seretayî li Elezîzê dixwîne, dema ku diçe Stenbolê da ku li zanîngehê bixwîne, di Newroza 1989'an de fêm dike ku ew Kurd e. Yek sal şûnda tevlî refên PKK'ê dibe.

Dema di karên eniyê de dixebite, deşîfre dibe û tê girtin. Ew rastî îşkenceyên giran tê, lê li hember dijmin helwesteke zelal nîşan dide. Piştî berdanê, berê xwe dide çiyayan û di sala 1991'an de digihîje Cûdiyê. Di sala 1992'an de wekî fermandara taximê diçe Şemzînanê. Di Cotmeha heman salê de, di operasyona dewleta Tirkiyeyê daye destpêkirin de tevlî şer dibe; operasyona ku bi piştgiriya PDK û YNK'ê yên hevkar, li qadên gerîla yên Başûrê Kurdistanê pêş dikeve.

Şehîd Bêrîtan, wekî gelek hevalên fedayî yên ku paşê em ê bibînin, xwedî şêwazeke pêşketinê bû ku di demeke kurt de wateyeke xurt diafirand û gava tiştek fêm dikir, pêşketin dest pê dikir. Dema ku ew fermandara taximê ye, ji rêhevalên xwe yên herî zêde zehmetiyan dikşîne re bi şêwaza xwe ya nirx-afirandî, çareseriyên afirîner dibîne. Ji hêlekê ve têdikoşe ku formên ku ji aliyê zayendperestiyê ve di jin û mêran de hatine afirandin hilweşîne, ji aliyê din ve jî heta şehadeta xwe israra xwe ya li ser xeta berxwedanê ya di têkoşîna gerîla de didomîne.

Weke jin, ji bo pêşxistina rêhevalên xwe yên jin di milekî de bi perwerdeyên wan ên îdeolojîk re mijûl dibe, ji milekî de jî ji bo ku zehmetiyên fizîkî derbas bikin, hewleke mezin dide. Taybetmendiyên Heval Beritan ên hezkirina cînsê xwe bandorkerin. Ew israr dikir ku hevalên jin jî beşdarî çalakiyan bibin û dixwest wan xwedî ezmûn bike. Li dijî pîvanên paşverû yên feodal têdikoşiya û hewl dida ku jin bibin xwedî îrade û hêz. Ev helwesta wê ne tenê li ser hevalên jin, lê li ser hin hevalên xort jî bandor dikir. Şehîd Bêrîtan xwe bi rastiya Rêbertiyê ve girêdida û hebûna xwe di karakterê jina ku Rêber Apo dixwest biafirîne de şênber dikir. Ew xwe berpirsiyarê veguherîna zilam û Apocîbûna wî jî didît. Hevoka ku herî baş nêrîna wê ya li jiyanê vedibêje ev pirsa wê bû: "Hevalno, tiştekî hewceyê we heye?" Ew li gorî tiştên ku fêm dikir, bi înîsiyatîf beşdarî her karî dibû. Ji hevalên nû û ciwan re di rêwîtiya wan de piştgirî dida, destê wan digirt û hêzê dida wan. Li gorî gotina yek ji rêhevalên wê: "Me ruhê hevaltiyê yê herî bedew di kesayetiya wê de dît. Nêzîkbûna wê ya li mirovan pir dûrî dadbarî û darizandinê bû. Têkiliyên wê yên ku bêyî êşandin, bêyî zorê û bêyî dûrxistinê pêş diketin, parvekirinên kûr; têkiliyên wê yên ku heta bi kesên ku nakokiya wê bi wan re hebû jî êşê nade di afirand, bi pratîka xwe bi awayekî balkêş nîşan dida ku nêzîkbûna rast a li hevaltiyê çawa dibe."

Ew di kesayetiya xwe de nîşan dide ku demên dijwar karakterên xurt diafirînin. Gerîlayeke jina Kurd bûn dijwar e, lê Heval Bêrîtan bi ronahiya çavên xwe vê dijwariyê pêşwazî dikir. Ji ber ku wê biryara şoreşê dabû bê dudilî pêdiviyên vê biryarê pêk dianî. Dema ku bi hişmendiya hevalê rêya Rêber Apo bûn di vê rêyê de dimeşiya, di-

zanibû ku tenê meşîn têrê nake; divê kevirên rê jî werin danîn. Di vê xalê de wê bingehê artêşbûna jinê ava kir. Berî şehîd bikeve, ji Rêber Apo re gotibû ku dixwaze romana wî binivîse. Dixwest bi nêrînek estetîk tiştê ku divê were zindî hiştin û ji dîrokê re were hiştin şîrove bike û nirxa wê jî dizanibû. Rojnivîsa wê û helbestên ku nivîsîbû jî vegotina herî estetîk a vê wateyê ne. Di êrîşa Rûbarokê de, dema hevalên wê dixwestin birîna rûyê wê derman bikin, wê ji wan re got ku ew çiqas xweş e. Ew dizanibû û bawer dikir ku mirov her ku şer dike, bedewtir dibe. Şoreş, avakirina jiyaneke baş, bedew û rast e û wê di vê mijarê de tu carî ji rêgezên xwe tawîz neda.

Şehadeta wê...

Ji ber ku dewleta Tirkiyeyê PKK'ê wekî astengiya herî mezin a li pêş xwe didît, dest bi danîna tawîzan ji hêzên hevkar ên li Başûrê Kurdistanê dike. Ew PDK û YNK'ê ji bo berjewendiyên xwe rêxistin dike. Rêber Apo jî dibêje ku ev hêz bi dijberiya li hember PKK'ê hatine mezin kirin; berê hebûn û nebûna wan jî zelal nebû. Gelek ji wan di rastiyê de ne li Başûrê Kurdistanê bûn û paşê anîn wir. Di sala 1992'an de, di çarçoveya planeke Amerîkayê de, êrîşên ku bi navê operasyona derveyî sînor ji aliyê dewleta Tirkiyeyê û bi pêşengiya PDK û YNK'ê ve tên destpêkirin. Ji bo vê yekê li Başûrê Kurdistanê du navend tên hilbijartin: yek Xakurkê, ya din Heftanîn. Heftanîn qadeke girîng e ji bo xebatên Bakûrê Kurdistanê; ji Botanê heta Dêrsimê û Deryaya Reş, xebat li wir tên rêxistin. Ji ber vê yekê ev nuqte ji bo dewleta Tirkiyeyê girîng e. Xakurkê jî wekî qadeke duyemîn ji aliyê erdnîgarî ve girîng e; ew di sêgoşeya Bakûr, Başûr û Rojhilatê Kurdistanê de ye. Ji sala 1982'an ve biryargeha gerîla jî li vê qadê ye. Dewleta Tirkiyeyê dibîne ku Rêber Apo van qadan çawa bi kar tîne. Navenda baregehan Lolan e, navenda artêşbûnê jî Botan e. Ger gerîla karibûya xwe li van qadan bi awayekî xurt bi cih bikira, dikaribû li her sê beşan serweriya xwe ava bike. Ji bo ku ev yek pêk neyê, bi piştgiriya DYA'yê, dewleta Tirkiyeyê, PDK û YNK'ê operasyoneke hevpar didin dest

pêkirin. Li eniya Heftanînê, biryardariya Heval Azîme ya ji bo berxwedanê, ezmûna wê, beşdarbûna wê û helwesta wê di rêveberiya qadê de dibin hêmanên diyarker. Ev heval ji sala 1983'an ve gerîlatiyê dike, demeke dirêj e li vê qadê ye û qadê baş nas dike. Şer ji aliyê Heval Azîme ve tê birêvebirin. Wê wekî jin, bi zelaliya xwe ya di berxwedanê de, pêşengiya xwe û şêwaza fermandariya xwe mohra xwe li vî şerî dide. Li qadeke din, Xakurkê û paşê Zelê, di kesayetiya Ferhat de nêzîkbûneke oportunîst, desthilatdar, populîst û tevlihev a li hember Rêber Apo derdikeve holê. Her kes bi xebat û hişmendiya xwe hebûna xwe ava dike, lê Ferhat xwe bi Rêber Apo re di pêşbaziyê de dibîne. Di vî şerî de jî bi vî awayî tevdigere. Li şûna ku perspektîf û hişyariyên Rêbertiyê guhdar bike, xwe pêş dixe û daxwazên xwe ferz dike. Ji ber vê yekê gerîlayên vê qadê xwe li gorî şer rêxistin nekiribûn û dema şer dest pê kir, matmayî man. Lê Rêber Apo berê hişyarî dabû. Şer berê xwe vedigere û di dawiyê de Ferhat, bêyî ku Rêber Apo û rêveberiya rêxistinê agahdar bike, bi dijmin re li hev dike û hemû hêz ji Xakurkê vedikişîne. Dema ev rewş paşê tê zanîn, Rêber Apo û rêveberiya rêxistinê ji bo telafîkirina wê dibêjin: ji ber ku ew çûne wir, bila hêz li wir were perwerdekirin û ji bo pratîkê were amadekirin. Hêzên Heftanîn û Zapê jî têne kişandin. Li Zelê, di nav hêza kom bûyî de, çîroka Heval Bêrîtan her dem di rojevê de ye. Ger di vê hêzê de ruhê berxwedanê maye, ew jî bi helwesta Heval Bêrîtan hatiye afirandin. Ji ber ku teslîmbûn ji bo hemû gerîlayan dijwar bû. Berxwedana Heval Bêrîtan moralê dide wan.

Di dema şer de, li eniya ku Şehîd Bêrîtan tê de şer dikir hin tevlihevî çêdibin û hin kes direvin. Roja ku Ferhat peyman îmze dike, ew di nav şer de ye. Ew ewlehiyê ji hevalên xwe re peyda dike û wan ji dorpêçê derdixe, lê ew di dorpêçê de dimîne. PDK bang li wê dike û dibêje: "Were, em ê tiştekî li te nekin." Lê ew dibêje: "Hûn xayîn in; şoreşger xwe radestî xayînan nakin." Pêşî çeka xwe dişkîne, paşê bi gotina "Bijî Serok Apo" xwe ji zinarên bilind davêje. Ew berê jî birîndar bû. Dijminê ku diçe ser cenazeyê wê, ji vê helwestê pir bandor dibe. Piştî wê gelek pêşmerge îstifa dikin. Efserên Tirkan jî ji helwesta wê bandor dibin.

Jina berxwedêr û evîndara azadiyê bi vî awayî bandorê li dijmin jî dike. Helwesta wê ya ku li ser hebûna azad israr dike, rêzê di dilê dijmin de jî peyda dike. Ew dibe berdewama kevneşopiya jinên berxwedêr, Zarîfe û Rindexanan.

Piştî vê şehadetê, Rêber Apo perspektîfa artêşbûna jinê xurtir dike û di vê derbarê de talîmat dide. Ji ber ku bi Bêrîtan re îrade û berxwedana jina Kurd careke din xwe îspat kiribû û pêdiviya lezgîn a veguherandina vê hêzê bo hêzeke rêxistinî derketibû holê. Rastiya Bêrîtan, ku di şêwaza fermandariyê de kolektîf dibû, diafirand û xwedî îdîayeke bilind a şoreşê bû, dibe yek ji bingehên xurt ên vê artêşbûnê. Em îro, wekî gerîlayên jin ku hewl didin vê îdîa û kevneşopiyê biparêzin, minetdarê Şehîd Bêrîtan in. Em bi xwedîbûna mîraseke wiha serbilind in. Em di her serdemê de xwedî îdîa ne ku mîna Şehîd Bêrîtan Rêber Apo herî baş fêm bikin û pêk bînin.

WERÇERXA DÎROKA GELÊ KURD: KOMPLOYA 9'Ê COTMEH'Ê YE

PÎRDOXAN KEMAL

Komplo têgîneke gelekî kevnar e û him di aliyê derûnî de him jî di aliyê sîyasetê de liser îradeya civakê de xwedî roleke mezin e.

Bi vê têgînê ve rasterast destekariya liser derûniya civakê, şikandina vînê û pûçkirina kesayetê derdikeve pêş. Koka peyva "Komplo" ji peyva "Complotum" tê. Ev peyv tê wateya," peymana veşartî", "Qûrnaztî" û "Xapandîn" ê. Di dema Romaya Antîk de peyva "Conspiratio" dihat bikaranîn û ev peyv komên bi awayekî veşartî ji bo armancên siyasî hatine gel hevdu pênase dikir. Gav bi gav di gelek merhaleyên diroka mirovahiyê de ev têgîn bi awayen cuda lê bi heman armancê hatiye bikaranîn.

Qada bikaranîna vê têgînê di bingeh de tepisandina fikra azadiyê û bitevgerbûna gelan e. Komplo (gerî) weke hebûna kevneşopiya desthilatê, di tevahî dîroka gerdûnî de ji bona xwediyên desthilatê bûye amûra guzîde (gözde) û bi deme re wekî toreyeke siyasî hatiye veguhertin. Em dizanin ku ji diroka kevin heta niha meyla wê her ku diçe bilind dibe. Ev, di cewherê xwe de pêvajoya makro ya koletiyê ye, ev pêvajo bi rastiya komployê re hatiye pêkanîn û di hêza xeyalkirina mirovahiya di roja me ya îro de hîn jî zindî tê hîştin. Lê ev di bingeh de xwe di çavikên (gözenek) civakî de dike hebûn. Ji xwe forma jiyana xwezayî, ku di pêkhatina mirovahiyê de yekemîn hilbijarka dîrokî ya herî dirêj e, hate çewisandin, bi deme re hate paşdexistin û li şûna wê jî kevneşopiya desthilatê hate bicîhkirin. Ji bo xwediyên desthilatê, nirxên herî resen yê ku civakîbûn û mirovbûnê avadike ji holê rakirin û civakeke tepisandi avakirin, armanca esasî ye. Bi van pênasekirinan ve em dikarin teqez bikin ku ji destpêka dîroka şaristaniyê û vir ve, amûra herî bingehîn a ji bo xwe gihandina vê hedefê hatiye bikaranîn, komploye.

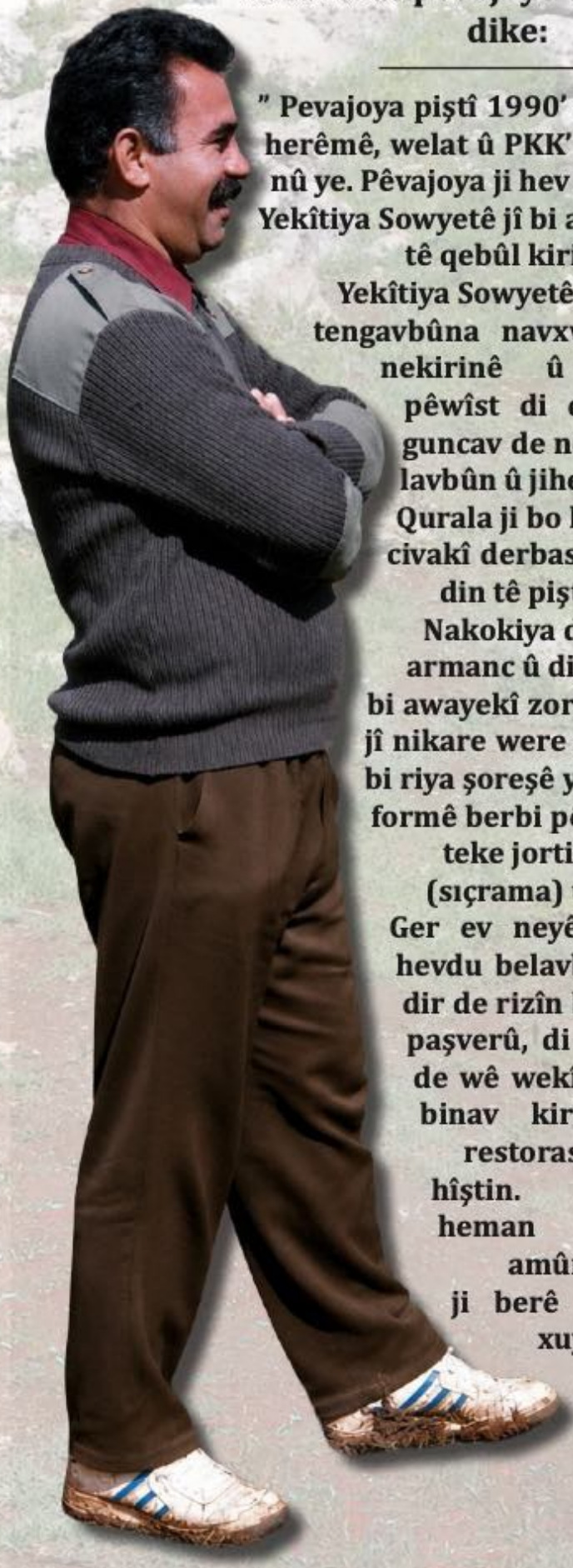
Kurdîstan di vê mijarê de qadake taybet e. Jiber ku li Kurdîstan' ê lêgerîna azadiyê koka xwe ji dirokeke gelekî kevin digre. Gelek kesayet, tevger, nasname lipêy vê rastiyê ketine û ji pêştirê xwe re danehev û ezmûnên girîng hîştine. Lêbelê ev hemû ceribandin bi êrîşên gelekî tund re rûbirû hatine û ji aliyê pergalên serdest ve rastî tepisandin, fe-

tisandin û qirkirê hatine. Tişta ku pêwîste were zanîn eve ku ev ceribandin ji aliyekî de hêj di destpêkê de qedera binketinê ji bo xwe amade kirine. Jiber ku van ceribandina gihandina tevahî civakê, hişmendiya wê avakirin û pergala wê avakirin pêşneketiye. Yê ku vê biser xist û nasnameya liber wendakirinê xelaskir rastiya Rêber Apo ye.

Bi derketina Rêber Apo re di diroka Kurd û Kurdîstan'ê de xaleke werçerxê ya mezin hate jiyan kirin. Diroka heta wê demê bi awayekî serberjêr diçû û nasnameya civaka Kurd di hemû rehendan de berbi pûçbûnekê ve dihat dehfdan, bi vê derketinê re hate zîvirandin. Sosyolojiya civaka Kurd ji aliyê hêzên hegemon ve baş hatibû şopandin; ji bo gel ji aliyê derûnî ve were tekbirin polîtîkayên pêwîste werin meşandin çi ne baş hatibûn tayînkirin û ev polîtîkayana di tevahiya dirokê de bi destê dewleta Tirk ve hatibû pêşxistin. Dewleta Îngîlîz di van polîtîkayan de herdem serkêşî kiriye û bi awayekî sîstematîk polîtikayên xwe xistiye meriyete. Jiber vê sedemê dema ku em komploya navnetewî ya liser Rêber Apo hate meşandin vekolîn bikin, pêwîste van kiryarên di sedsala dawî de hatine meşandin ji nêz ve bişopînin.

Rêber Apo piştî hilweşina Yekîtiya Sowyetê pêwîstiya guhertineke bingehîn dît. Wê pêvajoyê rewşa kûrevî jî di nav de li heremê qeyraneke mezin dihat jiyan kirin. DYE li gelek herêman valatiya piştî hilweşîna yekîtiya Sowyetê çêbû dixwest tijî bike û ligorî polîtîkayên xwe têşe bide sîyaseta herêmê. Rêber Apo vê rewşê ji nêz ve şopand û xwest tekoşîna azadîya gelê Kurd bêyî ku zirarên mezin çêbibin ji vê şêmûga krîtîk derbas bike. Li Tirkîyê çepera faşist nedihîşt ku pirsgirêka Kurd çareser bibe û şer bisekine. Bi heman şeklî gelek aliyên xwe ji şer xwedî dikirin jî di vê de bi israr bûn. Bi xetimandina heyî re ne şer biserket ne jî şense pêvajoyeke nû a sîyasî meşandin pêkhat. Hemû hewldanên Rêber Apo vala hate derxistin û li beramberî wê bi şerekî topyekûn yê îmhayê ve bersîv hate dayîn. Bi hilweşîna Yekîtiya Sowyetê re di esas de dawiya serdemek dirokî dihat. Li dewsa wê birdoziyeke nû cîh digirt. Ev jî Lîberalîzm bû. Ev rewş bandoriyeke mezin liser tevgera azadiyê jî dikir. Sowyet di civakê de guhertineke bi darê zorê pêşxistibû û ev guhertin cewherî nînbû. DYE vê baş analiz kiribû û hemû kiryarên xwe ligorî vê bipêş dixist.

Rêbertî vê pêvajoyê wisa pênase dike:

" Pevajoya piştî 1990' an; ji bo min, herêmê, welat û PKK' ê pêvajoyeke nû ye. Pêvajoya ji hev ketina fîîlî ya Yekîtiya Sowyetê jî bi awayekî fermî tê qebûl kirin.

Yekîtiya Sowyetê, bedela tengavbûna navxweyî derbasnekirinê û guhertinên pêwîst di dem û cîhên guncav de nekirinê bi belavbûn û jihevketinê dide. Qurala ji bo her diyardeya civakî derbasdar e, carake din tê piştraskirin.

Nakokiya di navbera armanc û diyardebûnê bi awayekî zorî ve demdirêjî nikare were meşandin. Ya bi riya şoreşê ya jî bi riya reformê berbi pêş ve, ji bo asteke jortir peşikîn (sıçrama) teqez dibe.

Ger ev neyê avakirin, ji hevdu belavbûn û ji hundir de rizîn bi awayê zora paşverû, di serdema me de wê wekî faşizm were binav kirin û tabîyî restorasyonê were hîştin. Restorasyon, heman bînayê bi amûrên nû ve ji berê hîn bihêztir xuyakirina wê û mayîndebûna wê bidest dixe."

Rêber Apo bi vî awayî vê pêvajoyê zelal dike û ji bo merhaleyên pêştir jî bal dikişine ser xalên sereke ku pêwîste were pêkanîn. Bi vî awayî em famdikin ku Rastiya Rêbertî ji aliyê dîrokî, felsefî û bîrdozî ve xwedî rastiyeke sift e. Di vi alî de gelek caran yekser hedef girtina Rêber Apo ya jî aliyê hêzên Hegemon, rastiya Rêber Apo radixe ber çavan. Rêber Apo ji bo azadıya gel û jinûve ziindikirina nasnameya azad şenseki dîrokî ye. Ev ji hêrsa xwedayên şaristaniyê a li hemberî Rêber Apo ji bo çi ewqasî zêde ye dide diyar kirin. Polîtîkaya liser Rojhilatanavîn a sedsala 20' emîn de li ser armanca ji holê rakirina gelê Kurd hatiye avakirin. Piştî Tevgera Azadiya Kurdistanê derkete holê, ev proje û hêzên li pişt wê rewşeke binketinê jiyan kirin. Di bin Rêbertiya Rêber APO de Tevgera Azadiyê, çûyîna gelê Kurd a ber bi têkçûnê ve dîherikî sekinand û hişt ku gelê Kurd li hemberî ewqas plan û projeyan xwedî li nasnameya xwe derbikeve û bi aqlekî stratejîk bigihêje asta kirdebûna (özne) bingehîn a Rojhilata Navîn. Bi derketina Tevgera Azadiyê re hêzên hegemon rastiya di bingeha avabûna Tevgera Azadiyê de dirazê ferq kirin. Em dikar-

in bibêjin ku ji van hêzan ya sereke DYE ye. Derbeya 12' ê Îlonê jî encama vê ferqkirina wan û daxwaza pêşî girtina Tevgera Azadiyê ye. Di bingeha vê derbeyê de her çiqas faktorên cûrbecûr hebin jî ya rola diyarker leyistiye ev e. Ev proje û daxwaz hêj di serî de neçarî binkeftinê bû. Ji ber ku berxwedana mezin a zindana Amedê û li Kurdîstanê pêşxistina pêngava 15' e Tebaxê, îradeyeke berxwedanê ya ku nedihat hêvîkirin derxist holê. Plansaziyên tunekirin û tasfiyekirinê di sala 1985'an de zêdetir şênber dibû û pêşengtiya wê jî Elmanya dikir. Elmanya "konsepta înfaza bê darezîn" xist dewrê û bi vî şeklî êrîşî tevgera Azadiyê kir. Ev konsept bi qetliyamên ku di salên 1990'an de li ser gelê me yê welatparêz hatiye pêkanîn re derket lûtkeyê. Pêvajoya ku piştî salên 1985'an destpêkiriye bû pêvajoya ketina dewrê ya NATO' yê. Gladyoya NATO' yê bi navê ERGENEKON hate aktîf kirin û di hemû êrîşan de ev tevger wekî hêza pişt perdê rol lîst. Rêber APO van salan weke "salên ku me yekser bi NATO re şer kiriye" pênase kir.

Pergala înkar û tunekirinê a ku di tevahî sedsala 21' an de hatiye pêşxistin, di cewherê xwe de pergala komployên li hemberî hêzên dijî hegemonyayê ye. Komploya navnetewî jî, dema bi van rehendan were destgirtin wê baştir fambibe.

Komploya Navnetewî bi yek carê ve pêşneket. Berovajî vê bi gavên sîstematîk û bi planên domdar ve hate pêşxistin. Gava yekemîn a komployê peymana Enqere-Washingtonê a ku di 17 Îlona 1998'an de hatiye îmzakirin bû. Bi vê peymanê re starta komploya navnetewî hate dayîn. Ev peyman di navbera DYE, Tirkiye, PDK û YNK de hate çêkirin. Ligorî peymanê ev hêz bingeha komployê gav bi gav amadekirin. Bi deme re gelek hêzên cûda, bi armancên cuda ve di nava vê komployê de cîh girtin. Planên Îngîltereyê liser Rojhilatanavîn digihêje 200 sal berê. DYE jî xwedî polîtîkayeke bi heman rengîye lê bele ligorî Îngîltere hîn nûtir e. Lêbelê ev herdu hêz bi Îsraîl' ê re dixwestin astengên li beramberî Projeya Mezin a Rojhilatanavîn rabikin. Ev asteng bêgûman Rêbertî û Tevgera Azadiyê bû. PDK û YNK jî ji bo ku bikaribin di çarçoveya vê projeyê de bibin xwedî dewleteke biçûk ketin nava vê projeyê. Ji bo vê jî Kurd û Kurdîstan' ê xistin bazarê. Bêgûman ev rewşeke nû nînbû, jiber ku ev herdu hêz salên dirêj li beramberî hevdu jî heman nasnama Kurd xistin bazarê û firotin hêzên hegemon. Gelê Kurd bû qurbana van hêzan. Hêzeke dîtir jî

Yewnanîstan bû û wî jî di berdêla di nava vê peymanê cîh girtinê de dixwest ji pirsgirêka Ege û Qibris' ê a ku bi Tirkiyê re nakokiyeke gelekî kevn e, piştgiriya NATO' yê bigre û xwe xelasbike. Di vê komployê de rola Rusya jî pêwîste were dîtin. Piştî belavbûna Sowyetê Rûsya qrizeke kûr ya aborî û enerjîyê jiyan dikir. Rêgezên sosyalîst jî bi vê re hilweşiyabû. Ev di nava wê qeyranê de li derketinekê digeriya û amadebû ku hemû rêgezên sosyalîzmê badilhewa bide. Bêgûman wisa jî bû. DYE li hemberî pereyek zêde dayinê tevlîbûna wan a nava vê komployê teqez kir. Yanî NATO serwer bibû. Ji bilî van gelek dewlet û hêzên cuda jî di nava komployê de rol girtin ango ji bo wan rol hate dayîn.

Wekî me anî ser ziman gelek aliyên komployê hene. Di heman deme de gelek merhale di vê komploya navnetewî de hatibû diyarkirin. Wekî merhaleyek esasî bi komployê, şerê li herêmê geşkirin û derxistina asteke hîn jortir hatibû hesapkirin. Bi vî şerî re dixwestin astengên li pêşiya Îsraîl' ê rabikin. Ev jî di heman deme de astengên li pêşiya hegemonya DYE û plana mezîn a Rojhilatanavîn rakirin bû. Van hêzana dixwestin Rêbertî li qadeke navdewletî de îmha bikin ku ji vê operasyonê tu dewlet wekî berpirs neyê dîtin. Ji bo vê jî Daxwaza sereke ya van hêzan derketina Rêbertî a ji Sûriyê bû. Rejîma Baas li hemberî zextên heyî nedikarî serî derbikeve. Rejîma Hafiz Esad di destpêka avakirina rejîma xwe de ketibû nava rewşa awarte. Ev rewşa avarte di gotin de li hemberî Îsraîl' ê hatibû destpêkirin lê rejîma Baas tu caran Êrîşî Îsraîl' ê nekir. Ji milekî ve Îsraîl dixwest tawîzan jî rejîmê bigre, di mile din de jî Dewleta Tirk ji bo Rêbertî ji Sûriyê derkeve gotinên;" Sebra me nema, emê êrîşî Sûriyê bikin" dikirin. Bêgûman di vir de Îsraîl hêzeke esasî ya komployê ye. Jiber ku yê astengiyeke mezin ji bo plan û projeyên Îsraîl derxist û nehîşt ku Kurd bibin qurbaniyên Îsraîl' ê Rêber Apo bû. Jiber vê sedemê jî Îsraîl dixwest di şexsê Rêbertî de ji tevgera Azadiyê û gelê Kurd tol hilîne. Li beramberî vê ya girîng Hafiz li hemberî tevgera Azadiyê û Rêber Apo dijminatî nedikir. Mayina Rêber Apo a li Sûriyê ji bo wî jî dibû wekî qerteke ewlekariyê. Lêbelê di encam de li hemberî zextan nesekinî û serî tewand. Rêber Apo vê rewşê tevahî dişopand, kêlî bi kêlî analiz dikir û ger derkeve ango bimîne wê pêşiya riyeke çawa vebibe hesap dikir. Rêber Apo dît ku ger bimîne wê şer geştir bibe. Wekî Rêber Apo dibêje, ger derbasî çiya bibûya wê demê jî wê rê liber şerekî îmhayê ya pêşî nayê girtin vekira. Rêber Apo derbasbûna Ewrûpayê wekî ji aştîyê re şensek dayîn dît û xwest bi çûyîna Ewrûpa re li çareseriyên sîyasî bigere. Lê li beramberî Rêbertî komplo bi hemû merhaleyên xwe ve hatibû amadekirin û hêdî hêdî diket meriyetê.

Li gorî pêwîstiya plansaziya ku hatiye çêkirin wê Ewrûpa tevahiya deriyên xwe girtiba, bi vî rengî piştî Rêbertî kete bin çavderiyê şûndetir û dema balafira ku ew tê deye li hewayê ye, wê bi fuzeyeke ku ji keştiyên şer ên girêdayî hêzên NATO yê li Behraspî were avêtin û Rêbertî were tunekirin. Bi vê planê re wê rewşê wiha kiriban ku kesekê nedizanî ka kîjan hêz Rêbertî tune kiriye û aqibeta Rêber Apo çiye. Lê Rêbertî bi ne vegerîna xwe ya ji Sûriyê re, ev plansazî vala derxist. Piştî wê jî jî xwe merhaleya diçe 15' ê Sibatê heye.

Wekî tê dîtin Komploya Navnetewî di dîroka gelê Kurd de werçerxek gelekî girîng e. Ev ji bo şerê rizgariya netewî jî derbasdar e. Rêber Apo ji roja dîl ketiye dest heta niha,

dixwaze şerê fetisîye û dide fetisandin derbas bike û mijarê bi gihandina aştîyeke bi rûmet ve dixwaze ji kangrenbûnê derbixîne. Lê li hemberî vê daxwaz û îradeyê îro jî feraseta komloyê di dewrê de ye. Bêgûman pêvajoya herî dawî li Rojava hate jiyan kirin nûmûneyeke vê bû. Dîsa şerê li herêmê berdewam kirin jî vê armancê eşkere dike.

Pergala Îmrali di nava komployê de merhaleya herî qrîtîk e. Tecrit kirina Rêber Apo her kêlî bi awayekî berdewam didome. Lê girava ku wekî cihê îşkenceya herî mezin hatibû amadekirin bi Rêber Apo re bû cihê pêngavên mezin. Jiber ku Rêber Apo heqîqeteke bisazîbûyî ye. Pêwîste em komployê bi hemû rehendên wê ve bigrin dest. Ev pêvajoya ku Rêber Apo mimarê wê ye xwedî şensekî serkeftinê ye. Lêbelê ji bo ev şens were bikaranîn destpêkê ev mekanîka komployê ya ku her kêlî liser kar e pêwîste baş were famkirin û li beramberî wê tekoşîneke domdar were meşandin. Serkeftina pêvajoyê jî di milekî de girêdayî vê ye.

Her siyasetek ger ku bi kokên xwe re di nava hemahengî û têkiliyê de nebe di roja îro de nikare xwe ji şikestin û xelasbûnê biparêze. Komplo jî pêwîste bi heman babetî were destgirtin û were têgihîştin. Jiber ku komplo pêvajoyeke û ev pêvajo hetanî ku fîzîkî azadbûna Rêber Apo pêkneyê wê bidawî nebe. Wê jî encax bi mîlîtanên xwe di serkeftinê de kilîtkiriye, wekî kesayeteke sosyalîst xwedî li erk û berpirsyartiyên xwe derdikeve û xwe di armanca serxistina pêvajoya aşîtî û civaka demokratîk de bi biryar e dikare were pêkanîn.

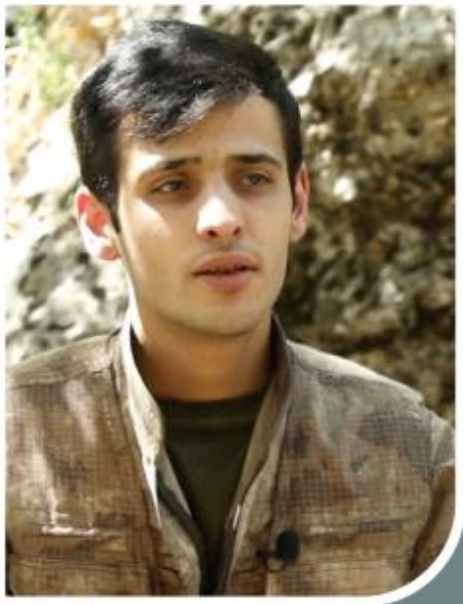

JI DIL Û RAMANÊN GERÎLAYAN

GERÎLA TEKOŞÎN CÛDÎ

Destpêkê jin hat kolekirin, Rêber Apo bi bîrdozî, felsefe ya xwe û di paradigmaya xwe de jî got destpêkê pêwîste jin azad bibe. Jivaka ku jin tê de ne azad be ew civak jî kole ye, di bin desthilatdariyê de ye. Em bi paradîgmaya Rêber Apo careke din hişyar bûn. Tenê ne em wek gerîlayên YJA STAR'ê, wekî şoreşgerên demê, di heman demê de cîhan hemû ji vê îlham girtin. Bi taybet jinên cîhanê îlham girtin. Demokrat, sosyalîst, femînîst, tevgerên jin ên cîhanê tevgera jin a Apoyî ji xwe re mînak digrin. Îro jî bi sed hezaran jin li gorî paradîgmaya ku Rêber Apo daniye pêşiya me jiyana xwe didin domandin. Dixwazin li ser vî esasî rol û misyona dikeve ser milên wan bi leyizin. Ji aliyê Rêber Apo ve niha pêvajoyek hatiye destpêkêrin. Rêber Apo çima xwest pêvajoyê bide destpêkêrin, ji ber bawer kir. Em jî heya dawî bi Rêber Apo re ne. Dubare em dibêjin heya Rêber Apo fizîkî azad nebe, heya em azadiya wî nebînin ewê têkoşîna me dewam bike û emê hîn xurtir bikin. Di her mijarî de em deyndarê Rêber Apo ne. Heya niha em nikarin Rêber Apo ji zîndanê derxin. Erê raste Rêber Apo ji her kesî azadtir e lê em dixwazin fizîkî azad bibe, bi gele qwe re be, bi tevgera xwe re be. Di vê mijarê de çi ji destê me bê bi rastî jî pêwîste em wek gel, ciwan û jin pêwîste em pir dijwar xwedî li Rêber Apo derbikevin. Em têkoşîna xwe xurt bikin ku em bikaribin bi Rêbertiya xwe re hevdîtin bikin.

GERÎLA ZINAR WELAT

Tiştên ku Serokatî dibêje hemû girêdayê hev in, hemû grêdayê xwezayê ye, rastiya mirovahiyê ye. Tiştê herî zêde bala min kişand Serokatî behsa dîrokê dike. Dîrok li ser çi esasî hatiye avakirin, tiştên tê de guhertin hatiye çêkirin, tiştên mirovahiyê xwe tê de nedîtiye yan jî tiştên ku nehatiye nivisandinê li ser van mijaran di astekî de fêmkirina me çêbû. Mirov çiqas behs bike jî têrê nake. Tiştên ku Rêbertî dixwaze bike herkes fêm nake. Em dixwazin xwe bigihînin asta ku Rêbertî fêm bikin. Di astekî jor de mirovên ku li pey azadiyê ketine yan jî kesayetên ku rastî jî dixwazin xwe çekin, di xeta Rêbertî de xwe kûr bikin hene. Ev bi min re jî girêdanbûneke pir xurt çêdike

GERÎLA FÎDAN QEHREMAN

Fîdan Qehreman: Serokatî dixwaze jin azad bike. Di civakê de me her digot em azadin, tiştekî me kêm nîne, bav û birayên me destê xwe li ser me ranakin, em çi dixwazin pêktînin, em biçin kê derê serbestin ev ne azadî bû. Em ne diketin ferqa ku zilam desthilatdar e, serdest e; jin kole ye serê xwe tewandiye. Em ne diketin ferqa van tişta. Dema min heval didîtin dema fikrên Rêbertî ji me re vediguhestin wê demê min got cihê em lê jiyan dikin de em ne azadin. Jin civak avakiriye, jin ked daye. Sîstema kapîtalîst hemû tiştên pêşketine li dijî jinê bikar tîne. Jin divê ji malê dernekeve, divê jin girtî be, ne axive, di sîyasetê de cihê xwe nîn be. Min digot çima tenê zilam, ev tişt hemû bi min re nakokî didan avakirin. Ez gihîştim wê astê ku fêm bikim tu karibî bigerî nayê wê wateyê ku tu azadî. Di vê wateyê de ez pir bandor bûm .

GERÎLA ARGEŞ DALAHO

Argeş Dalaho: Armanca me fîzîkî azadkirina Rêber Apo ye, ji ber ku 27 sale di zîndana Îmraliyê de ye. Pêvajoyên ku Rêbertî bi fikrên xwe bi felsefa xwe daniye ortê dibe sedem ku em zêdetir têkoşîna xwe xurt û rast bidin meşandin. Di van du salên dawî de em bûn şahidê pêvajoya ku ji aliyê Rêber Apo ve tê meşandin. Pêwîste em her kêliyê rêbertiyê bînin ber çavê xwe. Çima Rêbertî carek din vê pêşengtiyê kir, çima em nikaribûn vê pêşengtiyê li derve bikin, çima em nikaribûn di kesayet û têkoşîna xwe de vê yeke ava bikin, rast jiyan bikin, rast bidin jiyankirin. Yek noqteya din jî a ku li ser me bandor kir nivîsandina manîfestoyê ye. Bi xwendin û şîrovekirina Manîfestoya Civaka Demokratîk û Aşitiyê me destpêkê wisa fêmkir ku êdî şoreş bi dawî bû, di Kurdistanê de şoreş çêbûye. Lê em nû fêmdikin ku şoreş nû destpêkiriye, bi astê me yê tevlîbûnê em nû ber bi Rêbertî ve dimeşin. Li ser esasê tevlîbûnekî hestiyarî bû. Bi hatina Manîfestoyê re êdî nabe ku tevlîbûna me hestiyarî be. Tevlîbûna me divê êdî li ser esasê zanebûnê be. Tevlîbûna me divê wek Heval Mazlûm, Heval Kemal, Heval Xeyrî wek hevalên pêşeng tevlîbûnekî zanebûn be. Tevlîbûna hestiyarî me heta niha anî lê bi manîfestoyê re êdî pêwîste em bi zanebûn tevlî bibin, bi zanebûn jiyan bikin, zanebûn bidin jiyankirin. Ji bo em bikaribin Rêber Apo ji Îmraliyê derxin têkoşînekî tenê ji hinek kêliyan re bibe bersiv têrê nake, divê em têkoşînekî rast bidin meşandin.

DI ŞEVEK REŞ Û TARÎ DE DÎTINA SEROKATÎ

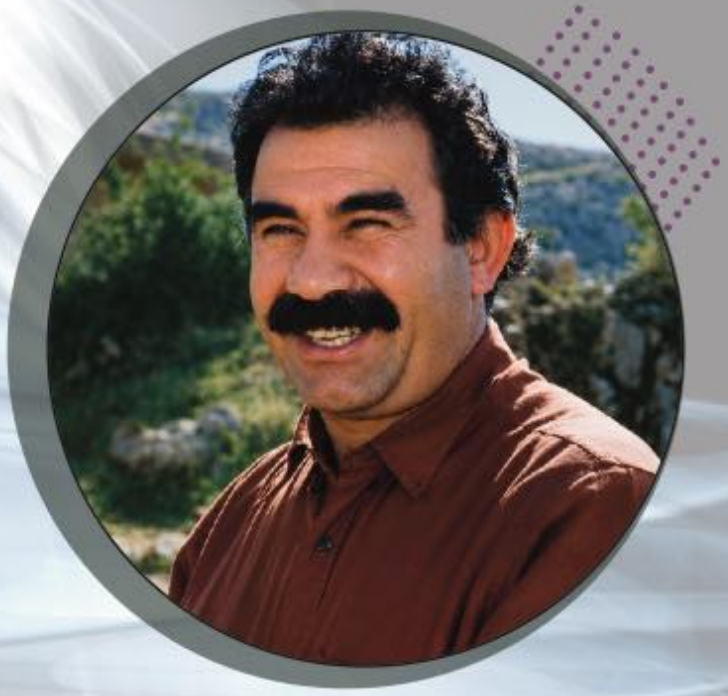
HEVAL ARŞEM KURDMAN

Xwestek!

Erê xwestek dibêjim; ji ber ku her tim min dixwest derbasî qada şer bibim.

Di wê deme de jî her tim pêşniyarên min hebû ku ez herim rojava. Lê, ev xwesteka min wê demê nehate qabûlkirin. Sedema vê jî hinek heval guncav nedîtibûn. Her ku min Serokatî didît, min daxwaza xwe ji bona rojava dikir. Lê belê, Serokatî nedipejirand. Ji ber ku digot; "Wê demê, gelek heval li mintiqa rojava şehîd ketin. Hûn a niha li vir tecrûbe bigrin, piştre hûn dikarin herine welat." Ev xwesteka min her tim germ bû û bi min re jiyan dikir. Her dem xeyalên min dixemiland. Sal 1994 û mehan 8'an bû. Em di perwerdehiyek de bûn. Di perwerdeyê de rêhevalên jin jî hebûn. Ev perwerde li Helebê dihate meşandin û ez jî ber-pirsiyara hevalên jin bûm. Wê demê konferansa hemû alanan dihate çêkirin. Konferans li ser asta rêxistinî ya Helebê, Efrîn, Kobanî û Letqî çêbûbûna. Em tevlî konferansê bûn. Dema ku konferans xilas bû, em bi tevahî hevalan re derbasî perwerdê bûn û li ser vê bingehê ragihandina konferansê bikin. Rojekê ku hîna konferans berdewan dikir, hevalan ji me re notek hiştibûn. Pewist bû ku ez xwe lez bigihînim malekê. Malbateke welatparêz bû, saet jî dabûn. Hîna me diyar nekiribû ku ji bo çi, emê biçin wî ciyê ku hatiye gotin. Me wisa tehmîn dikir ku, wê teqez tekmîla perwerdehiyê bê dayîn. Ji ber ku her panzdeh rojî, me tekmîla xwe dida berpirsyarê perwerdehiyê. Dema tekmîla berpirsiyarê dibistanê li hev diciviyan, tekmîl dihatin nirxandin. Ez wisa nêzîk bûm. Berpirsiyarê me yê Helebê hevalê Ozgur bû. Hevalê Ozgur, hevalekî laz bû. Wî ji me re notek hiştibû. Em bi vî hevalî re çûn cem malbatên welatparêz. Hevala Leyla, li benda me bû. Axaftina wê ya yekem; "Heval Arşem tu hatî?" Min jî bersivand, raste heval ez hatim, ez ji zû de li benda te me, perwerdehiya tekmîlê heye. Got; ez nizanim lê heval me bibin ciyekî. Dema ku got wê me bibin cihekî, min ferq kir ku tiştikî heye. Çima me dibine cihekî, jixwe em her tiştî ji hev re dibêjin. Lê wisa diyar bû ku, cihê em herin wê demê Serokatî jî bê. Ev jî ji bona Serokatî deşîfre nebe dihate kirin. Min fam kir û min got; wê demê Serokatî hatiye Helebê emê bibinîn. Hevala Leyla got; ez nizanim… Em rabûn li wê derê sekinîn, erebe hat em girtin û em birin çûn. Lê, me pirs dikir ka emê biçine ku derê. Bes tiştek xwezayî bû ku ji me re nehate gotin. Axaftina me ya erebê her diçû, bi heyecaneke mezin didomiya û ev yek heta em gihîştin malekî berdewam kir. Hevalê Ozgur

li vê malê benda me bû. Dema ku em gihîştine malê, hevalê Ozgur li derve ber derî li benda me sekinîbû. Ji me re bi awayekî acizbûyî got; "Hûn çima ew qasî dereng man?" Me got; heval me nezanî bû, ji me re nehatibû gotin. Em derbasî hundir bûn. Me di carekê de, Serokatî li hemberî xwe dît. Di rewşên asayî de, her tim heval berê xwe amade dikin û piştre Serokatî tê civin bi hevalan re çêdike an jî dema dewre bi dawîn tê, wê demê ji Serokatî re soz didin. Lê vê carê heval amade nebûbûn û Serokatî li benda me sekinî bû. Tabî bixwazî nexwezî, heyecaneke mezin bi mirov digire. Ev heyecan dida çawan! Serokatî li hêviya te bisekine. Serokatî li me nêrî û got; "Mirovekî ku asker be, di wextê xwe de tê, hûn çima dereng mane" Me jî li hev du nihêrt û me bersivand; "Serokê min, me despêkêde nedizanî nota ku ji me re hatiye dayîn; me xwe li gorî saet 6'an xwe amade kiribû" Serokatî got; temam, temam werin rûnin. Hûn çi dikin? Em şeş hevalên bayan bûn. Hevala Leyla, Rewşen, Zozan, Dîcle, Cahîde û ez bûm. Em rûniştin. Em her sê heval berpirsyarê alana bûn. Bêdengiyek hebû. Ev çawa çêbû ku em hemu gihîştin hevdu? Di serê me de ev pirs derbas dibûn. Me nizani bû ku Serokatî ji bo çi bi me re civîn çêdike. Serokatî me hemûyan nihêrt û dest bi axaftinê kir. Hûn çi difikirin, hûn çi texmîn dikin? Hevalê Ozgur li ser lingan sekinî bû û got; serokê min me hê tiştek negotiye. Serokatî got; tabî tabî, her tiştê min suprîze! Em her şeş heval, me li hev nêhirt ku Serokatî çi supriz ji me re amade kiriye. Despêkê ji min re got; Rabe, tu amadeyî derbasî welat bibî? Ez li ser lingan sekinîm. Min nizanî bû çawa bersiv bidim. Ji ber ku berê min gelek israr kiribû ku derbasî welat bibim û nehatibû qebûkirin. Çawa di nava meh û nîvekê de careke din Serokatî bi xwe dibêje tu amadeyî derbasî welat bibî. Ez wisa sekinîm. Ez cemidî mam. Min nikaribû Serokatî re bersiv bidim. Serokatî ji min re got; tu çi dibêjî, tu ne amade yî? Ji heyecana re ez nekaribûm biaxivim û zelal bersiva Serokatî bidim. Min di nava heyecaneke mezin de bersiva Serokatî da; "Belê belê! Seroke min ez amade me ku derbasî welat bibim. Li ser vê yekê Serokatî got; "Xweşik biaxife, çima zimane te lal bûye" Min got, ez nizanim û rûniştim. Piştre li hevalên din nihêrt û hevalan tev bi hev re gotin, em amade ne derbasî welat bibin. Hemû ji bona tekmîlê hatibûn, lê tiştî herî suprîz ji bona me, di carekê de dîtina Serokatî bû. Em her şeş heval, me li hev du mêze kir.

Dîsa me li hev du mêze kir. Ji ber ku em hîna jî bawer nakin. Serokatî keniya got; "Temam, ez a niha ji bona çûyîna we ya welat ji we re bejim; duh bi şev hevalê Ebas, hevalê Karasû û hevala Şervîn ji Şamê derketine û ew derbasî Qamişlo bûne. Wê herin jibona kongera 5'an. Me xwest komek ji Helebê jî bişînin. Bi taybetî jî divê hevalên bayan herin, ji bona nîqaşên YAJK'ê û ji bona xebaten jin amade bin. Em dixwazin we derbasî welat bikin, fikirandina we li vir kirî, hûnê ragihînin kongreyê. Hûn dikarin di

kongera 5'an de amadebin. Hûn bigihîjin wir û amadebin. Li ser vê esasê, hûn derbasî welat dibin. Hûn çi dibêjin, nêrîna we çi ye? Êdî emê despêbikin, rola we çibe? Derbasbûyîna we, derbasbûyîneke dîrokî ye. Ji ber ku, piştî kongera 4'an, kongra 5'an tê avakirin. Li ser vê esasê, pewîst e em ala xwe careke din ber çav re derbas bikin û pêre jî di warê zihnî de guherînan çêkin. Weke hevalên jin, hûn ji saha serok diçin. Di milê siyasî de, hûn pewîst e ku tiştên li vir û lêhûrbûnên ku we kiriye ragihînin kongreyê. Ev milê ku girîngiya we heye, girîngiya din jî piştî artêşbûyîna jinê cara yekemîn, weke jin, bi îradeya xwe ve biryarekê bistîne û kongera xwe çêbike. Jin divê xwe di çiyê de birêxistin bike. Ev pir girîng e. Ev ji we re jî pir girîng û pêwîst e. Hûn di zanebûna wê de bin. Hûn ji saha Serokatî diçin, lêhûrbûnên ku we kiriye, pratîka ku we dîtiye, hûn êşên gel dizanin, êşên jinê dizanin. Ger di bin saha rêxistinê de neyê bi dest girtin, em nikarin pirsgirika jinê çareser bikin û ev hîn girîngiya xwe heye. Ji bona wê, ez ji we re dibejim, çûndina we çûndineke dîrokî ye. Pêwîst e ku hûn di wê ferqê de bin. Hevalên me bi salan di şer de mane. Ji xweseriya jinê dûr in. Derfetên perwerdeyê tune ye. Hûnê her yek bikevin nav hevalên bayan û bikaribin veguheztinan bikin. Ev rol dikeve ser milê we. Bi vî awayî, hûnê herin wê derê, him bi tevlîbûna xwe di kongera 5'an de him jî di tevlîbûna xwe di damezrandina YAJK'e de çêbikin. Ev rol û erk pir girîng e û berpirsyartiya wê giran e. Pêwîst e bi vî awayî, bi vî rihî, hûnê derbas bibin." Dema ku Serokatî diaxivî, hêdî hêdî ji xeyalan em derketin û me xwe li saha şer hîs kir û em ketin bin barê giraniya peywira xwe. Bi vî awayî, di serê me de hat nîgarkirin. Êdî di serê me de bû. Xeyalê ku çawa di saha şer de, vê rolê bilîze, bi rastî jî, em her şeş hevalên bayan, ji bona nêzîkbûnên berpirsyartiya Sero-katî daye ser milê me, heyecana me pir giran bû. Bi vî awayî, Serokatî bi me re sê saet peyivî. Di axaftinê de ya herî balkêş, rola me ye dîrokî û ketina welat bû. Piştre Serokatî got; temam rûnên, ji hevalan re kola û kek bînin. Her yek ji me, me îskanek kola vexwar. Lê Serokatî israr kir, da ku em îskanek din jî vexwin. Li ser vê esasê, bi xwe rabû û ji me re kek anî û da ber me û bi israr bi me da xwarin. Bi me re manewiyateke zêde çêbû. Dema ku Serokatî, bi xwe kek parçe dikir û wiha ji me re got; "Pêwîst e hûn bixwin, belkî bi min re hevdîtina dawîn be" Ev pir manewetiyeke mezin bû. Ji ber ku emê ji Serokatî dûr biketana, ev jî bi me re hestên tîr avakir. Serokatî her cara ku min bidîta digot; "Tu pir qelewî, lê digel ev qelewbûna te tu pir sivik î û bi tevger î. Dema ku tu biçî welat, tê çawa bikî. Wê heval bibêjin, vê hevala qelew wê bibe giranî li ser serê me. Lê ez bawer im heval te nas bikin, ewê wisa nefikirin." Ji hevala Rewşen got; "Meşa te weke keçên gundan e.

Ger tu herî welat, tê zû werî qebûlkirin. Ji ber ku tu weke keçeke gundiyan dimeşî. Hevalên me di çiyan de, bi vî awayî dimeşin. Komek ji çiyan hatiye, tam tevgera wan e. Lewre pêwîst e tu meşa xwe biguherînî û di xwe de meşeke leşkerî bidî avakirin. Ji min re got; "Tu pir zeîf bibî, dema tu biçî, hem estetîka te xweş bibe." Dora sozdayînê hatibû, lê em ji vê yekê haydar nîn bûn. Em her şeş heval, me li hevdu nêhirt. Hevala Leyla got; serokê min, min metnê amade kiriye. Min got, ez amade me ji bona te û şehîdan soz bidim. Me bi hev re soz dan. Bes ez nizanim. Got; "Ezê xwe zeîf bikim." Min got serokê min, ji ber ku sar e, me park li xwe kiriye, ev jî hinek me qelew dide nîşandan. Serokatî got; temam li xwe û li xwarina xwe miqate bin got û me bi hev re wêne kişand. Wê demê got, hevala Leyla were kêleka min. Hevala Leyla pir kinik bû û xwar kir ku destê xwe bavêje ser milên serokatî, lê destê wê negihîşte ser milên Serokatî. Li ser vê yekê Serokatî; pêşniyara min ew e ku tu kursiyek binî û li ser li kêl

di dema sond-xwarinê de, hevala Leyla ji ber heyecanê sozdayînê ber bi dawîn de temam nekir, Serokatî sozdayînê bi xwe bi me re dubare kir û me temam kir. Dema Serokatî xelas kir, me xwe ji bîr kir ku em li çepikan bidin. Serokatî li hemberî vê yekê got; "Çi bi we hatiye, çima hûn ew qasî bi heyecan in. Wiha nekin, ger hûn wisa biçin, hûnê zû winda bikin. Ji vê saetê pê de hûn gerîla ne û gerîla leşker e û nakeve heyacanê" Piştre Serokatî bangî hevala Rewşen kir û çû kêleke Serokatî sekinî. Serokatî, ji hevala Rewşen re, divê tu wisa xwar nesekinî, li kêleka min mîna leşkere bisekîne. Dor hatibû min. Ji ber ku sar bû, min parke li xwe kiribû. Got, Arşem were, tu qelew î ez jî qelew im, ka em çi bikin. Min got, Serokê min ka min bisekinî yan jî em bi hev re li ser kursi rûnên. Hevala Leyla got; Serokê min çawan hez dikî em wisa bikişînin. Serokatî; "Hûnê îşev bi rê bikevin, hûnê biçin Qamişlo û li Qamişlo hevalê Ebas û hevalê Karasû bibînin û bi wan re derbasî welat bibin. Hûn li Qamişlo nesekinin. Li ser vê bingehê, amadekariyên xwe bikin. Min jî got; temam! Piştre, hûn dixwazin tiştikî bêjin. Me got; na Serokê min. Serokatî na na, we amadekariyên xwe yê welat nekiriye, hûn herin Qamişlo heval bila notek binivîse û bila heval tişt

HEVAL BERÎTAN SEMBOLA XETA JINA AZAD Û RIHÊ FEDAÎ YE

Gerîlayên HPG û YJA-STAR' ê bi boneya salvegera şehadeta Berîtan ango Gülnaz Karataş da nêrînên xwe anîn ser ziman

" Berîtan Rûmeta Hemû Mirovahiyê ye"

Gerîla Bêrîtan Zagros: Em wek gerîlayên YJA STAR'ê di şexsê Heval Bêrîtan de hemû şehîdên meha cotmehê bibîr tînin û soza pêkanîna xeyalên wan didin. Em wek YJA STAR bi taybet bi saya mîrateya şehîdan îro xwedî têkoşînek ewqas bilindin. Di şexsê Heval Bêrîtan de em bûn xwedî nasnameya jina berxwedêr her wiha di xeta jina azad de ji bo me bû rênîşanek, ev di têkoşîna heta îro da jî diyarker bû û wê diyarkerbe. Sekna Heval Bêrîtan tenê di demên borî de nema di her kêliyêda tê jiyan kirin. Çawa ku Heval Berîtan ji bo xwe xeta Besê û Zarîfeyan esas girt û li berxweda em jî di heqîqeta wan şehîdan de xwedî li xeta jina azad derdikevin. Heval Bêrîtan tim di nav hewildanê rast fêmkirina Rêbertî de bû, xwe di xetê da zelal kiribû, ji bo wê di dema pêwîst de xwedî helwestên radîkal û rêxistînî bû, ev sekin ji bo me bingehê têkoşîna azadiyê ye û me bi van rastiyan xwe nas kir. Armanca me ewe ku em azadiya fizîkî ya Rêber Apo pêk bînin û wisa xwedî li jiyan, têkoşîn û xeyalên van şehîdan derbikevin.

Gerîla Ronî Dersîm: Wekî her sal em îsal jî di salvegera şehadeta Heval Bêrîtan de destpêkê Heval Bêrîtan û hemû şehîdên azadiyê bibîrtînin. Dibe ku me bi Heval Bêrîtan re jiyan nekiriye lê xeta kû Heval Bêrîtan avakiriye ji bo me wek manîfestoye. Heval Bêrîtan her hewil dide Rêber Apo fêm bike, ji bo vê tim di nav lêgerînan de ye. Asta çalakiya Heval Bêrîtan asta fêmkirina Heval Bêrîtan a Rêber Apo dide nîşandan, di kêliya herî zahmet de xwedî li jiyan û têkoşîna Rêber Apo derdikeve. Ev rêheval ji bo me mînakin, emê tim xwe bispêrin rastî û heqîqeta wan lehengan. Em dûbare di şexsê Heval Bêrîtan de hemû şehîdên doza azadiyê bibîrtînin û soza pêkanîna xeyalên wan didin.

Gerîla Avaşîn Efrîn: Di serî de salvegera şehadeta Heval Bêrîtan de despêkê Heval Bêrîtan em hemû şehîdên doza azadiyê bibîr tînin. Em bi saya zanebûn, ked û rastiya şehîdên xwe yên pêşeng gihîştin wê astê emê ti carî keda van lehengan jibîr nekîn. Heval Bêrîtan bi sekna xwe xeta fedaîbûnê nîşanî me da. Xeta Heval Bêrîtan xeta azadiyê ye , heman demê ev xet xeta şehîda ye, em li dor xeleka vê xetê kom dibin xwe zana dikin. Taybet divê pêvajoyê de bi Rêber Apo re hevaltiyek rast kirin, bi rast fem kirina şehîdan gengaze. Bi saya Heval Bêrîtan wek gerîlayên YJA-STAR'ê em fêrî têkoşînê bûn, me xwe nas kir û em bûn xwedî nasname, em bûn xwedî hevaltiya jin a bedew û bêdawî. Li ser van esasan em dûbara soza xwedî li mîrateya şehîdan derketinê didin.

Gerîlla Şoreş Beytûşebab: Berî her tiştî di şexsê Fermandar Bêrîtan de em hemû şehîdên têkoşîna azadiyê bibîr tînin. Me Heval Bêrîtan bi sekna wê ya fedaî û berxwedêr nas kir. Wek jinek Kurd rêya berxwedaniyê afirand, heta roja îro jî em wê rêyê ji xwe re esas digrin. Dibe ku ez ji civaka Erebim lê Heval Bêrîtan bi çalakiya xwe li nav hemû netewan de deng veda û bandor kir. Em ji sekna wê fêrî berxwedaniyê bûn, me rastiya dijmin û nokeran baştir fêm kir. Tiştê kû Heval Bêrîtan ji Rêber Apo, têkoşîna azadiyê û jiyana şehîdan fêm kiriye bi çalakiya xwe dibe kombûna hemûyan û ji bo me jî dibe manifestoya jiyana azad. Li ser vê esasê em soza bilind kirina ala serkeftinê didin û dibêjin şehîd namirin.

Gerîla Azê Azad: Dêstpêkê di salvegera Heval Bêrîtan de hemû hevalên şehîd bibîr tînim. Xwedî li xeyalên hevalên şehîd derketin ji bo me erkeke bingehîne. Ji bo heval Bêrîtan hestê xwe anîna ser ziman de dibe ku em kêm dimînin lê em heta roja me ya îro jî li ser şopa Heval Bêrîtan'in û em dixwazin têkoşînek rast ku layiqê şehîdên azadiyê be bimeşînin. Heval Bêrîtan bi ked û zanebûna xwe gihîşt asta fedaîbûn û di şexsê wê da artêşa jin hate ava kirin. Em bi saya fedekariya Heval Bêrîtan heta wan rojan hatin. Wek gerîlayên YJA STAR'ê emê xwedî li xeyalê hevalên şehîd ku dixwestin Rêber Apo azad bikin derbikevin û têkoşîna xwe mezin bikin.

KURDÎ ŞÊRÎN ZIMANE, SILAV LI YÊ DIZANE

“GER EM NEBIN YEK, EMÊ HERİN YEK BI YEK”

CÎGERXWÎN

HEVAL ROJHAT AVAREŞ

“Ziman Jiyana Mirovahiyê Ye”

Yek ji gelê herî qedîm ku bi zimanê xwe ve dewlemende, gelê Kurd e. Ji ber qedexeya wî neçar mane bi terzê dengbêjî û çîrokan ve ku heman demê çandên herî kevnar yên gelê Kurd e, zimanê xwe parastine û xemilandine. Zimanekî ku xwedî gelek zarava û peyvên kevnar ên bi wate ye. Gelek peyvên ku roja îro jî tê bikar anîn, bi hezaran salan dîroka xwe heye û xwedî wateyên pir kûre. Ewqas dewlemende ku carnan ji bo yek tiştî 3-4 peyv tê şixulandin. Berovajî gelek zimanên din, xwedî kokekî qedîm û bi bingehe. Dibe ku ne zimanê yekemîn be lê yek ji zimanên yekemîn yê ku mirovahiyê bi kar anî ye, yek jî jê zimanê kurdî ye.

Wêje Û Êş

Xencerên wêjeyê yên di destê zanyar û helbestvanên Kurd de, ji hemû xenceran tûjtir û bi hêztire. Ji ber wan hemû tiştên ku nivisandine û gotine, êşa wê di dil de jiyan kirine. Bi kurtasî mirov dikare bibêje ku wan êşên xwe bi deng û awazên xwe yê zêrîn ve bi lêv kirine. Kesayetên wekî Ehmedê Xanê, Melayê Cizîrî, Seydayê Tîrêj, Baba Tahirê Uryan, Pîremerd, Ebdûlah Pêşew û bi sedan kesayetên ku me navê wan negotî bi pênûsa xwe ji zarokên vî gelî re bûne çavkaniya hêzê. Lê mixabin ti wextî ev ziman nebûye zimanek fermî û hertim di bin siya hinek netewên din ango zimanên din de maye. Bi salan ji bo vê yekê têkoşîn hatiye meşandin. Gelek kesan jiyana xwe feda kirine, da ku zimanê dayikê bikeve fermiyetê û Kurd di cîhanê de were nasîn.

“Zilma Herî Mezin Li Ser Zimane Ye”

Dîroka fermî hertim bi destê desthilatan ve hatiye nivîsandin û hertim yek ziman hatiye pejirandin. Yek ji zimanê herî kevnar yê li ser ruyê cîhanê zimanê Kurdî ye. Lê belê Ji ber ku Kurdî tu wextan nebûye zimaneke fermi, gelek dîwan û nivisên giranbuha jî bi wendabûyinê re rûbirû mane. Hemû nivîskar û hûnermendê me di ferqa vê zilmê de bûn. Lê mixabin ji ber yeknebûna gelê Kurd, niviskar û hunermendên me jî nekarîne pêşiya vê zilimdariyê bigirin. Weke mînak Xanê mezin di sedsala 16-17’an de dibêje;“Ji Kurdan Re Êdî Serokek Hewceye”. Lê mixabin bi xwe nekariye ji vê yekê re pêşengtiyê bike. Dema mirov dîwan û berhemên zanayên Kurd mêze dike, bi rihetî tê dîtin ku bê ka çiqas di ferqa zilm û bindestiya Kurdan de ne. Ji ber vê yekê ye ku Seydayê Cîgerxwîn jî dibêje; “Ger Em Nebin Yek, Emê Herin Yek bi yek”. Zilma ku li ser ziman heyî wekî ku xençerek berdewamî di pişta mirov de be ye, nakuje lê nahêle bi aramî were jiyan kirin jî. Piştî serdemekê û bi taybetî piştî Komarên Tirk, Îran, Iraq û Sûriyê ava bûn şûnde êdî zext û êrîş li ser çand û zimanê Kurdan bi awayekî berbiçav xuya kir. Her çiqas asta wêje û çandê bilind bû, ewqas jî êrîş û zext mezintir û gurtir dibû. Em bala xwe bidinê gelek mûsîqîyên Kurd yên sedsala 21’an ji aliyê kesayetên ji çanda xwe dûrketî ve hatin dizîn û weke ku ev mûsîqî ya wan bixwe be belav bû. Ji ber hem derfetê qeyd û belav kirinê di nava Kurdan de kêm bû, hem jî bi rihetî nedikarîn hûnera xwe bi navê Kurdinî belav bikin. Gelek mûsîqî ji Kurdan hat dizîn, carnan bi gotinên cuda, carnan jî heman gotin bi zimanê cuda ve hatin bikar anîn.

“Ber Bi Te Ve Difirim”

Difirim, dihûnînim xelekên porê zarokên çav tirsiyayî.
Te dibînim di devê hemûyan de,
Paqij û şêrîn.
Difirim, di govendeke bê dawî de
Rastî keç û xortên
Bi kesk, sor û zer ve xemilî têm.
Difirim, li ber deriya,
Di her kûçeyekê de rastî pêşiyan têm,
Ku bi te serfirazin.
Difirim, li çiya diqelibim
Bi heybeta Gerîla diveciniqim,
Di çav û lêv û singa wan de
Te dibînim bi hemû xweşikiyan.
Li deşt û çiya û zozanan difirim
Û di her rasthatina xwe
Ya bi bilbil, şalûl, gul û beybûnan de
Te dibînim.
Bi awazên xweş dikevim xewa mirinê.
Bi te dilorim, bi te kêfxweş dibim
Û bi te evîndar dibim li keleha welatê xwe.

“Tekoşîna Tevgera APO’yî Tekoşîna Çand û Ziman e”

Têkoşîna ziman û çand têkoşîna herî serekeye ku her miletek divê vê têkoşînê bi awayê herî xurt bimeşînin. Îro şer, şerê ziman û çandê ye. Eger îro Kurd bi hemû hêza xwe ve di nava têkoşînê de ne, ev têkoşîn a ziman û çandê ye. Em bala xwe bidinê di salên berê de hema bêje çand û zimanê Kurdan ber bi tinebûnê ve diçû. Hatibû astekê ku êdî şerm dikirin Kurdî biaxivin û stran guhdar bikin. Ev bandoriya çand û zimanê welatên cîran bû ku gelê Kurd xistibû rewşeke wisa kambax. Heman demê li gelek cihên Kurdistanê ziman hatibû qedexe kirin. Lê bi têkoşîna bê hempa ya Serok Apo ve ev yek îro gihîştiye astekî diyarker. Êdî ji ziman şerm kirinê zêdetir, ber bi ziman ve bez hatiye destpêkirin. Li kêleka vî di giştî cihanê de bala gelek kesan kişand û lêkolîna zimanê Kurdî li wan ferz kir. Piştî gelek lêkolînan bi rihetî tê dîtin ku gelek peyvên ku niha di pirek ji zimanan de tê bi kar anîn jî koka xwe ji Kurdî digire, her çiqas di bi lêv kirinê de guhertin hebe jî.

“Şîrê Dayîkê; Ziman”

Ji yên te dihesûdin re dibêjim, yên ku te nas nakin. Nizanin rastî çi hatine. Dixwazin te biperçiqînin, lê nizanin tu me’şûq ê bi milyonayî. Nizanin bê ka ji bo te çiqas camêr derketin û bi tîpên zêrîn dev û dilê xwe xemilandin û xwe gorî te kirin. Av şûştin, mirin kuştin, tav şewitandin û hewa fetisandin bi zaravayên xwe. Gulên pejmurde jîndar kirin, befir cemidandin, xweziya rojên xweş xwarin bi bedewiya te.

“Canbexşên Ziman”

Piştî salên dirêj ku ev rewş bi awayeke tund dom dikir, guhertineke dirokî destpê dikir. Ev jî piştî gelek serhildanan ku êdî tu kesî hêvî nedikir Kurdek serî hilde derketina tevgera APO’yî bû. Yek ji armanca herî sereke ya tevgerê ev bû ku zimanê Kurdî were nasîn û bibe zimanê perwerdeyî. Bê gûman gelek kesayetên navdar û hêja ku heya wê demê jî hemû jiyana xwe xistibûn xizmeta zimanê kurdî hebûn. Lê bi tevgera APO’yî ve ev derket lûtkeyê. Bi şoreşgerên mezin yên wekî Qasim Engîn, Helmet (Diyar Xerîb) ve çirûskeke mezin ya ziman û dîroka Kurdî rabû ku êdî pêşiya wê girtin dilê dijmin de bû kul. Îro jî eger em baş lê binêrin Serokê gelê Kurd di her nivîs û gotûbêjên xwe de behsa Çand, Ziman û Hûnera Kurdan dike. Her çiqas em îro gihîştibin asteke mezin ya tekoşînê jî, lê ev ji bo rizgar kirinê têrê nake. Her roj bişaftin û êrîş li ser çand û zimanê me bi awayeke dijwar didome. Ev jî tekoşîneke xurt meşandinê li ser me zêdetir ferz dike.

Evîndarê teme li rex hemû êş û azaran
Ji te fêr bûme şirîniya dev û lêvan
Qedexeyî li her deverê
Lê te, kes nekuşt bi çeka xwe
Ji bîr nabî ti wextî
Nadî ji bîr kirin helbet
Ma ne evîndarên te hene
Reng û dengê bindestanî
Evîndarên te wê mirinê bikujin
Te jîndar jîndar jîndar bikin

BOÛDÎCA (30-61)

Hevjînê Boûdîca Prasûtagûs keyayê qebîleya Îcenî bû. Keyatiya xwe ji keçên xwe re dihêle

Lê waliyê Romayê yê Brîtanyayê ev yek qebûl nake û Romayî destdirêjî li keçên Boûdîca dikin. Boûdîca li hember Romayê serî radike û qebîleyên Kelt kom dike. Di bin fermandariya Boûdîca de qebîleyên Kelt êrîşê hêzên Romayê û hevkarên wan dikin.

Boûdîca êrîşê Camulodunum(Colchester), Londinium(London) û Verulamium(St Alban) dike û van bajaran digre. Di şerê li van bajaran de 80.000 Romayî û hevkarên wan tên kuştin. Piştî van şeran Împarator Neron ji bo ku hêzên xwe ji Brîtanyayê bikşîne amadekariyan dike.

Waliyê Romayî di şerekî bi duzen û dîsîplîna xwe hêzên Boûdîca bindixe û dawî li serhildanê tîne.

Boûdîca li Brîtanyayê wek qehremana netewî tê dîtin.

ZENOBIYA (240-?)

Şahbanûya Împeretoriya Palmîra

Piştî mirina keyayê Palmîra ew cihê wî digre.

Li hember Romayê serxwebûna xwe îlan dike.

Di sala 269'an de Misrê ji Romayiyan digre.

Hakimiyeta xwe li Sûrî, Libnan û Filîstînê avadike.

Heya Anatolya Navîn diçe û rêyên tîcaretê yên Romayîyan dixe bin kontrola xwe.

Împaratorê Romayê Aûrelîan piştî şerên Galyayê bi artêşekî mezin êrîşê Împeretoriya Palmîra dike.

Di şerên ku pêşdikevin de artêşa Zenobiya bindikeve.

Aûrelîan Zenobiya esîr digre û dibe Romayê û di meşa xwe ya serkeftinê de wê bi zincîrên zêr girêdide û dide meşandin.

Zenobiya zimanê Aramî, Erebî, Latînî û Yûnaniya Kevin dizanibû û meraqa wê ya dîrokê li pêş bû.

Împeretoriya wê pir etnîkî û pir çandî bû.

Ew wek Şahbanû ya şerker dihat naskirin.

JEANNE D'ARC (1412-30 Gulan 1431)

Di 12 saliya xwe de dest bi bihîstina dengê ezîz Michael, ezîze Catherine û ezîze Margeretê kiriye. Ew bawer dike ku ev deng ji aliyê xwedê ve jê re hatiye şandin. Dengên jê re tê, ferman dide ku `Welatê xwe ji Îngîlîzan rizgar bike, alîkarî bide Qraltiya Velîaht Charls VII.

Di sala 1429`an de Îngîlîz, bi alîkariya Burgonya'yî, piraniya Fransayê dagir dikin. Fransî, ji ber nebûna serokê xwe, hêza berxwedanê nîşan nadin.

Jeanne d'Arc diçe gel prensê velîaht û xwestcka xwe ya alîkarî dayînê tîne ziman. Piştî hinek ezmûnên oldaran derbas dike tê erkdarkirin û weke fermandarek tevlî şer dibe. Di şerê Orleansê de îngîlîza bindixe. Wek fermandar gelek caran îngîlîza bin dixe ev jî moralekî mezin dide Fransiyan. Piştî van serkeftinan Charls VII dibe keyayê Fransayê.

Di şerê Compîegneyê de ji aliyê Burgonyayiyan ve tê girtin û teslîmê Îngilîzan tê kirin. Wek kafir tê îlankirin û di 19 saliya xwe de bi saxî tê şewitandin.

Di şerê Sed Salî de rêya serkeftina Fransayê vedike.

Jeanne d'Arc wek remza Fransayê tê dîtin.

Di sala 1920'an de ji aliyê dêra katolîkve wek ezîze tê îlankirin.

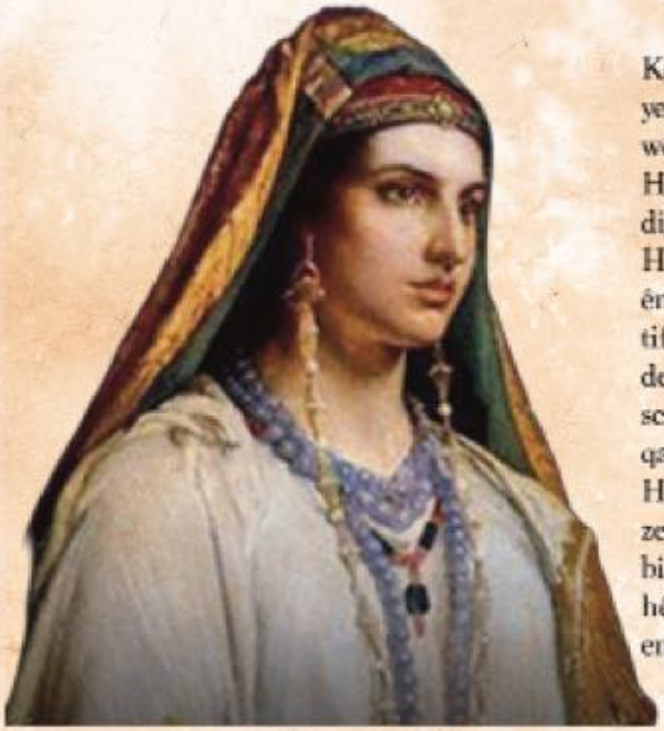
TOMRÎS (BZ. Sedsala 6)

Di sedsala 6.de jiyankiriye.

Seroka konfederasyona Massagetan e.

Tomrîs girîngî dide aşitiyê, ji ber wî jî zû bi zû nakeve şer. Di wê demê de Kîrosê Mezin dixwaze axa Massagetan têxe bin kontrola xwe, ji bo wê jî dixwaze bi Tomrîs re bi zewice. Lê Tomrîs qebûl nake. Kîros gelek caran êrîşê Massagetan dike. Lê ji ber Tomrîs naxwaze bikeve şer her tim hêzên xwe paşde dikşîne û dernaxe li hemberî Kîros. BZ. 529'an de her dû hêz derdikevin hemberî hev. Kurê Tomrîs tê kuştin. Tomrîs son dixwe ku tola kurê xwe rake û Kîros bikuje. Di şerê pêşdikeve de piraniya hêzên Împeretoriya Axemenîş tên kuştin, hinek jî direvin. Di dawiya şer de hêzên Tomrîs Kîros dorpêç dikin û wî dikujin.

DI DÎROKÊ DE FERMANDARÊN JIN Ê NAVDAR

DEYFE XATÛN (1185 - 1242)

Keça mîrê Eyyûbî û biraziya Selahaddînê Eyyûbî ye. Piştî wefata hevjîn û kurê xwe, ji ber ku neviyê wê hîna zarok bû, di sala 1236'an de bû Naibeya Helebê. Di dema rêvebiriya xwe ya 6 salan de, li dijî îstîlaya Moxolan, Helebê parast. Sûr û kelehên Helebê nû kir û ji bo ambargoyan depoyên mezin ên av û genim da çêkirin. Bi Dewleta Selçûqiyan re tifaqa leşkerî ava kir. Di dîroka İslamê ya wê demê de wekî diplomateke zana hat naskirin. Wekî seroka dewletê, taktika Deyfe Xatûnê ne şerê li qadan, şerê parastina bajaran bû. Ji bo ku bajarê Helebê nekeve destê Moxolan, hemû gund û zeviyên derdora bajêr vala kir û lojîstika ku Moxol bikar bînin ji holê rakir. Li dijî artêşên mezin, wê hêzên Helebê û yên Sûltaniya Selçûqiyan kir yek û eniyeke parastinê ya li ser xeta sînor ava kir.

QEDEM XÊR (1899 - 1930)

Seroka Kurdên Feylî li herêma Loristanê ya Rojhilatê Kurdistanê. Piştî ku birayê wê Şah Mihemed Xan ji aliyê leşkerên Şahê İranê ve tê kuştin, ew dibe seroka eşîrê û fermandara hêzên çekdar.

Li dijî politîkayên Şah serhildaneke çekdarî dide destpêkirin. Bi şerê gerîla û xefikan, li Çiyayên Zagrosê derbên giran li artêşa İranê xist. Qedem Xêr li Çiyayên Zagrosê li dijî artêşa nûjen û bipergal a Riza Şahê İranê şerekî klasîk ne meşand. Stratejiya wê bi tevahî li ser 'lê bide û bi reve' bû. Hêzên wê yên siwarî çiya û geliyên kûr ên Loristanê wekî mertal bi kar tînа. Şervanên wê bi şev bi ser qereqol û xetên lojistik ên artêşê de digirtin, dest danin ser çek û cebilxaneyên wan û piştre di nava çend deqeyan de li çiyayan winda dibûn.

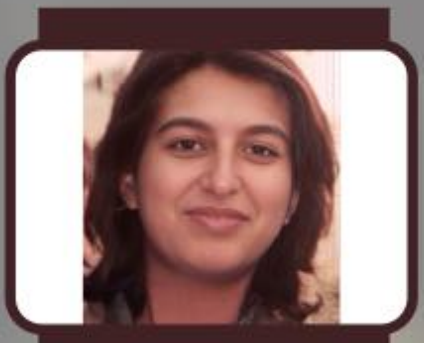
Piştî salan, bi "hevditina aştiyê" hat xapandin, dîl ket û li Tehranê hat îdamkirin. Di edebiyata Loran de navê wê cîheki mezin digre.

BÊRÎTAN (1971 - 1992)

Li navçeya Bongilan a grêdayê Çewligê ji dayik dibe. Li Elezîzê mezindibe. Bi eslê xwe ji Dersîmê ye. Heta sala 1989'an nizane ku Kurd e. Di sala 1989'an de dest bi zaningehê dike û di heman salê de Tevgera Azadiyê nasdike. Demekî di xebatên ciwanan de dimîne. Di sala 1990'î de diçe Yewnanîstanê tevlî kampên perwerdê dibe. Piştre ji bo xebatan vedigere Stenbolê. Li Stenbolê bi Şehîd Jiyan(Yildiz Dûrmûş) re tê girtin. Demekî di zîndanê de dimîne. Piştî ku derdikeve, di bihara sala 1991'î de berê xwe dide çiyayên Kurdistanê. Di şerê 1992'yan de li hember dagirkerî û xiyanetê li berxwe dide. Li hemberî hêzên dagirker û hevkarên wan heta gule ya dawî şer dike. Bêrîtan teslîmiyetê qebûl nake û xwe ji zinaran diavêje. Bi vê çalakiya xwe dibe sembola jina azad û di xeta azadiya jin de şopên xwe dihêle. Îro di şopa wê de bi hezaran fedaî dimeşin.

PÊŞENGÊN MEHA ÎLON - COTMEH'Ê

NAVÊ TEVGERÊ :
BERÎTAN HÊVÎ

NAV-PAŞNAV :
GÜLNAZ KARATAŞ

DÎROKA ŞEHADETÊ:
25.10.1996- XAKÛRKÊ

NAVÊ TEVGERÊ :
ŞİYAR

NAV-PAŞNAV :
KAZIM KULU

DÎROKA ŞEHADETÊ:
12.09.1992-BOTAN

NAVÊ TEVGERÊ :
AZÎME

NAV-PAŞNAV :
MÎHRÎBAN SARI

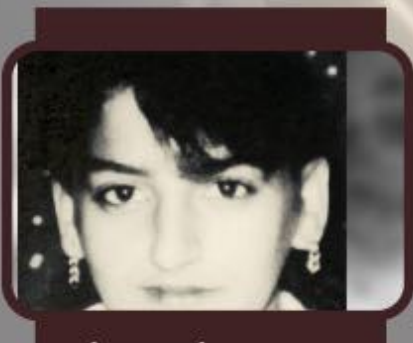
DÎROKA ŞEHADETÊ:
1994- BOTAN

NAVÊ TEVGERÊ :
RUKEN

NAV-PAŞNAV :
ÇİÇEK SELCAN

DÎROKA ŞEHADETÊ:

NAVÊ TEVGERÊ :
AYTEKÎN

NAV-PAŞNAV :
AYTEKÎN TUĞLUK

DÎROKA ŞEHADETÊ:
14.09.1979 - AMED

NAVÊ TEVGERÊ :
SARYA

NAV-PAŞNAV :
NURSEN İNCE

DÎROKA ŞEHADETÊ:
08.10.1997- MÎROS

PÊŞENGÊN MEHA ÎLON - COTMEH'Ê

NAVÊ TEVGERÊ :
RONAHİ AVAŞİN

NAV-PAŞNAV :
ÜMRAN YILDIRIM

DÎROKA ŞEHADETÊ:
14.10.1995-
BAŞUR' Ê KURDISTAN

NAVÊ TEVGERÊ :
CUMA

NAV-PAŞNAV :
CUMA TAK

DÎROKA ŞEHADETÊ:
10.09.1979-AXŞÛN

NAVÊ TEVGERÊ :
ROJİN GEVDA

NAV-PAŞNAV :
SÜREYYA ASLAN

DÎROKA ŞEHADETÊ:
04.10.2012- GEVER

NAVÊ TEVGERÊ :
SANEM BERÎTAN

NAV-PAŞNAV :
CANDA TURK

DÎROKA ŞEHADETÊ:
05.10.1997- KÛRÊ JAHRO

NAVÊ TEVGERÊ :
AKÎF

NAV-PAŞNAV :
AKÎF YILMAZ

DÎROKA ŞEHADETÊ:
ÎLON- 1982

NAVÊ TEVGERÊ :
BERCEM CÎLO

NAV-PAŞNAV :
NURSEL OKTAY

DÎROKA ŞEHADETÊ:
20.10.2017- ÇEWLIK

PÊŞENGÊN MEHA ÎLON - COTMEH'Ê

NAVÊ TEVGERÊ :
MUZAFFER SADÛN

NAV-PAŞNAV :
HUSEYİN ÇELEBİ

DÎROKA ŞEHADETÊ:
12.19.1992 -
BAŞÛR'Ê KURDISTAN

NAVÊ TEVGERÊ :
RONAHÎ ALMAN

NAV-PAŞNAV :
ANDREA WOLF

DÎROKA ŞEHADETÊ:
23.10.1998 BEYTUŞEBAB

NAVÊ TEVGERÊ :
ALİ ÇİÇEK

NAV-PAŞNAV :
ALİ ÇİÇEK

DÎROKA ŞEHADETÊ:
İLON-1982

NAVÊ TEVGERÊ :
BERMAL

NAV-PAŞNAV :
GÜLER OTAÇ

DÎROKA ŞEHADETÊ:
29.10.1996 - SİWAS

NAVÊ TEVGERÊ :
REWŞEN

NAV-PAŞNAV :
LEYLA KAPLAN

DÎROKA ŞEHADETÊ:
29.10. - ADANA

NAVÊ TEVGERÊ :
MERYEM

NAV-PAŞNAV :
MERYEM ÇOLAK

DÎROKA ŞEHADETÊ:
26.10.1997-HEFTANİN

PÊŞENGÊN MEHA ÎLON - COTMEH'Ê

NAVÊ TEVGERÊ :
SARA TOLHILDAN

NAV-PAŞNAV :
DILARA ARPER

DÎROKA ŞEHADETÊ:
22.09.2022 - MERSİN

NAVÊ TEVGERÊ :
ROJHAT ZÎLAN

NAV-PAŞNAV :
ÖZKAN ŞAHİN

DÎROKA ŞEHADETÊ :
01.10.2023 - ANKARA

NAVÊ TEVGERÊ :
RÛKEN ZELAL

NAV-PAŞNAV :
EMEL FEREMEL HISEN

DÎROKA ŞEHADETÊ :
22.09.2022 - MERSİN

NAVÊ TEVGERÊ :
ERDAL ŞAHİN

NAV-PAŞNAV :
HASAN OĞUZ

DÎROKA ŞEHADETÊ :
01.10.2023 - ANKARA

NAVÊ TEVGERÊ :
ZEYNEP ASYA ALÎ

NAV-PAŞNAV :
MİNE SEVJİN ALÇİÇEK

DÎROKA ŞEHADETÊ :
23.10.2024-ANKARA

NAVÊ TEVGERÊ :
ROJGER HÊLÎN

NAV-PAŞNAV :
ALİ ÖREK

DÎROKA ŞEHADETÊ :
23.10.2024-ANKARA

HPG ÖNDER APO'NUN FEDAİ ORDUSUDUR

TÜRKÇE BÖLÜM

PARASTINA GEL EYLÜL-EKİM

GÜNEŞ' E MEKTUPLAR

ŞEHÎD DENGTAV DEVRÎM

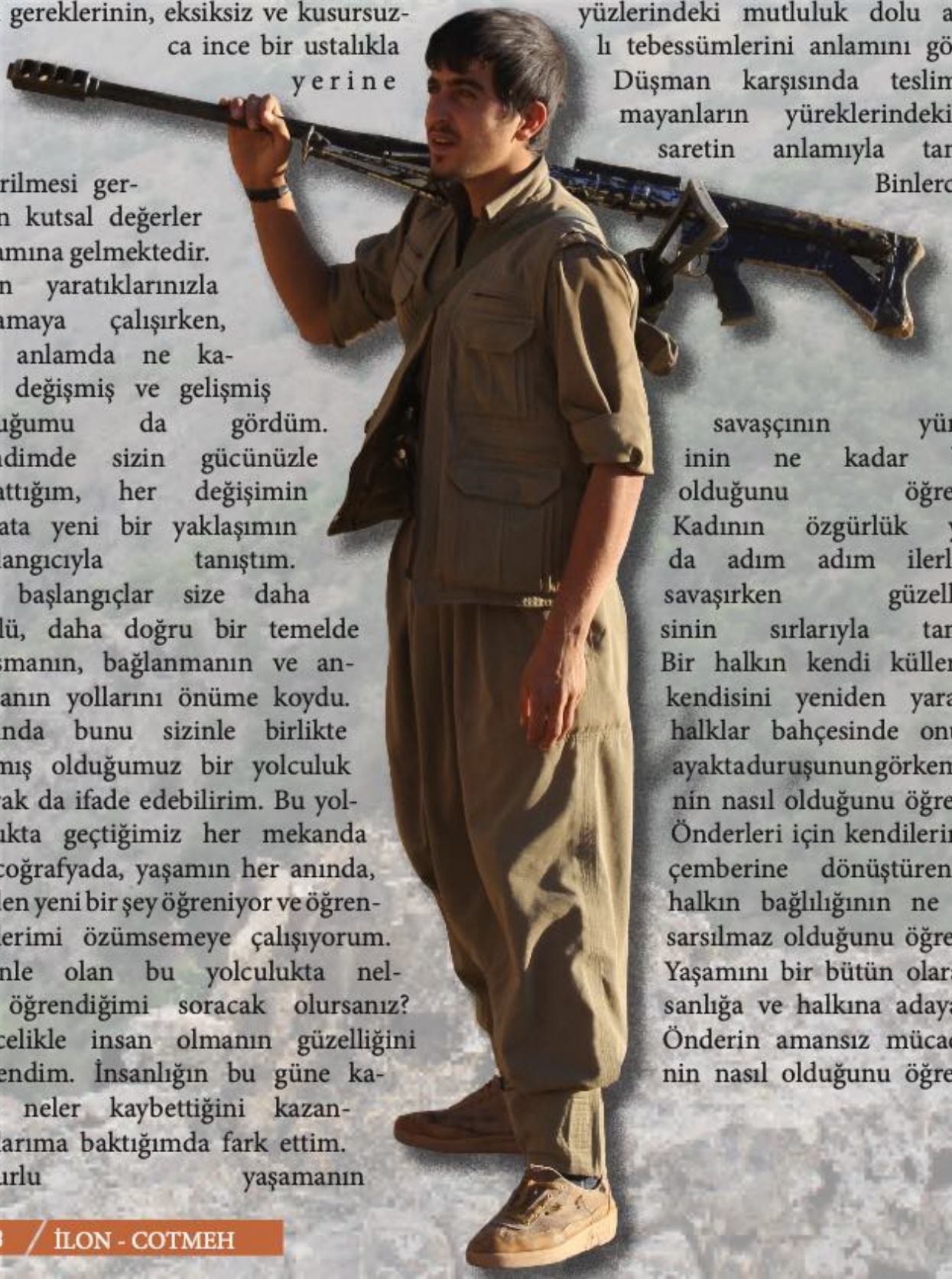
Kendimde sizin gücünüzle yarattığım, her değişimin hayata yeni bir yaklaşımın başlangıcıyla tanıştım. Bu başlangıçlar size daha güçlü, daha doğru bir temelde ulaşmanın, bağlanmanın ve anlamanın yollarını önüme koydu.

Size olan sevgi ve bağlılığımı tarif etmek mümkün değil. Sizin, bir ömür verdiğiniz adeta yoktan var ettiğiniz, tüm değerlerin koruyucusu olduğumu, bu değerlerin mücadele gerekçem olduğunu, bugüne kadar yaşamda anlamlandırmaya çalıştığımı, gücümün yettiği oranda sizinle yaşatıyor, yarattığınız özgürlük değerleri, oluşturduğunuz anlamlı yaşamı öğrenmeye çalıştığımı belirtmek istiyorum. Elbette ki harcadığım bu çabanın çaba ve emeklerinizin karşılığı olmadığını biliyorum. Ancak sizin bir öğrenciniz olarak, süreklilik gösteren bir değişimi ve mücadeleyi esas almanın gayreti içinde olduğumu açık bir yüreklilikle belirtmek isterim.

Sizinle birlikte yaşamın ne kadar zevkli
ve derin anlamlar taşıdığını hissettim.
Yaşamın insanın önüne koyduğu
o kadar çok sevgi var ki,
aslında yaşamın anlamının bu tercihlerde
yattığını, tercihlerin değişimin ve
yaratmanın bir esiri olduğunu
düşünüyorum.

Ancak tercih etmenin kolay bir olgu olmadığını, insanlığın bu gün en basit noktalarda içine girmiş olduğu çıkmazlardan net bir şekilde anlıyorum. İyiyi, kötüyü, güzeli, çirkini, özgürlüğü, şerefi, onuru, düşürülmüşlüğü, cesareti, korkuyu

vb birbirinden ayırt etmek, onlardan doğru olanı tercih etmek, tercih ettiğine göre yaşamak ve tercih etmediğini tercih ettiğine dönüştürmek, onu etkin hale getirmek büyük bir yürek, üstün bir irade, sonsuz bir inanç ister. Bunu, her mekan ve zamanda gerçekleştiren siz oldunuz. Dolayısıyla tercihleriniz benim için gereklerinin, eksiksiz ve kusursuzca ince bir ustalıkla yerine getirilmesi gereken kutsal değerler anlamına gelmektedir. Sizin yaratıklarınızla yaşamaya çalışırken, bir anlamda ne kadar değişmiş ve gelişmiş olduğumu da gördüm. Kendimde sizin gücünüzle yarattığım, her değişimin hayata yeni bir yaklaşımın başlangıcıyla tanıştım. Bu başlangıçlar size daha güçlü, daha doğru bir temelde ulaşmanın, bağlanmanın ve anlamanın yollarını önüme koydu. Aslında bunu sizinle birlikte çıkmış olduğumuz bir yolculuk olarak da ifade edebilirim. Bu yolculukta geçtiğimiz her mekanda ve coğrafyada, yaşamın her anında, sizden yeni bir şey öğreniyor ve öğrendiklerimi özümsemeye çalışıyorum. Sizinle olan bu yolculukta neler öğrendiğimi soracak olursanız? Öncelikle insan olmanın güzelliğini öğrendim. İnsanlığın bu güne kadar neler kaybettiğini kazandıklarıma baktığımda fark ettim. Onurlu yaşamanın ne demek olduğunu öğrendim. Uçsuz bucaksız dağlarda özgürce yaşamanın ne olduğunu öğrendim. Binlerce kahramanla yürümenin, koşmanın, paylaşmanın, sohbetin zevkini yaşayarak öğrendim. Kendini insanlığa ve halkına adayanların yüzlerindeki mutluluk dolu anlamlı tebessümlerini anlamını gördüm. Düşman karşısında teslim olmayanların yüreklerindeki cesaretin anlamıyla tanıştım. Binlerce yiğit savaşçının yüreklerinin ne kadar büyük olduğunu öğrendim. Kadının özgürlük yolunda adım adım ilerlerken, savaşırken güzelleşmesinin sırlarıyla tanıştım. Bir halkın kendi küllerinden kendisini yeniden yaratarak, halklar bahçesinde onuruyla ayaktaduruşunungörkemliliğinin nasıl olduğunu öğrendim. Önderleri için kendilerini ateş çemberine dönüştüren, bir halkın bağlılığının ne kadar sarsılmaz olduğunu öğrendim. Yaşamını bir bütün olarak insanlığa ve halkına adayan bir Önderin amansız mücadelesinin nasıl olduğunu öğrendim.

Esaret altında dört duvar arasında yalnız olarak direnmenin ve mücadele etmenin büyüklüğünün kaynağının ne olduğun öğrendim. Dört duvar arasındayken bile, özgürce nasıl yaşanması gerektiğini dünyaya gösteren, yüreğin ne kadar derin ve anlamlı olduğun öğrendim. İnsanlığa ve halkına mal olmuş bir Önderi tecrit koşulları içerisinde tutacak kadar, ondan korkanların yüreklerinin ne kadar zavallı ve aciz olduklarını gördüm. Yaşamlarını, bilinçlerini, duygularını Önderliğine adamış bir halkın, Önderlikleri üzerindeki tecridi kabullenmeyecek duruma geldiklerinde, yapacaklarını hesaplamayacak kadar düşünce yoksulu olanların kim olduğunu gördüm. Önderliklerine yürekten bağlı binlerce "özgürlük fedaisinin" Önderliklerine yönelik, en ufak onur kırıcı yaklaşımlara karşılık verecekleri cevabın ne derece yakıcı ve şiddetli olacağını göstermek için bu kararı verdim. Eylemimle, Önderliğimize yaklaşımda, gittikçe pervazsızlaşan ve çirkinleşen düşmana cevabın nasıl verilmesi gerektiğini göstermek istiyorum. Sizden öğrendiklerim, sizden daha da öğreneceklerimin yanında okyanusta bir damla gibi kalır. Çünkü sizi öğrenme, anlamanın ve sevmenin sonu yok.

İDEOLOJIMIZ KOMÜNDÜR

HEVAL ABBAS

> **Komün, toplumun varoluş tarzı ve kök hücresidir**

Komün felsefesi önemlidir. Yirmi yılı aşkın bir süredir pratiğimiz bu konuda sorunludur. Dertliyiz, aşmamız gereken esas olarak birinci gündemimiz şimdi bu konudur. Kavram olarak reddetmiyoruz söylüyoruz ama içi bomboştur. Çünkü içine uygun davranmıyoruz, kavram olarak kalıyor. Toplumu eğitmeyi örgütlemeyi başaramadık, geliştiremedik, orada daha başarısızız, savaşta kaba da olsa yine de düşman saldırılarını boşa çıkarmak mümkündü ama Önderlik ve gerilla tarafından bu kadar toplum kazanılmış olmasına rağmen, toplumu bir yaşam çizgisinde eğitip örgütlü kılma becerisini gösteremiyoruz. Üzerinde tartışılmalıdır. Komün denilerek geçilmemelidir, anlaşılmalıdır. İşimiz komündür, yaşam biçimimiz komündür, ideolojimiz komündür. O halde komünü bilmeyen ideolojiyi bilmez. 'Sosyalizm' diyerek geçtiğimiz gibi 'komün' deyip geçmeyeceğiz. Öyle dersek sonunda bir şey kazanamayız. Komün; ortak olmak, bir olmak, dayanışma, ortaklaşma, bir araya gelme, birlikte yaşama da denilebilir. Türkçeye zaten topluluk olarak çevriliyor. Komüne topluluk diyorlar. Felsefesi ve içeriği için bunu söyleyebilirim. Partide bunlar biraz gelişti. Yaşam ve paylaşım nasıl olacak? Komün eşittir tüketim anlaşılıyor, hayır bu yanlıştır. Nasıl tüketilecek. Mesela parti içinde de hak hukuk davası görme, yetkicilik içinde olma, tüketiciliğin gelişmesi, imkanlar üzerinde tüketim anlayışının gelişmesi buradaki yanılgıdan kaynaklandı. Komün denilince üzerinde yaşanacak, paylaşılacak şeyler akla geldi. Peki bunlar nasıl yaratılacak, kim verecek ki biz paylaşalım. Nasıl paylaşacağımıza karar verelim. Eski sosyal bilim 'üleşim' diyordu. Olmazsa, bir şey yaratılmazsa bölüşülmez, o halde önce bu tek boyutlu yaklaşımı ortadan kaldıracağız. Felsefesini buradan kurmamız gerekiyor.

> **Komün sadece bir tüketim, paylaşım olayı değildir. Önce üretim, yaratma, kazanım, çalışma tarzı; üretim ve çalışmayla birlikte tüketim, paylaşım tarzını ifade ediyor. Bütünlüklüdür.**

Üretimden tüketime kadar hepsinde ortaklaşmayı, topluluk olmayı ifade ediyor. Komün felsefesinin ahlaki boyutu çoktur. Evet Marksizm çok fazla maneviyatı, metafiziği öne almamış ama komün tanımlamasında fazlasıyla o ilkelere dayanıyor. Ahlaki ilkelere dayanmak durumunda kalmış. Komün olma felsefesini ahlaki ilkeler belirliyor. Önderlikte 'biz burada bir felsefe komünü kurduk, eşitlik sağlıyoruz' dedi. Biz de burada bir eğitim komünüyüz. Ne yapıyoruz, tartışma yapıyoruz, herkes içindedir dahildir, eşitlik var, hiç kimsenin kimseden üstünlüğü yok, kimseye 'senin bu kadar söz hakkın var, senin şu kadar, sen bu kadar katılabilirsin bu kadar katılamazsın...' demiyoruz. Herkesin önü azami derecede katılım için açıktır, isteğine bağlıdır. Eşitlik mutlak değildir. Küçük burjuva eşitlik anlayışı Komüne terstir. Reel sosyalizmde de bunu yaptılar. Buna mutlak eşitlik diyorlar, küçük burjuva eşitliği deniliyor. O halde komünal eşitlik nedir? Komünal eşitlik herkesin gücü oranında istediği kadar katılım göstermesi, katılabildiği kadar katılımının önünün açık olması ve herkesin ihtiyacı kadar kullanması. Herkese bir tas çorba değil, bazıları başka yemekler de yiyebilir, başka şeyler giyebilir, ihtiyacı neye varsa ihtiyacına göre tüketmesi. Bu da daha fazla ahlaki ilkeleri içeriyor. Ortaklaşma, keyfi tüketmeleri reddetmeyi içeriyor. Tersine böyle eşitleyeceğiz diye herkese aynı şeyi yapmak değil de bazıları ihtiyacı neye varsa o kadar, yüz lira harcamaya ihtiyacı olur, bazılarının on lirayla yaşamını yeterince sürdürecek gücü olur, kendi ihtiyacını alacak. Komünün yarattığı değerlerden o kadar kullanacak. Kullanımda da eşitlik böyle oluyor. Yani farklılığa göre eşitlik. Farklılığı gözetmeyen her şeyi aynılaştıran eşitlik değil. Her kesi her şeyi aynılaştıran eşitliğe mutlak eşitlik, salt eşitlik, küçük burjuva eşitlikçiliği deniliyor. Komünal eşitlik ise esas olarak belirttiklerimiz oluyor.

Reel sosyalizmin bu kadar dogmatizme gitmesi doğru eşitlik kuramamasından oldu. Ondan sapmasından oldu. Küçük burjuva eşitlik çizgisini esas almasından kaynaklandı.

Doğrusu yukarıda belirttiklerimizdir. Parti tüzüğümüzde de vardı. Komün dar olur ya da geniş olur, anlık olur sürekli olur, yaşamın hepsini kapsar. Sadece bir iş yapma üzerinde komün olunur ya da bir topluluk her şeyini birleştirirse bir araya getirirse komün olur diye bir şey yoktur. Kendi içinde bireysel şeyleri de olur ama yaşamın bir alanında örneğin bir üretimin alanını düşünürsek çiftlik kurmada, buğday ekmede ortaklaşırlar, bu da o sınırlar içerisinde bir komündür. Ama diğer bütün ihtiyaçlarını yaşamlarını birleştirirler, o da daha ileri bir komün oluyor. Ne kadar yaşamda ortaklaşma oluyorsa hepsini içeriyor. Burada önemli olan ne olursa olsun, hangi düzeyde komün oluyorsa olsun, komün olmada evet salt eşitlik, mutlak eşitliği kırabilmektir. Fakat toplumda var olan durum en çok buna yatkındır. Bunu da insanları eğitmeden, bilinçlendirmeden ikna edemeyiz. Ama bilinçli oldukça komün yaşamı, çalışması geliştikçe insanlar gerçeğin böyle olduğunu görecekler. Giderek bu anlayış daha fazla gelişecek. O da pratik gelişmeye bağlıdır. Pratikten çıkan dersler-

le insanların bilinçlerini değiştirmelerine, eğitmelerine bağlıdır. Komün olmada kalıpçı, mutlakçı, tek tipçi olmamalıyız. Ama komün deyip de aslında ortak hiçbir şeyin olmadığı, içinin tümden boş olduğu, içinde hep bireyciliğin, özel mülkiyetçiliğin yaşandığı bir şeye de komün diyemeyiz. Öyle olmamalıdır. Komün yaklaşımı bizde daha fazla geliştirilebilir. Tanımlamalar bir düzey kazandı. Önemli bir ifadeye kavuştu. Gördük ki düşünce bir yöntem olayı oluyor, eskiden buna 'metot' diyorlardı. Fakat düşüncesinin kendisi bir yöntemdir. Bir şeye nasıl yaklaşıldığını hangi biçimde ele alınıp çözümlendiğini ifade ediyor. Buna yöntem diyoruz. Hakikat ya da felsefe açısından bakış açısı o da özünde bir yöntemdir. Olaya nasıl bakıyorsun, paradigma olarak da tanımlandı. Bu paradigma kavramını eskiden anlamıyorduk, ben çok fazla kullanmıyordum, kullanınca da biraz tepki duyuyordum ama aslında birçok şeyi izah etmek açısından önemli bir kavrammış, en kısa tanımlanması 'değerler dizimi' deniliyor. Bir olaya yaklaşırken anlam sıralandırması, değer sıralandırması, en esas olandan tali olana kadar anlam ve öneminin dizilmesidir. Bakış açısı da budur. Neyi esas alıyorsun, neyi tali görüyorsun. Bunun hepsi bir anlamda yöntem oluyor. O nedenle Önderlik manifestoda bu sefer her şeyi yöntem olarak ele aldı. Dikkat edilirse 'doğanın diyalektiği, düşüncenin diyalektiği' dedi, diyalektiğin kendisi yöntem demektir.

Hakikati açıklama yöntemi, böyle olunca düşünce aslında olayları anlama ve çözümleme yöntemi olarak ifade edebiliriz. Hakikat bu yöntemin ulaştığı sonuç, yarattığı açıklık, bu bakımdan her şey için geçerli mutlak ve tek bir hakikat yoktur.

Her düşünce yönteminin bir hakikat açıklaması var, onun kendine göre öngördüğü, esas aldığı hakikat var. Doğru gördüğü, doğru bulduğu yaşam doğrusu olarak gördüğü husus var. Yaşamın anlaşılması, anlamlandırılması, ifadelendirilmesi oluyor, onun üzerinde duruyoruz. O nedenle yöntem hususu önemlidir, olay ve olgulara hangi yöntemle baktığımız önemlidir. Arkadaşların bir kısmı hala 'biz komün nedir bilmiyoruz' diyebiliyorlar. Bir şey diyemeyiz. Fakat ilk günden bugüne PKK'de en çok ifade edilen kavram komündür. Bunu hepimiz biliyoruz. Ben 1973 güzünde Önder Apo'yu tanıdım, grupla ilişkilendim ilk duyduğum kavramlar komün yaşamı, komün evi kavramlarıydı. Yaşamımdaki ilk değişiklik Önderlik gerçeğiyle grupla ilişkilenirken oluşan ilk değişiklik komün yaşamı kapsamında oldu. Denilebilir aile de bir tür komün gibi çalışılıyor, ortak yaşanıyor, evet doğru bizim ailelerimiz öyleydi, fakat oradan yine de bireycilik çıkartılmaya çalışılıyordu, hedef komünü derinleştirme, zenginleştirme, geliştirme değil, oradan daha güçlü bireyler çıkarmaydı. Çünkü gemisini kurtaran mantık hakimdi, o bakımdan komünalite ile bireyciliğin iç içe yaşandığı, birbiriyle çatıştığı bir gerçekliği ifade ediyordu. En azından o dönemde bizim içinde büyüdüğümüz aileler böyleydi. Apocu komün böyle değildi. PKK grubuyla ilişkilendiğimizde yaşamda değişiklik böyle değildi, ortaklıktan bireyciliği çıkartmak değil de var olan bireycilikleri ortadan kaldırarak daha fazla sosyalleşme, toplumsallaş-

ma, daha çok komün olma hedefi söz konusuydu. Bu hep de böyle kaldı. PKK hiçbir zaman komün karşıtı olmadı, karşıtlığı bir yana

bırakalım iktidar ve devleti hedeflediği zaman bile iktidar ve devlet araçlarına dayanarak komün yaratmayı hedefliyordu, hedefi daha güçlü toplumsal komündü, toplumu komün yapmaktı. Bu olur muydu, olmaz mıydı bu ayrı bir konudur. O anlayışlar o araçlar çelişkiliydi, gerçekleşmezdi, başarı getirmezdi denilebilir. Zaten nerede yanlış yapıldı, nerede yanılgı olundu, nasıl düzeltilecek tüm bunlar şimdi tartışılıyor, bunlar ayrı konular ama hedefin bu olduğu, amacın komün olduğu, dolayısıyla PKK'nin kendi dışındaki yaşamdan aile devlet ve iktidar yaşamından kendisini komün yaparak koptuğu tartışma götürmez bir gerçektir. Böyle değildi diye kimse inkar edemez. Komünü hiç bilmeyen arkadaşlar o zaman PKK içinde şimdiye kadar ne yaptılar, neyi yaşadılar, nasıl yaşadılar, anlayışları neydi, ölçüleri, ilkeleri neydi? Eğer bunun dışında bir yaşam yaşıyor olsalardı örgüt buna fırsat vermezdi. O halde bilmeseler de anlamasalar da idrak etmeseler de yine bir şey yaşadılar. O zaman manifestonun ilk konusuna birinci bölümüne gelelim, birbirimize baktık ne gördükse onu yaşadık. Peki öyle bakıp görüp yaşamanın taklit biçimindeki öğrenmeden farkı var mı, bu mimetik yöntemden ayrı mıdır, değildir. Demek ki nerede olduğumuzu gösteriyor. Gördüğümüzü taklit etmişiz öyle de yaşamaya çalışmışız, bilmeden, anlamadan burada bunu görmüşüz, öbür tarafa gidince başka bir şey görmüşüz, ne görmüşsek onu taklit eder hale gelmişiz, gittiğimiz yerin özelliklerine göre değişmişiz. Bu kadar imkân ve fırsat varken niye çizgi uygulanmıyor, birey olarak ahım şahım da yaşamıyorlar, çalıp çırpmıyorlar ama ortada bir başarı ve doğru uygulama da yoktur. Nedeni anlaşılıyor. Ortada anlayış yok, bilinç yok, görerek taklit ederek öğrenme var, gördüğünü taklit edip yaşama var. Olduğu ortamın özellikleri içinde erime var, öncülük yok, ilke sahibi olma yok, anlayış sahibi olma yok, başkalarını değiştirici eğitici olmak yerine hemen gördüğüne göre şekillenen, ona dönüşen bir zayıflık var. PKK devrimciliği toplumun, insanlığın kurtuluşunun öncülüğünü yapan, ruhunu, bilincini, iradesini, örgüt ve eylem tarzını ve pratiğini ortaya çıkartan öncü militanların yeridir. Kendisini örgütün üzerine atıp kurtarmalık gibi yaşatmaya çalışanların değil de özgür demokratik yaşama öncülük edenlerin, toplumsal yaşamı doğru yaşamayı bilen ve toplumda geliştirenlerin yeridir. Artık PKK yok, bunu ya hiç kimse düşünmüyor ya da anlamıyor. Yine böyle bir PKK yaratırız sanan varsa yanılıyor. Geçmişte de böyle şeyler yapılmak istendi ama olmadı, biz tekrar eski duruma geldi kendimizi sürdürdük şimdi de öyle olur sanılıyorsa bu da büyük bir

yanılgıdır. Bu devam ettiri lirse gaflet olur, bu gafletten uyanmak lazım. İş ciddidir. Önderlik de çok kararlıdır. Çünkü onu kendisi için öyle bir yük olarak gördü ki 'artık PKK başkanı olarak son konuşmamdır PKK'yi bitiriyorum' dedikten sonra 'bir Fatma kaçınca böyle rahatlamıştım bir de bu konuşmayı yaptıktan sonra böyle rahatladım' dedi. Şimdi bizim için böyle rahat bir yaşam yeri olan PKK gözle görülüyor ki Önderlik için bu kadar bir yükmüş, kimin sırtında yaşadığımızı anlayalım diye söylüyorum. Kaldı ki hiç kimse iddia edemez, 'çok rahat yaşıyoruz, çok rahat yaşadık, sıkıntısı yoktur, zorluklar yaşamadık!' da denilemez, böyle söylemek de doğru değildir. Durum öyle de değildir, fakat işin garibi zaten burada, en ağır zorluklar acılar yaşansa bile onun anlamı ve değeri bilinmiyor, oradan sonuç çıkartılamıyor. İşin kötü yanı budur. Böyle nasıl olur. Bunlar olmasa insanlar bunları yaşamasa denilebilir ki görmemişler, yaşamamışlar, yeterince anlayamayabilirler, o kadar garip karşılamamak lazım. Ama öyle değildir gerçekten de zorlukların en ağırı, işkencelerin en büyüğü de yaşanıyor, fakat oradan sonuç çıkartmak yok, onun anlamına o yaşamın farkına varma, değerini anlama, onu anlamlandırma zayıftır. Çok doğal görülüyor. Sanki kendisi hiç zorluk yaşamamış gibi yaklaşılıyor. Bu kabul edilebilir bir durum değildir. Doğru bir durum değildir. O nedenle iş ciddidir. Çünkü PKK'nin baştan oluşan komün çizgisi aslında iktidar ve devlet paradigmasında olduğundan dolayı sadece zorlanmadı, evet o da bir şeydi ama Önder Apo 'onunla ne yaparsak yapalım başarılı olamazdık, şimdi başarı çizgisine geliyoruz' dedi. Anlaşılır bir durumdur, katılıyoruz. Fakat bu işin bir boyutudur. Diğer yönüyse bireycilik, bürokratizm, maddiyatçılık daha da önemlisi hiçbir şey üretmeden burada bulunma, tüketmeyi kendinde hak görme durumu var. Bunun görülmesi önemlidir. Böyle olmasaydı bir komünal hareket örneğin anlayış çelişkilerini daha erken görürdü. Önder Apo'nun geçen süreçlerde zaman zaman gündeme getirdiği değişim ve yeniden yapılanma süreçlerine daha doğru katılırdı, doğru ve yeterli anlardı. Onun gereklerine göre hareket etmesini, yenilenmeyi, değişimi sağlamayı bilirdi. Evet bir taraftan düşman engelledi, bir taraftan da biz engelledik. Demek ki daha derin, daha sorgulayıcı ve eleştirel-özeleştirel yaklaşmalıyız.

Önder Apo fesih kongresini gündemleştirirken 'özeleştiri sürecine gidiyoruz' dedi. İlk çağrıyı yaptığında özeleştiri temelinde değişim ve yeniden yapılanma süreci olduğunu ifade etti. Şimdi de 'özeleştiri devam ediyor ve sonuçlarını görmek istiyorum' diyor. Yoksa ad değiştirmekle olmuyor ya da program olarak da birkaç madde değiştirerek her şey değişmiyor.

Zaten hiç kimse programa bakmıyor ki, kim programı eline aldı da pratik yaparken ben bu programa göre işleri yapıyor muyum ya da yapmıyor muyum dedi. Bir kişi kendisini gösterebilir mi, böyle çalışan var mıdır, bir kişi bile yoktur, programdan haberi bile yoktur. Kendisi program, kendisi manifesto her şey kendisidir. PKK'ye girmiş bütün doğruların toplamı haline gelmiş! Böyle bir bireycilik durumu var. Hiç

kimse ötesi böyle ben öyle değilim dememelidir. Öyle diyerek geçmişi doğru sorgulayamayız. Bu değişim-dönüşüm döneminin görev ve sorumluluklarının gereğini doğru ve başarılı bir biçimde yerine getiremez. İşin gerçeği böyledir. Birinci Konferans ardından da yurtdışındaydık ne olacağı belli değildi, konferansı ufak bir karar almıştık, hızla kendimizi hazırlayıp ülkeye dönüş yapalım diye karar almıştık, ne karar alındığı da fazla bilinmiyordu. Birinci Kongreden çok farklı bir duruş söz konusu değildi. Belki biraz daha bilinçlenme ve tecrübe kazanma olmuştu. Önderlik tek tek yönetimimize sordu 'PKK'yi şimdi feshetsek karnını nasıl doyuracaksın' diyordu. PKK'yi şimdi feshetti, en azından yaşam karşısında azıcık sorumluluğumuz varsa her birimiz kendimize 'karnımızı nasıl doyuracağız' diye sorabilmeliyiz. Bu soru dardır ama başlangıç bakımından ilk soru olabilir. Başka sorular sormanın önünü açabilir, çünkü ciddi bir sorumluluk içeriyor. Kendimizi nasıl besleyeceğiz, bu örgüt nasıl olsa bizi besliyor diyemeyiz. PKK böyle değildi, PKK insanları beslemek için kendi içine çağırmadı, insanları beslemek için katılım çağrıları yapmadı; herkesi partiyi beslemesi için, halkı kurtuluşa götürmesi için, halkın özgürlüğüne varlığına kurtuluşuna öncülük etmesi için çağırdı. Yoksa 'gelin burada imkanlar var, fırsatlar var, biz yaşıyoruz siz de gelin sizi yaşatalım, istediğiniz gibi burada serbesttir önü açıktır' demedi, böyle kimseyi buyur etmedi, herkesi mücadeleye çağırdı. Kendi yaşamınızı insanlığın yaşamına verin, özgürlük ve demokrasi mücadelesine verin, onu geliştirici olun dedi. Şimdi niye bütün bunları söyleme gereği duyuyorum. Konumuzla ne ilişkisi var denilebilir. Bu hale gelindiği için, zihniyet böyle olduğu için komün anlaşılmıyor. Söyleyip geçiliyor üzerinde durulunca da anlamıyoruz deniliyor. Son noktaya gelindi, yeni bir manifesto var, artık feshedilmiş bir parti var, bu da yeni bir dönemeçtir. Yirmi yıldır savunmalar temelinde tartışıyoruz.

Eleştiri, iş yapmak isteyip de bunun doğru anlayışını ve tarzını geliştirmeyen, yol yöntem bulamayan dolayısıyla başarıya ulaşamayana yapılır, yani madem bu işe giriyorsun, bu kadar da emek harcıyorsun o halde yapmasını bil diye eleştiri yapılıyor

.

Önder Apo bu kişiliğe savaş açtı. Bu kişiliği çözümledi ve eleştirdi. 'Bu kişilikten dolayı ben sizleri suçlamıyorum bunların hepsini düşman verdi, bunu çok iyi biliyorum, bu açıdan siz düşmanı konuşturuyorsunuz ama niye düşmanın verdiğini bu kadar sahiplendiniz, aldınız, özümsediniz, sahip çıkıyorsunuz da benim söylediklerime hiç dönüp bakmıyorsunuz, öfkem bunadır' diyordu. Durum böyledir. Bu biçimdeki duruşu aşmak gerekiyor. Şimdiye kadar parti içinde bu biçimiyle duruyorduk, kimse bir şey demiyordu, denilse de ufak tefek şeylerle arada bir platformlar oldu ya da rapor yazıldı geçildi, başarsak da başarmasak da yaşadık, zorlandık mı buradan başka yere gideceğiz dedik,

doğru dürüst örgüte eleştiri-özeleştiri yapma hakkı da vermedik, bu tür kurnazlıklar da yaptık ve buraya kadar geldik. Artık bir noktayı koyduk. Önderlik 'bir dönemin sonu' diyor, hepsine nokta konuldu, fakat

hala böyle devam edileceğini sanmak büyük yanılgıdır. Şimdi yeni bir başlangıç yapılacak, peki bu yeni başlangıcın özelliklerini tartışıyor muyuz, anlamaya çalışıyor muyuz, yeni bir başlangıç yapma gücümüz var mı, irademiz var mı, isteğimiz var mı, bu yeni başlangıcın özelliklerine, görevlerine göre kendimizi yeniliyor muyuz, yeniden yapılandırıyor muyuz, inşa ediyor muyuz? Önder Apo 'yeni sürecin temel özelliği yeni kişilik inşasıdır' dedi. Bu da elbette önce kadrodan başlayacak. Değişim-dönüşüm öncüde kadroda olacak, kişilik devrimi ve inşası kadroda gelişecek. Sonra arkadaşlar bizi uyarmadılar, Önderlik bize yeterince yansıtılmadı dememeliler. Daha önce de söyledim. 7. Kongreden sonra da gittiğim her yerde ve bunları söyledim. Komplo sonrasıydı 12 Eylül'den sonra ne yaşadıksa komplodan sonra onun iki kat ağır yaşa yacağımızı aklı olmayan bir kafa bile rahatlıkla bilirdi. Bir tecrübe birikimiydi, bunların hepsini söyledik ama arkadaşların hepsi bakıp geçtiler. 'Sonra bizi sorumlu tutmayın, demeyin ki tecrübesi olan arkadaşlar bizi zamanında uyarmadılar, doğruları söylemediler, parti tecrübesini aktarmadılar, o nedenle fark edemedik, gaflet oldu, doğru anlayamadık' tüm bunları şu anda size söylediğim gibi söyledim. Ne durumda olduğumuz çok nettir. Biz işin gereklerini yerine getiremedik, Önderlik bu gidişe dur dedi ve nokta koydu. 'Artık bu biçimde sürdürmeyeceğiz' dedi. Komplo öncesi ise Önderlik partinin bu yapısından dolayı 'sorumluluğu kaldıramam istifa ediyorum' demişti, istifa da edemedi komplo oldu, İmralı ortamında da şans verdi, fırsat verdi belki düzelirler diye kitaplar yazdı yol gösterdi. Şimdi bunlar olmayınca, öngördüğü sonucu vermeyince bu sefer ben istifa ediyorum demedi, 'kurduğum gibi feshediyorum' dedi. Durum bu çerçevededir. Herhalde bunların ne anlama geldiğini bu kadar ifadeden sonra anlayabiliriz. Demek ki eskisi gibi artık devrimcilik olmayacak, militanlık olmayacak, Önderlik gerçeğine hareketine eskisi gibi katılım olmayacak. Eskisi gibi olsaydı feshetmeye gerek yoktu, devam ederdik en fazla bir isim değişikliği olabilirdi ya da biraz programı değiştirelim derdik ama dikkat edilirse ne program değişikliğiyle yetiniliyor ne isim değişikliğiyle yetiniliyor, tümüyle nokta konuldu, tarihe mal oldu. Yeni bir başlangıç olacak. Nasıl yapılacak onu da süreç gösterecek. O da yeni başlangıç yapacakların bu süreci anlayıp onun gereklerine göre kendilerini yenilemelerine, değişim dönüşüm yaşamalarına

bağlıdır. Yoksa yeni çıkış yapıyoruz, yeni başlangıç yapıyoruz demekle yeni başlangıç olmaz. Yeni başlangıç yenilik ister, değişim ister, dönüşüm ister. Uluslararası komplo ardından Önderlik yönetime gönderdiği ilk bilgide 'tepeden tırnağa kadar değişmek zorundayız, ben böyle yapıyorum, ben kendimi pratiğimi böyle sorguluyorum herkes de böyle yapmalı, böyle yapmayan artık bizimle yürüyemez' dedi. Komploya karşı mücadelenin nasıl bir değişim dönüşüm gerektirdiğini de o zaman bu biçimde ifade etti. Şimdi sadece ifade etmiyor. Dikkat edilirse eskiyi durdurdu. Bunu da görelim.

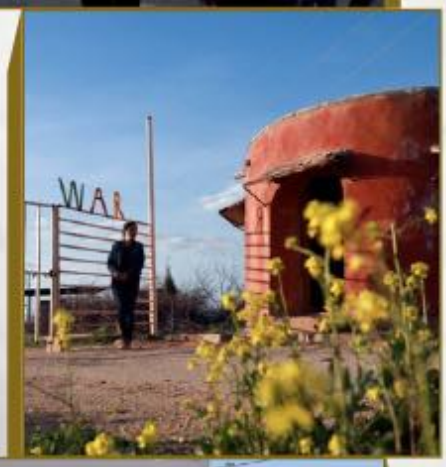
PKK zaten bir komün olarak doğdu. Önder Apo'nun Haki ve Kemal arkadaşlarla birlikte yaşamı zaten bir komün yaşamıydı. Fuat arkadaşlarla, Cuma arkadaşlarla Önderlik yeni bir başlangıç yapmak istedi, bir ev tuttu o da bir komündü. İdeolojik grup bir komündü, PKK kendisi bir komün oldu.

Ama PKK'yi oluşturan komünde gerçekten bir yarış vardı, bu da tüketim yarışı değildi, çünkü kimsenin tüketeceği bir şeyi yoktu. Örgüt bir kuruş bile vermiyordu. Mücadele, çalışma, üretim yarışı vardı. Böyle kurulan PKK ve onun komünü giderek öyle oldu ki halk desteği çoğaldı. Aslında yokluk ve zorluk insanı geriletmiyor, varlık ve çokluk zayıflatıyor. Ne gördükse o çoklukta gördük. Halk desteği arttı, 'öncülerimiz var bizim kurtuluşumuz için mücadele ediyorlar, fedai gerilla var' dedi ve varını yoğunu örgüte verdi. O varlığı doğru kullanamama ortaya çıktı. Bütün bu durumlar oradan ileri geldi. İnsan bunu rahatlıkla anlayabiliyor. Onun için bütün bunların bir partide birleşmesi doğru değildi, o zaman cepheyi geliştirebilseydik, halk yönetimini geliştirebilseydik, halkın değerleri halkın yönetimi için ihtiyaçları temelinde kullanılsaydı bu hale gelmeyebilirdik. Demek ki bir anlamı var. Hala Rojava'da yönetim halka mı verilmeli yoksa kadronun elinde mi olmalı tartışması sürüyor. Bunu kadro tartışıyor, o zaman ne olduğumuzu anlayalım. Bizi bu hale ne getirdi. Gerçekleri iyi görmek gerekiyor. PKK'nin komün çizgisi bozuldu. İdeolojik savrulma, Önderlik çizgisine içte saldırı bu temelde oldu, çizgi revize edildi, saptırıldı, onun komünal özü ortadan kaldırıldı ve ortada biçim kaldı. Onun için de bunu yabana atmamak gerekiyor. Arkadaşların komünü bilmemeleri bu temelde belki anlaşılır oluyor ama bu da kabul edilir değildir. Yaşamın anlamından bu kadar kopmak, yaşamı bu kadar alışkanlıklara mahkum kılmak gerçekten kabul edilir değildir. O nedenle evet komünün felsefesi var, ilkeleri var. Komün nedir? Toplumun çekirdeğidir, Önderlik 'kök hücresidir' dedi. İnsan türü komün olarak var, komün demek toplumsallık demektir. Bu bakımdan sosyalistler iddia ediyorlar ki, insan toplumsal bir varlıktır. Liberalizm de 'hayır yanılıyorsunuz insan bireysel bir varlıktır' diyor ve her şeyi bireye göre geliştiriyor. Ulus-devlet birey sistemini en son ortaya çıkardı ve insanlığı en ağır devlet, iktidar, tekel köleliği altına aldı. Bizdeki bireyciliğe bakınca gerçekten insan tereddüt ediyor, sosyalizm mi doğru, liberalizm mi doğru. İnsan sosyal varlıktır, toplumsaldır biçiminde ezbere konuşmamak gere-

kiyor. Peki o zaman buna inanıyorsak toplum olmanın gereklerini yerine getirelim, insan toplumsal bir varlık deyip de sonra bireycilik yapmaya ne denilir, bunun kabul edilebilir yanı yoktur. Komün felsefesi için şunlar söylenebilir: Birçok tanım geliştirildi Biz de her şey toplumsallık için diyelim, her şey toplum için denilen böyle bir felsefi ilke koyabiliriz. Her şey toplum için, toplumun çıkarları için, bunu bir şey karşılığında değil toplumsal bir varlık olmanın gereği olarak bütün varlığını, yeteneklerini her şeyini toplumun hizmetine koşabilmek demektir. Toplumun iyiliği, güzelliği, esenliği, doğruluğu, özgürlüğü için çalışmak. Mesela biz fedai hareketiyiz, fedailiğimiz aslında savaşta kan dökmek değildi, ona ideolojik özü olmadığı yerde hiç tereddüt etmeden Önderlik 'intihar çizgisi' dedi. Fedailik böyle bir ideolojik özdü. Dolayısıyla PKK, Apocu hareketin fedailiği, onun kan dökücülüğünde değildir, onun toplumculuğunda, topluma hizmet düzeyinde aşkla toplumsallığa bağlılığından ileri geliyor. Gerçek budur. Önderlik gerçeği bunu ifade ediyor. Gerçekten insanın toplumsal bir varlık olduğuna inanıyorsak, o zaman birey toplumla bu düzeyde iç içedir. Toplumdan kopuk olamaz. Önder Apo 'birey özgürlüğü toplum özgürlüğüdür' diyor. Bu kadar iç içedir, onsuz olmaz. Dönüp hepimiz değerlendirelim, sorgulayalım, düşüncelerimizi, duygularımızı, pratik çabalarımızı, yaptıklarımızı, yaşadıklarımızı sorgulayalım, gerçekten bu biçimde miyiz? Anlayarak, bilerek, isteyerek toplumsal mücadelenin gelişmesi, toplumun varlığı özgürlüğü demokrasisi için böyle hiçbir karşılık beklemeden bütün gücümüz ve benliğimizle, yeteneklerimizle, katılıyor ve çalışıyor muyuz? Yanlış anlayışları açıktan yapamıyorsak o zaman içimizden yaparak düzeltelim. Şimdinin öncüsü özgür yaşamı geliştireceğiz diyoruz, toplumu ideolojik olarak değiştireceğiz, toplumsal yaşam ölçülerini geliştireceğiz. O zaman kendi yaşam ölçülerimiz nedir? Bunu değiştirmeden onu nasıl yapacağız. Kanunla yapamayız, şiddetle de yapamayız, çünkü öyle gücümüz de yoktur. Reel sosyalizm kanunla yasaklayarak bazı şeyler yapmak istedi o da yapamadı. Öyle olanlar sonunda kaybettiler, kanunla, silahla yapanlar kaybettiler. Yaptıkları zaman bir şeyler kazanıyorlar gibi oldular ama sonunda kaybettiler. Öyle kazanmanın bir kalıcılığı da yoktur. O halde neyle yapacağız, silahımız nedir? Toplumu, insanları eğiteceğiz, ikna edeceğiz. Apocu militanlığın öncülük yapma, toplama yön verme, toplumsal hareketi geliştirmedeki tek silahı eğitici ikna gücüdür. Bunu yapabilmesi için de toplumun özgür, eşit, adil yaşam bakımından toplumdan çok ileride olması, gerçek bir toplumcu ideolojik ilke ve ölçüleri yaşar, onun felsefesine tümüyle sahip çıkar, hâkim olur bir düzeyde olması lazım. Arasında fark olmalıdır. Ulusal kurtuluşa kalkan PKK'nin toplumu, gençliği kendisine çekmesi için arada fark vardı. Silahlandı dağa çıktı, savaş çok önemli bir farktı, bu da çekim gücü oldu. Şimdi bunu durdurursak nasıl çekim gücü olacağız, toplumu neyle çekeceğiz. Arkadaşlar bu konuda ne diyorlar. Çizgimizi tartışıyoruz. Demokratik modernite bizim ideolojik çizgimizdir. Burada belirleyeceğiz. Neyle çekeceğiz. İdeolojimizle çekeceğiz. Yaşam tarzımızla çeke-

ceğiz. Topluma dayatılan, topluma yedirilen bireyci, mülkiyetçi, sömürücü, baskıcı yaşam tarzlarını elimizin tersiyle iteceğiz. Dinler buna 'melek yaşamı' diyerek kutsuyorlar. Melek gibi hiçbir şeye zarar vermeyen, en çok insanlığa topluma hizmet eden, yaşam ilkelerini kendi kişiliğinde somutlaştıran, buna sonuna kadar inanan, böyle davranan, bundan taviz vermeyen olacak ki farkımız olsun insanları etkileyelim, bizi dinlesinler, çekim gücü olalım. Onları eğitelim, ikna edelim, onların yaptıklarına 'bunlar yanlış zarar verici sana da şöyle zarar verir, yanındakine böyle zarar veriyor, halbuki el birliği yapsanız şöyle geliştireceksiniz, böyle güçlendireceksiniz' diyelim ve insanlar bizi dinlesin ve ikna olsunlar. Öyle olsun ki onları eğitebilelim, bir araya getirebilelim, ortak çalışır ve yaşar kılalım. İktidar ve devlet sisteminin kapitalist modernitenin bireycileştirdiği, maddiyatçılaştırdığı her türlü manevi değeri ortadan kaldırmaya çalıştığı bir ortamda bu tür zihniyet yapılarını anlayışlarını yaşam tarzlarını eleştirip mahkum edelim, nasıl insan gerçeğine yaşamına zarar veriyor diye onun karşısında adil olanı, güzel olanı ortaya çıkartalım ki insanlar inansınlar, ikna olsunlar, bizi dinler hale gelsinler, onları bir araya getirebilelim. Komün böyle olur. Toplumun fedaisi olmak, toplumun özgür eşit yaşamının fedaisi olmak, böyle bir yaşamı en temiz haliyle kişiliğinde somutlaştırmak, tümüyle böyle bir yaşamı öngörmek. Şu ya da bu kişinin istediği için değil, şununla bununla yarışarak değil, bunu insan olarak var olmanın gereği ve gerçeği olarak görüp yapmak. Ondan sonra da ideolojik olarak onu temsil etmek önemlidir. Bütün o söylenenleri kişiliğinde, yaşamında somutlaştırmak, kadroyu örgütlenmiş eylemli kılınmış hakikat olarak Önderlik tanımladı. Zihniyet ve yaşam tarzı olarak kendimizi bütün yaşamda ve mücadelede bu felsefeyi temsil eder hale getirmek. En zor ortamlarda da en varlıklı ortamlarda da bunu yapabilmek. Şimdi esas sınanacağımız yer varlıklı ortamlardır. Ulusal kurtuluş savaşına kalkarken zorlanacağımız yerler nelerdi, dağlarda düşmanla çatışma halindeydi, zindanda düşmanla mücadele halindeydi ve PKK o zor sınavlardan geçti. Onun için bu kadar etkili oldu. Şimdi zor sınav bu tür zorluklar değildir, zor sınav örneğin topluma dayatılan iktidar devletçi düzeninin genel yaşam ölçülerinden, yaşam alışkanlıklarının hepsinden kopabilmek. Her şey toplum için diyen ve toplumun en güzel özgür yaşam özelliklerini baştan kendi kişiliğinde somutlaştıran

ona göre davranan devrimci militanlar alabilmektir. Şimdi böyle olunursa bir çıkış olabilir, yeni bir başlangıç olabilir, bir komünal hareket gelişebilir. Komünal hareketten söz ediyoruz, Önder Apo 'komünler birliği, komünal hareket' diyor. Komünar hareketi komünarlar geliştirirler, komünar olabiliyor muyuz, en ufak bir alışkanlığımızdan feragat edemiyoruz. Ufak bir şey oldu mu hemen kendimizi savunuyoruz, toplumu savunan, toplumu anlayan ve koruyan durumda değiliz. Komünalist olamadan, gerçek komünarlar olamadan komünal hareket geliştirilmez, onun militanı olunamaz. Demek ki böyle bir militan ölçüyü tartışıyoruz. Bunu anladım ya da anlamadım diye bir şey yoktur, anlayacaksın ve de uygulayacaksın, hem de eksiksiz uygulayacaksın, böyle bir durum yetersizlik kabul etmiyor. En ileri düzeyde yeterlilik istiyor. Evet sorgulama bu düzeyde olmalıdır. Arkadaşlar böyle bir fırsatı bulmuşlar, kendilerini böyle sorgulasınlar, eğer gerçekten yeni bir çıkış yapmak gerekiyor diyor ve buna inanıyorlarsa, katılmak istiyorlarsa kendilerini sorgulamaları gerekiyor. Yoksa katılamazlar, bunda ısrar ederlerse zarar verirler, mücadeleye dönüşür. Bu düzeyde bir değişim ve yenilenme ortaya çıkmazsa, değişim ve yeniden yapılanma gelişmezse dağılma olur, ortak düzen içerisinde herkes başının çaresine bakmak zorunda kalır. Bakar mı bakamaz mı o ayrı bir tartışma konusudur, kendi başının çaresine bakmamın da kolay olmayacağı çok açıktır. Böyle bir durum var, 'niye böyle oldu ben kabul etmiyorum' diyemeyiz. Böyle bir sürece geldik, iyi mi geldik kötü mü geldik artık onu tarihe mal ediyoruz, tabi ki doğrularımız var, yanlışlarımız var. Doğruları esas alıyoruz, yanlışlarımızın hesabını veriyoruz, onlarla yüzleşiyoruz, özeleştirisini verip derslerini çıkartarak yeni bir düzeltilmiş değiştirmiş dönüştürmüş bir yeni çıkışı gerçekleştirmek istiyoruz. O zaman bunun gereklerine göre kendimizi ele almalıyız, eğitmeliyiz, bu tartışmaları anlama düzeyini, mücadeleyi bu temelde geliştirmeliyiz. Demek ki komün öyle anlaşılmayan bir durum değildir. Toplum olmakla, toplumsallıkla bağlı, toplumun varoluş tarzı ve kök hücresidir. Dolayısıyla demokratik modernitenin en önemli kavramı komündür. Demokratik ulus inşasının, demokratik modernite inşasının temel birimi komündür. Aile bilinmezse, iktidar ve devlet sistemi de de bilinemez, çünkü onun üzerinden yükseliyor. Şimdi komünü bilme, ondan sonra da komünal hareketi örgütleyeceğim ya da demokratik modernite inşa ediyorum diyeceksin,

öyle inşa olmaz. Önder Apo 'özgür birey demokratik komün çizgisi' dedi. Bireyin özgürlüğü ile demokratik komün iç içedir, özgür birey demokratik komünde oluşur, demokratik komün özgür bireylerden oluşur. Komünal yaşama katılmak bireysel özgürlüğe ulaşmak demektir. Bu da birey toplum ilişkisini ifade ediyor. Birey ve toplumun varoluş biçimini ifade ediyor. Marks şöyle tanımladı: 'Komünarın bayrağında şöyle yazar: Herkesten yeteneğine göre herkese ihtiyacına göre' bir cümle yazdı geçti, komünizmi böyle tarif etti, ondan sonra kapitalizm gelişecek sonunda da komünizme geçeceğiz denildi ama öyle bir komünizme geçilemedi, ulus-devlet ve kapitalizmin gelişimiyle öyle bir şey olmadı. Ama bir tanım getirdi. Şimdi komünü demokratik modernitenin temel birimi, çekirdeği olarak almamız gerekiyor. Dolayısıyla felsefesi, ideolojisi, örgüt biçimi, siyaseti ve tarzı var. Demokratik ulusun, demokratik modernitenin bütün boyutları komünde şekilleniyor. Temel birimse oradan başlayacak, üstten gelmez, demokratik yönetim yukarıdan aşağıya merkezi yönetim değildir, o iktidar ve devlet yönetimidir. Demokratik yönetim tabandan yerelden gelendir, o halde komünden gelip konfederasyona doğru gidendir. Belirleyici olan, esas olan tabandır, o da komündür. Komünün felsefesini iyi bilelim, ikna olalım. Olmayacaksak katılamıyorsak ortamı zorlamayalım, bireycilik, maddiyatçılık iliklerimize işlemiş oradan kopamayacaksak ufak bir imkan görünce tenezzül ediyorsak, kendimizi terbiye edemiyorsak o zaman Önder Apo 'öylesi kişiliklerseniz PKK'nin semtine bile yaklaşmayın' dedi. Ama katılacaksak da doğru anlayarak katılalım, bunun başında her şey toplum için olma ilkesi vardır. Bütün yeteneğini toplum için kullanacaksın, karşılıksız şuna buna bakarak değil, o senin ahlakın ve felsefendir, yaşama anlama tarzındır, yöntemin ve bakış açındır. Ondan sonra ihtiyacın olduğu kadar da kullanacaksın. Komün böyle tanımlanıyor. Aslında PKK böyle doğdu, kendisini böyle var etti ve geliştirdi, üretti, tüketti. Şimdi ise tüketicilik hâkim oldu, üreticilik azdır. Mevcut durumda bu eğitimde bulunan kadrolar böyle olsun demokratik komünalist hareketi en hızlı bir biçimde doğru ve zafer çizgisinde geliştirmek için de yeterlidir. PKK'nin kuruluş kongresine karar veren topluluk bunun yarısı kadar bile değildi ama sorun sayı sorunu değildir nitelik sorunudur. Doğru anlama yaşama ve uygulama sorunudur. Kadronun işleri

doğru ele alıp anlar, yapar, yürütür, öncülük eder hale gelme sorunudur. Kadro öyle olursa bütün toplumlar o kadroları dinler. Avrupa'da da Asya'da da dinlerler. Önder Apo ve PKK'nin başka bir kerameti yoktu. En geri bıraktırılmış denilen Kürt toplumu bu kadar hızlı ve erkenden dinlediyse başka yerlerde bu kadar bilinçlenmiş topluluklar çok daha fazla dinlerler. Sözün ayrı yaşamın ve eylemin ayrı olmayacak. Söylediğini yapan, yaptığını söyleyen, yaşanması istediğini kendisi yaşayan olmak kaydıyla böyle bir bütünlük şarttır. Onun için komünü önce kendimizden anlayacağız, biz kendimizde en ileri düzeyde komün anlayışını, felsefesini, ideolojik ilkelerini, örgüt biçimini, tarzını geliştiriyoruz. Kesinlikle anlamalıyız. Çünkü biz bu işin yaşayanıyız, kendimizi buna feda etmişiz. O zaman ne yaşadığımızdan bu kadar uzakta mıyız? Hem bu kadar işin içine gir, ortamında ol ama ne yaşadığını da hiç bilme ve anlama. Bu kadar anlam gücünden uzak ol. Böyle olmaz, bu durumu düzeltelim ve değiştirelim. Böyle olursa komün dolayısıyla demokratik toplum, demokratik modernite, kapitalist modernite; hepsi iyi anlaşılır. Hiç öyle anlaşılmayacak bir şey yoktur. Öyle çok fazla tartışılacak bir durum da aslında yoktur. Kavramları alıp sağa sola çekiştirmenin hiçbir anlamı yoktur. Bu bakımdan komünün özü demek ki toplum gerçeğidir, toplum olmaktır, toplumsallıktır. O da bütün yeteneklerini toplumun hizmetine koşmak, toplumun esenliği, güzelliği, iyiliği için kullanmak, harcamak, fedaice çalışmaktır. Hiçbir karşılık beklemeden komünün birinci ilkesi budur. İkincisi tüketim ve bölüşüm bölümüdür. Orada da en mütevazı olarak ne kadar ihtiyacı varsa o kadar kullanabilmesidir. Onun için ihtiyacı olanlar komünal yaşamda daha fazla imkan bulurlar. Başka ihtiyacı olanlara yardımda bulunmak için komünar çalışma daha fazla değer üretir, ortaya çıkar. Bu zihniyet, felsefe ve ilkelere göre temelde tabanda demokratik modernite sisteminin şekillenmiş biçimi oluyor. O halde her şey komünde somutluk kazanacak. Komün olarak örgütlenecek, üstten başlamayacak. Rojava'da da üstten çalıştık bu da yanlış oldu. Bir köklü değişiklik buradan da yapmak gerekiyor. Tabandan başlamak, komünden başlamak, komün olacak yerden başlamak gereklidir. Komün inşa etmek lazım. Komünü sadece bir ekonomi olayı olarak değil, demokratik modernite yaşamının tümü olarak görmek lazım. Bütün boyutları komünde somutlaştırmak gerekiyor. Kadın örgütlülüğü, gençlik örgütlülüğü, ekonomik örgütlülüğü, ekoloji örgütlülüğü, öz savunma, demokratik siyaset; dolayısıyla demokratik öz yönetim, kültür, sanat, edebiyat her şeyin komünde örgütlenmesi lazım. Komün bunların hepsini içeriyor. Bütünlüklü bir komün bunların hepsini içine alabilir. Ama her yerde her komünde bunların hepsi olmayabilir, her yerde mutlaka hepsi olacak, eksiksiz her şeyi yerine getireceksin diyemezsin, çünkü maddi ortamlara göre değişiyor.

Bir mahalledeki komün, bir köydeki komün, tarımcılık yapan yerler, sanayi yapan yerler; bu farklılıkları gözeteceğiz düz dogmatik olma yacağız, her yerde ya aynısı olur ya da hiçbirisi olmaz, işin esprisini, felsefesini, ideolojik ilke, örgütsel yapı, çalışma tarzı olarak hepsini anlamalıyız. Farklılıkların özgürce kendini örgütlediği demokratik komün bütünlüğü içerisinde de birleştiği sistemdir.

Öz yönetim yerel yönetim böyle ortaya çıkıyor. Komün bu, hedef budur. Demokratik modernite inşasının her tarafta geliştirilerek bölgesel ve ulusal koordinasyonlara kavuşturulmasını ifade ediyor. Bunları da Önderlik konfederalizm temelinde birleşme olarak tanımladı. Ama komünlerin komünü diyor. Yani koordinasyonlar ya da konfederasyonlar belirleyici olan onlar değil, belirleyici olan tabanda komündür. Böyle bir komünü nasıl geliştirebiliriz? İçeriği, çerçevesi 'ya böyle olunur ya da hiç olunmaz' değil, bunun felsefesinde ortaklaşma var, paylaşım var. Her alanda ortaklaşma paylaşım en ileri düzeyde komünü ifade eder. Ama ona ulaşmak büyük bir çaba ve mücadele işidir. Ya hepsine ulaşırsın ya da hiç yapmazsın biçiminde de değildir. Yaşamın hangi alanında ortaklaşabiliyorsan onları sağlayacaksın o komün yaşamına ulaşılmış demektir. Diğer yerler onunla yan yana olur, birlikte gelir, sonra gelir. Dört dörtlük ya komün olur ya da hiç olmaz diye bir şey yoktur. Komün çalışmasını yasalarla ya da zorla yapacak değiliz, eğitim ve iknayla yapacağız. İkincisi, komün temel birimdir. Mülkiyet komünaldir, kamu mülkiyeti dediler devlet mülkiyeti yaptılar. Öyle değil komünlerin kendi mülkiyetleri olmalı, mülkiyet komünündür. Dolayısıyla Önderlik 'komün üyesi, burası benim diyebilmeli' dedi. Şimdi bazı yaşam alanlarında ortaklık sağlarsın, bazılarında sağlayamazsın orada özel yaşam olur, özel mülkiyetle komün iç içe gelişir, bunlar birbiriyle çelişmez, belki birbirlerini zorlarlar ama bir arada belli ilkeler temelinde birlikte var olabilirler. Yaşamın bir alanında komünden başlayıp bütün yaşamı komünleştirmeye doğru ortaklaşmaya doğru gitmek bir yöntem olarak esas alınması gerekir. Mevcut topluma birden her şeyini ortaklaştır, her şeyini getir ortaklaştıracağız biçiminde bir şey yok, bu küçük burjuva zihniyetidir, komünde eşitlik böyle değildir, evet eşitlik, özgürlük var, demokrasi var, yönetim var ama farklılıkları gözeten bir eşitlik var. Farklılıkları gözetmeyen değil, bir de eğitim ikna meselesidir. İnsanları dayanışmacı kılma meselesidir. Bu da zorla yasayla olmayacaksa o zaman zamanla olacak, çabayla olacak, ortak çalışmanın, yaşamın verimliliği, güzelliği gösterilerek insanlar ikna edilecek. O nedenle öyle ya dört dörtlük komün olur ya da hiç başlamayız biçiminde değildir. Yaşamın bir alanında komünaliteden başlanıp adım adım diğer alanlarda da komünleşmeye doğru gitmek, ikna ederek, eğiterek insanları oraya götürmek temel yöntem olarak benimsenebilir. Önderlik Rojava için 'toprağımızı, enerjimizi, suyumuzu komünleştirelim' dedi. Gerçekten öyle bir komünalite gelişmiş olsaydı, bunun üzerinde durulsaydı toprak çok önemliydi. Toprakta komünleşmeyi Rojava geliştirebilseydi Rojava komünal yaşamda çok

ileri adımlar atabilirdi, fakat yapılamadı. Böyle bir planlama, örgütleme, çalışma içerisine girilmediği için insanlara gidip söylenmedi. Hazırlıksız plansız olursa bu mümkün değildir. Köylünün toprağı bir karış da olsa yıllardır onu elde etmek için çalışmış; eğitmeden, ikna etmeden alamazsın ya da ortaklaştıramazsın. İşin esası ve esprisi budur. Buna göre komünal inşa için Önderlik 'sonu gelmez bir çalışmadır, sonsuz bir çalışma hali, önemli olan nereden başlanacağını görmektir' dedi. Anlaşılmayacak bir durum yoktur. Sanayiyi, endüstri devrimini biz karşıya almadık, fakat sanayi üzerinden en büyük sömürü yapıldığı gibi doğa yok edilir hale getirildi, doğaya müthiş bir saldırı var. Endüstri üretimi, ekolojik yaşam özellikleri gözetilerek toplumun ihtiyaçları belirlenerek yapılmıyor mal üretip satmaya göre yapılıyor, azami kâra göre yapılıyor. Diğer bir boyut ekonomik yaşamın neye göre kurulacağıdır. Kapitalizm sömürü tarzıdır. Kapitalizme karşı sosyalizm bir ideolojik duruştur. Önderlik 'Demokratik komünalist toplum, demokratik sosyalist toplum, ahlaki ve politik toplum' diyor. Kapitalizm, değerlerin çalınması, hırsızlaması, tekelci kastik güçlerin güçlenmesi, sömürü için bütün toplumun feda edilmesi, her şeyin kastik güçlerin çıkarına göre düzenlenmesidir.

Demokratik komünal toplum ya da sosyalist toplum, toplumun ihtiyacına göre düzenlenmesi, toplumsal yaşamın özgür eşit demokratik şekillenişine göre olması, toplum gerçeğinin öne çıkmasıdır. Önderlik 'ahlak ve politika' olarak tanımladı.

Ahlakın ve politikanın işlerlik kazanması, toplumsal dokunun ahlak ve politikanın işlevinin daha etkili gelişmesi. Kapitalizm bunu öldürüyor her şeyi devlet ve devletleşmiş kastik kişilerin, grupların, oligarkların çıkarlarına bağlıyor, bireyi köleleştiriyor, toplumu yok ediyor, bireyi de onun hizmetine koşuyor ve köleleştiriyor. Demokratik komünal toplum, ahlaki-politik toplum ise özgür bireyi geliştiren bunu demokratik komün etrafında yapandır. Komünal mi olacak ya da bireyin çıkarı, kazancı, azami kârı için mi olacak. Demokratik ulus inşasının toplumsal sorunlara göre boyutları üzerinde duruldu. Savunmalar temelinde biz hep kadın özgürlüğü ile toplumsal ekolojiyi önemsedik. Demokratik toplum olmanın temel ilkeleri, ölçüleriydi. Demokratik sosyalizmi geliştiren, gerçekleştiren temel ilkeler bunlardır. Bu manifestoda Önderlik bunlara daha fazla vurgu yaptı, dikkat çekti. Kadın özgürlüğünün toplumlaşmada, toplumsal özgürlüğün eşitliğin gelişiminde belirleyici yerini koydu. Ekolojiyi de tanımlıyor. Şunu iyi görmeliyiz: Geçen süreçte kadın özgürlüğü üzerinde epeyce durduk, doğru anladık ya da anlamadık, topluma yeterince yansıttık yansıtamadık, küçük burjuva bireycilikleri etkili oldu, birçok yerde özü saptırılıyor onları görüyoruz, ciddi bir mücadele kendi içinde var ama kadın özgürlüğü 21. yüzyılın ilk çeyreğinde en temel toplumsal diriliş gücü oldu. Aslında ekoloji de bundan az değildir, kapitalizmle birlikte kadına saldırı, kadın şahsında toplumun yok edilmeye çalışılmasıyla doğaya saldırı ve doğanın yok edilmesinin bir farkı yoktur. Ama doğa karşısında o tür duyarlılığı yeterince gösteremedik, gösterilemiyor.

Çeşitli Mücadele Deneyimlerinden Örnekler

Gerilla öncüdür, halkını korur, halkta heyecan yaratır ve halk da devrim için gerilla etrafında kenetlenerek devrime yürür.

HEVAL CEMAL

Bilim-teknik çağındaki gelişmeler sayesinde egemenlerin eline geçirdiği bu aygıtlara karşı mücadele eden devrimci bir güç kendisini nasıl koruyup zafere gidebilir? Özellikle de gerilla savaşı veren güçler bunu nasıl başarabilir? Gerilla öncüdür, halkını korur, halkta heyecan yaratır ve halk da devrim için gerilla etrafında kenetlenerek devrime yürür. Bu yüzden gerillanın kendisini nasıl koruyabileceği konusu hayati önemdeki bir meseledir. Gerilla kendisini ancak iki şekilde koruyabilir: Birincisi; dağdır, yani kendisini coğrafyaya dayandırarak koruyabilir. İkincisi; halktır, kendisini halka-topluma dayandırarak koruyabilir. Mesela bazı ülkeler var ki, coğrafi konumundan dolayı dağları yoktur. Bu ülkelerdeki devrimci güçler dağları olmadığı için kendilerini tümüyle halka dayandırarak, halkla iç içe geçerek kendilerini koruyorlar. Mesela; bir Orta Amerika ülkesi olan Nikaragua böyledir. 1984'te devrimle başa geçen ve devrimin önderi olan Daniel Ortega şimdi de devlet başkanıdır. Devrimlerinin hikayesi biraz ilginçtir. Nikaragua'da 1979 yılında zafer kazandılar. 1984 seçimlerinde Daniel Ortega devlet başkanı olarak seçildi. Fakat Ortega 1990'da yapılan seçimde kaybetti. 16 yıl aradan sonra 2006'da yapılan seçimlerde yeniden seçildi ve şimdi iktidardadır. Nikaragua örneğinde de görüyoruz ki, sen devrimi yapmış olsan bile eğer halkın desteğini almazsan gidersin. Çünkü belirleyici güç her zaman halktır. Nikaragua'nın, El Salvador'un ağaçlık arazileri olsa da dağları yoktur. Latin Amerika ülkesi El Salvador da uzun yıllar mücadele ettikten sonra herhalde 1987 yılında çözüme gitti. O zamanlar bir gazeteci El Salvador önderiyle bir röportajında "gerillalarınızı nasıl koruyorsunuz, dağlarınız var mı?" diye soruyor. O da "bizim dağlarımız halkımızdır, biz gerillamızı halkımızın içinde koruyoruz" diye cevap veriyor. Dağları olmayan ama gerillanın kendisini halka dayayarak koruduğu örneklerden biri de Kuzey İrlanda'dır. Başkenti Belfast olup, nüfusu 2 milyon kişi civarındadır. Kuzey İrlanda küçük bir ülkedir, coğrafik olarak Amed'den küçüktür. Ağaçlık bazı arazileri olsa da esasen ovalıktır ve dağları yoktur. Kuzey İrlanda gerçekten de çarpıcı bir örnektir. İRA (İrish Republican Army - İrlanda Cumhuriyet Ordusu) Kuzey İrlanda'nın bağımsızlığını

savunan bir örgüt olarak kuruldu ve yıllarca mücadele etti. Fakat Kuzey İrlanda küçük bir ülke olmasına rağmen, nüfusu az olmasına rağmen ve hatta dağları olmamasına rağmen nasıl oldu da IRA gerilla savaşı yürütüp zafer kazanabildi? Bu sorunun cevabı bize çok öğretici pratik dersler sunacaktır.

Verdiğimiz bu örnekler zafere giden ülkelerdendir. Nikaragua tamamen devrim yaptı, El Salvador ve Kuzey İrlanda ise görüşmelerle çözüme gitti. Bazı ülkeler de var ki, hem ağaçlık arazileri vardır, hem de dağları vardır, yani coğrafyası gerillacılığa uygundur. Bu şekilde olan yerlerde ise gerilla hem dağlara hem de halka dayanmıştır. Fakat kendisini sadece dağa dayandırarak korumak isteyen güçler daralma ve zorlanmayı yaşamışlardır. Çünkü sadece dağlara dayanmak insanı zafere götürmez. Günümüz koşullarında ovada ve şehirde halka dayanmazsan, kendini halk içinde koruyamazsan sonuç alamazsın ve sadece dağ başında bulunmakla zafere gidemezsin. Bu, hem tarihsel bir hakikattir, hem de günümüz şartlarına ve mevcut duruma bakıldığında gözle görülen apaçık bir gerçektir.

Devrim yapan birçok güç kendi halkının şemsiyesi altında, kanatları altında gücünü korumuş ve bu şekilde mücadele etmiştir. Halkının kanatları altında, yani halkının içinde kendini korumayı başaramayan güçler devrime de gidemez. Halkını devrim için örgütlemeyen, halk desteğini her şekilde sağlamayan, savaşçıların kendisini halkın içinde gizlediği ve koruduğu bir örgütlülük düzeyi yaratamayan bir gücün zafere ulaşması mümkün değildir. Toplumunu sağlam örgütleyen, savaşçıları halk tarafından korunan, halkın içinde gizlenen, adeta görünmez olan ama istendiğinde savaşçıları her an dağda, şehirde ve halkın içinde olan bir düzeyi yakalayan güçler kendilerini ayakta tutabilmiş ve bir irade olmuşlardır.

Taliban (Afganistan) Deneyimi

Bu konuda şu anda yaşanan, televizyonu açtığımızda görebileceğimiz bazı güncel örnekler verelim. Bunlardan biri Afganistan'dır. Belki bazı arkadaşlar bilemeyebilir, bu yüzden tarihini kısaca özetleyeceğim: Taliban(talebeler-öğrenciler) hareketi İs-

lami bir örgüttür. Uzun süreli savaşlar sonucunda 1989'da Afganistan'da iktidar oldu. Taliban El Kaide ile ortak çalışıyordu. El Kaide birçok konuda Taliban'ı destekliyordu. Her ikisi de Afganistan'daydı. Ama ne zaman ki El Kaide Amerika'ya karşı saldırılarda bulundu ve en son İkiz Kule'leri imha etti, Amerika da Afganistan'a saldırdı. Amerika Usame Bin Ladin'i teslim etmelerini istedi, Afganistan ise teslim etmedi ve ancak tartışabiliriz dedi. İkiz Kulelerin 11 Eylül 2001'de vurulmasından 40 gün sonra Amerika Afganistan'ı işgal etti ve Taliban'a muhalif olan Özbekleri, Şiaları ve diğer bazı grupları destekleyerek iktidara getirdi. Amerika bu grupları daha 1980'li yıllarda Sovyetlerin Afganistan'ı işgal ettiği dönemden tanıyordu. Bu yüzden bunlarla ilişki kurması zor olmadı, para verdi ve yeniden örgütledi. Bir kabile lideri olan Hamit Karzai'yi de yeniden Afganistan'a çağırdı. Hamit Karzai'nin babası Abdul Ahad Karzai Taliban tarafından cezalandırılmıştı. Hamit Karzai bu yüzden Taliban'a karşı öfkeliydi. Amerika Hamit Karzai ve Taliban karşıtı diğer grupları da örgütleyerek askeri gücüyle Afganistan'ı işgal etti. Afganistan işgal edildiğinde iktidarda olan Taliban savaşmadı ve şehirlerden çekildi. Bu durum karşısında herkes Taliban'ın tasfiye olduğunu düşündü. Çünkü Taliban birkaç yerde kısmen savaşsa da esasen birçok şehri savaşmadan bıraktı ve ciddi bir direniş sergilemedi. O günden şimdiye kadar Afganistan'da 18 yıldır süren bir savaş var. ABD ve NATO Taliban'ı baş düşman ilan etti.

Türk askerleri de dahil olmak üzere birçok NATO gücü Afganistan'a asker gönderdi. Bu askerler şu anda da Afganistan'dadır. Kimse bu savaşı kazanamadı. Bu yüzden şimdi ABD ve Taliban Katar'da çözüm için görüşmeler yapıyor. Bugün basına açıklama yapıp, kağıt üzerinde anlaştıklarını belirterek, eğer ABD başkanı da onaylarsa anlaşmanın pratiğe geçeceğini söylediler. Eğer Trump da onaylarsa, anlaşmış olacaklar. Taliban bu anlaşmayı kendisi için bir zafer olarak görüyor. Amerika Afganistan'a ilk saldırdığında Taliban'ın geri çekildiğini ve Amerika yanlılarının iktidar olduğunu belirttik. Fakat sonrasında Taliban yavaş yavaş köyleri, kasabaları ve şehirleri ele geçirmeye başladı. Şimdiki durumda gündüz Afganistan'ın %40'ı, gece ise %60'ı Taliban'ın elindedir. Bunları yorum olarak belirtmiyoruz, net bilgilerdir. Bazı yerlerde geceleyin hâkim oluyor ama gündüz geri çekiliyor. Bazı yerlerde ise gece-gündüz tümüyle hakimdir. Afganistan'da Hamit Karzai başkanlığındaki diğer gruplar Afganistan'da iktidar olduktan sonra Amerika onların bir ordu ve hükümet kurmasına yardım etti. Fakat tüm bu desteğe rağmen yine de Taliban eylemleri karşısında duramıyorlar. Mesela Taliban dün de büyük bir eylem yaptı. Yani demek ki hem görüşüyorlar hem de savaşıyorlar. Amerika Taliban'a karşı her gün ortalama olarak 15 hava saldırısı gerçekleştiriyor. Bu, şimdi de böyledir. Türk devleti de kendisi için bu yöntemi örnek alıyor. Zaten Türkler de Afganistan'dadır. Orada nasıl ki NATO güçleri her gün Taliban'a vuruyorsa,

Türkler de aynı biçimde Medya Savunma Alanlarına sürekli saldırıyor. Buradan da anlıyoruz ki, T.C.'nin kendisine örnek aldığı yer Afganistan'dır, Amerikan taklitçiliğidir. Peki Amerika ve NATO'nun tümü Taliban'a karşı savaşırken, yerel işbirlikçilerden bir hükümet de oluşturulmuşken Taliban nasıl oluyor da bu kadar şehri alabiliyor, bu kadar alanı kontrolü altında tutabiliyor? İşte şimdi Amerika ile masaya oturmuşlar ve bir çözüme gitmeye de çalışıyorlar. Bu durum Taliban için bir zaferdir. Taliban yetkilileri bazılarıyla yaptıkları görüşmede bu anlaşmayı kendileri için zafer olarak gördüklerini belirtmiş. Çünkü gerçekten de Amerika ve NATO oradan çekilirse diğer güçlerin Taliban karşısında hiçbir şansları yoktur. Belki Taliban onlara biraz yer verir ama esas güç Taliban'da olur. Taliban'ın büyük bir halk desteği de vardır. Peştun halkının %90'ı Taliban ile birliktedir. Zaten Afganistan'ın yarısı Peştun'dur. Diğer halkların da Taliban'a desteği var. Yani Taliban Afgan halkının çoğunluğunu örgütlemiştir. Taliban yetkilileri diyor ki, "Amerika ilk geldiğinde halkımız Amerika'nın rahatlık, huzur ve barış getireceğini sandı. Bu yüzden de Amerikalıların gelmesine sevindi. Fakat biz savaşmaya başlayınca Amerika bize karşı hava saldırıları düzenlemeye başladı. Camideyken bize saldırdılar, halkımız kayıplar verdi. Biz de 'Amerika halkımıza karşıdır' dedik. Düğündeyken bize saldırdılar, yine insanlarımız can verdi. Biz yine yoğunca propaganda ettik ve 'bu saldırılar hepimize karşıdır' dedik. Saldırılar oldukça, şehitler verdikçe kaybeden biz olmadık. Tam tersine daha da güçlendik. Saldırılar olunca hayatını kaybedenleri şehit ilan ettik ve halkımızı daha çok kazandık. Kayıp vermediğimiz zamanlarda ise kazanan zaten biz oluyorduk. Saldırılar karşısında hiç kaybetmedik ve her şekilde kazandık." Bu sözler bizzat Taliban sorumlusuna aittir. Bu örnekte de görüyoruz ki; Taliban sürekli halk içindedir, kendini halkla koruyor ve halkı örgütlüyor. Artık öyle bir hale geliyor ki, Amerika ve NATO onları vuramıyor. Çünkü nereye vursa orada halk var. Şehirlerde Taliban da var, halk da var. Bu yüzden istese de vuramıyor. Taliban kendisini tek bir biçimde örgütlemiyor. Kendisini 6-7 farklı şekilde örgütlüyor. Mesela savaşçı, fedai, polis, asayiş, eylemci vb biçiminde farklı farklı örgütlenmelere gidiyor. Bunların hepsi de halkın içindedir ve sivil giyiniyorlar. Dağlarda 500 kişinin sığabileceği büyük şıkeftler yapmışlar. Bu şıkeftlerde eğitim görme ve diğer çalışmalarını yürütüyorlar. Dağlarda kendini şıkeftlerle koruyor ama dağlık alan dışındaki köy ve şehirlerdeyse halkla iç içe kalarak kendini koruyor. İşte Taliban bu yol ve yöntemlerle dünya gücü olan NATO karşısında başarı kazandı. Taliban örneği gerçekten de çok ilginç ve dikkat çekicidir. Burada görüyoruz ki,

Taliban halkın içine yerleşmiş ve halkı bir şemsiye gibi onu koruyor. Kendini korumak için hem dağlara hem de halka dayanıyor. Taliban'ın dikkat çeken diğer bir özelliği ise; istihbarat ağını çok güçlü bir biçimde geliştirmiş olmasıdır. Belki dinci bir örgüttür ama Daiş gibi değildir. Mesela Kürtler hakkındaki görüşleri fena değildir. Kürtlere haksızlık yapıldığını belirtiyorlar. Hem sömürgeci devletlerin hem de İslami güçlerin (herhalde Daiş'i kastediyorlar) Kürtlere haksızlık yaptığını belirtiyor. Bizim hakkımızdaki görüşleri böyledir. Taliban örneği canlı, somut ve güncel bir örnektir. Yapılan hava saldırılarında Taliban güçleri ve Afgan halkı kayıplar verse de, sonuçta bunlar Taliban düşmanlarının aleyhine olmuştur. Eskiden Amerika'dan, yabancı güçlerden medet uman, gelmelerine sevinen Afgan halkı tümüyle onlara karşıt hale geldi ve bir an önce onların Afganistan'dan çıkmasını, artık kendilerini öldürmemesini, havadan saldırmamasını istiyor. Taliban'ı da tamamen haklı görüyor ve destekliyor. Bu yüzden Taliban yetkilileri diyor ki, "biz saldırılardan dolayı hiç zayıflamadık, kayıplarımız olsa propagandasını yapıyoruz, kayıplarımız olmamışsa zaten başarılı oluyoruz. Her ihtimalde de kazanan yine biz oluyoruz." Yani öyle bir denklem kurmuşlar ki, koskoca dünya güçleri olan bu devletler, ellerindeki en gelişkin dünya teknolojisine rağmen Taliban ile başa çıkamıyor. Yeri gelmişken şunu da belirteyim: Bu güçlerin elindeki tekniğin çeyreği de Türklerin elinde yoktur. Amerika'nın şöyle bir ilkesi var; bir şey üretti mi, ilkin kendisi kullanıyor ve 20 yıla kadar hiç kimseye vermiyor ve satmıyor. 20 yıldan sonra ise ancak İsrail ve Türkiye gibi yakın dostlarına veriyor. Tekniğini başka güçlere kolay kolay vermiyor. Yani şu anda Amerika'nın elinde olan ve kimsenin adını bile bilmediği teknikleri her gün Taliban'a karşı kullanıyorlar. Bu kadar tekniğe ve yapılan hava saldırısına rağmen Amerika yine de Taliban ile masaya oturmak zorunda kaldı. İşte Katar'da 6 aydır süren görüşmeler var. Bu görüşmeler sonucunda Amerika'nın Afganistan'dan çekilmesi kararına vardılar. Yapılan anlaşmanın temel gündemi zaten Amerika'nın oradan çekilmesidir. Amerikan askerlerinin Afganistan'dan çekilme hazırlıklarına başladığı haberi bugün basına yansıdı. Hatta kaç haftada kaç bin kişinin çekileceği gibi detayları da netleştirmişler. Bunların hepsini planlanmışlar. Taliban'ı bu düzeye getiren ve böylesine güçlendiren kendisini coğrafyasına ve en önemlisi de halkına başarılı bir biçimde dayandırabilmesidir.

Hizbullah (Lübnan) Deneyimi

Güncel olan ve birebir izlediğimiz somut örneklerden bir diğeri de; Lübnan Hizbullahı'dır. Neden canlı bir örnektir? Çünkü son üç gündür Hizbullah ve İsrail arasında bir savaş var. Birbirlerine uzaktan top ve roket atıyorlar. Yani şu anda da savaş halindedirler. Lübnan küçük bir ülkedir. Lübnan'ın güneyi dağlık bir alandır. Dağları Botan gibi sarp değildir, daha çok Amed arazisine benzemektedir. Lübnan'ın diğer tarafı ise denizdir. İklimi, coğrafyası ve bitki örtüsü itibariyle güzel bir ülkedir. Biz PKK Hareketi olarak 1981'de Lübnan'daydık. O zamanlar Lübnan'a Filistinliler hakimdi. 7-8 Filistin örgütü Lübnan'a yerleşmiş, orada askeri güç oluşturmuş ve Beyrut'u merkezleri yapmışlardı. O zamanlar Lübnan halkı çok fakir, gariban ve örgütsüzdü. Sadece Amel örgütü vardı. Lübnan'ın güneyi Şia olduğu için, Amel örgütü de daha çok Şia mezhebi

üzerinden kendini örgütlemişti ve Filistinlilerin yanında yer alıyorlardı. Hâkim olanlar Filistinliler olduğu için bunların fazla inisiyatifi yoktu. Birkaç kez aralarında çatışma da oldu. Bir seferinde biz bir yerden başka bir yere giderken baktık ki yolu kapatmışlar. Yolun neden kapatıldığını sorunca Filistinliler ile Lübnanlılar arasında çatışma olduğunu, Lübnanlılardan 4 kişiyi öldürdüklerini belirttiler. O zaman Lübnan halkının durumuna baktığımda gerçekten de yüreğim yanıyordu. Çünkü Filistinliler Lübnan halkına çok hor yaklaşıyordu. Mesela arabalarını tamire götürürlerdi ama parasını vermezlerdi, bağ-bahçelere girip talan ederlerdi. Tatbikatlarını ekin tarlalarının içinde yapar ve hepsini heba ederlerdi. Filistinliler Lübnan halkına, onun malına-mülküne hiçbir değer vermiyordu. Lübnan halkı gerçekten de fakir bir halktı. Bu yapılanlardan dolayı biz çok kızıyorduk, çünkü yaptıkları içimize sinmiyor, bizi rahatsız ediyordu. O zamanlar daha Hizbullah yoktu. Aradan 7-8 yıl geçtikten sonra 1988-1989 yıllarında silah almak için tekrardan Lübnan'a gittim. Baktım ki orada yeni bazı güçler var. Kim olduklarını sorduğumda Hizbullah olduğunu belirttiler ve silah ticareti yaptıklarını söylediler. Bu vesileyle 3-4 kez Bekaa Vadisine gittim ve onlardan silah aldım. Hizbullah'ın kurulduğunu ilk o zamanlar görüp öğrendim. Yani Hizbullah öyle yıllar öncesinden kurulan bir örgüt değildi, sonradan 1980'lerde kuruldu. Hizbullah daha çok Lübnan'daki Şialar içerisinde örgütlendi. İsrail devleti Lübnan'a birçok kez girip işgal etmişti. Şimdi Türklerin Güney Kürdistan'a saldırdıkları gibi İsrailliler de sürekli olarak Lübnan'a saldırıyordu. Güney Lübnan İsrail'in arka bahçesi gibi olmuştu. İsrail ne zaman istese askerlerini birkaç koldan Güney Lübnan'a sokuyor, baskınlar yapıp birkaç gün kaldıktan sonra geri çekiliyordu. Bazen de ta Beyrut'a kadar geliyordu. Mesela 1982'deki savaşta Beyrut'a kadar geldiler. İsrail Lübnan'a her girdiğinde oradaki bağ-bahçe, köy ve şehirlerin hepsini işgal edip talan ediyordu. İsrail Lübnan'a girerken bir kısım askerini çıkarma biçiminde denizden gönderiyordu, bir kısmını karadan, bir kısmını da indirme şeklinde Lübnan'a götürüyordu. Takip edebildiğimiz kadarıyla Ortadoğu'da ve hatta belki de dünyada en atik ve manevra kabiliyeti yüksek olan ordu İsrailllilerindir. Çünkü hem askerleri gönüllüdür ve sıradan askerler değildir hem de ellerindeki teknikler yüksek teknolojiye dayalıdır. Bu yüzden çok değişik tarz ve taktikleri vardır. İsrail ordusu böyle bir kabiliyette olduğu için Filistinliler fazla önünde duramıyordu. Mesela 1982'de İsrail saldırdığında Filistinliler geri çekildi ve sadece bizim arkadaşlarımız kaldı. Orada Şikêf Kalesi var.

O kale bizim şimdiki çatışma şıkeftlerimiz gibi sayıca fazla tünellerden oluşuyordu. Arkadaşlarımız orada İsrail'e karşı savaştı ve bu savaşta 11 arkadaşımız şehit oldu. Bu grubun sorumlusu Şêx (Mehmet Atmaca) arkadaştı. Filistinliler çekildiklerinde arkadaşlara haber vermemişlerdi. Bu yüzden de arkadaşlarımız tek başlarına kalmışlardı. O bölgeyi iyi tanıyorum, çünkü biz de oralarda çok kaldık. Hizbullah örgütü Şıkêf kalesinde değil de, aynı mıntıkada Sur ve Nebatiye şehirleri arasında düşen bir yerde savaşmak için iki tepe hazırlamıştı. 2006 yılında İsrail yine Lübnan'a girmek istediğinde Hizbullah bu iki tepede direndi. İsrail havadan vurdu, Hizbullah bırakmadı. İsrail araziden gelmek istedi ama Hizbullah açtıkları pencerelerden suikastler yaptı ve İsrail yine gelemedi. Bu süreç yaklaşık bir ay kadar sürdü. Bu örneği farklı kitap ve derslerde verdiğimiz için burada tekrardan genişçe açmıyorum. En sonunda İsrail tehditlerde bulunup "eğer bu iki tepe bırakılmazsa şehirleri bombalayacağım" dedi. Hizbullah bu iki tepeyi yine bırakmadı. İsrail, Lübnan'ın Sur ve Seyda şehirlerini bombaladı. O dönemde yapılan açıklamalara göre 220 kişi yaşamını yitirdi ve yüzlercesi de yaralandı. Bu savaş o zaman tüm dünyanın gündemine girdi. Herkesin gözü Hizbullah'ın bu direnişindeydi. Neticede İsrail hiçbir sonuç alamadı ve geri çekildi. İsrail tarihinde ilk defa ordusunu soruşturmaya aldı. Ve yine ilk defa genelkurmay başkanını görevden aldı. Çünkü İsrail ordusu tüm gücüyle yüklenmesine rağmen bu iki tepeyi Hizbullah'tan alamadı. Bu iki tepeyi alamadıkları için de Güney Lübnan'a dönük yaptıkları işgal harekatı tümüyle boşa çıktı. İsrail mecburen çekilmek zorunda kaldı. Çekilirken de uçaklarla o şehirleri bombalayarak tümüyle yakıp yıktı.

İşte İsrail devleti 2006 yılındaki bu olaydan sonra artık Lübnan'a girmeye cesaret edemiyor. Peki neden? Çünkü Hizbullah sergilediği bu direnişle kendini kanıtladı. Lübnan halkı "bizi ancak Hizbullah koruyabilir" kanaatine ulaştı ve Hizbullah'a olan inanç arttı. 2006'daki bu savaştan sonra Lübnan'da seçimler oldu ve Hizbullah iktidara geldi. O zamandan şimdiye kadar Lübnan başbakanı Hizbullah'tan birisidir. Şimdi Lübnan'da koalisyon var ve başbakan Hizbullah'tan değildir. Ama yine de hükümette etkili olan Hizbullah'tır ve Lübnan'ın güneyine onlar hakimdir. Lübnan'da Şia, Sünni ve Hristiyanlar var. Dürziler de var ama sayıları fazla değildir. Dürziler daha çok solcu olup, Vatan partisi şeklinde örgütlenerek Müslümanlara yakın duruyorlar. Liderleri Canpolat diye birisidir. Canpolat'ın köken olarak Kürt olduğu söyleniyor. Lübnan'da 3-4 ayrı inanç var ama çoğunlukta olan Şialardır. Lübnan devleti Hizbullah ordusunu resmen tanımıştır ama Hizbullah Lübnan'ın resmi ordusuna dahil değildir. Hizbullah'ın 60-70 bin civarında askeri olduğu belirtiliyor. Bunlardan 20 bini aktif görev yapıyor, diğerleri ise milis gibidir, ne zaman gerekli olursa o zaman görev başına gidiyorlar. Son 3 gündür İsrail ve Hizbullah arasında top ve roket savaşı olduğunu söyledik. Aralarında çok ciddi çelişkiler var ama İsrail yine de Lübnan'a giremiyor. Yapabilseydi hemen Lübnan'a girerdi, fakat giremediği için ancak uzaktan saldırıyor. Hizbullah ise 10 gün önce İsrail'in iki tane keşif uçağını düşürdü. Hizbullah'ın bu pratiğine baktığımızda kendisini 4 ayak üzerinden güçlendirdiğini görüyoruz:

Birincisi; istihbaratını çok güçlü bir şekil-

de örgütlemiştir. O kadar iyi bir şekilde örgütlenmiş ki İsrail'in içinden bilgiler alabiliyor. Yani İsrail'in içine bile sızmış.

İkincisi; siber-elektronik savaşında kendini güçlendirmiştir. Çünkü Hizbullah bu alana yatırım yapıp, kendini geliştirerek İsrail'in hava saldırılarını bu şekilde dengeliyor. Mesela İsrail'in keşif uçaklarını, diğer uçaklarını düşürebiliyor. Bildiğim kadarıyla Hizbullah'ın kendi uçakları yoktur ama öyle bir hava savunma sistemi oluşturmuş ki uçakları düşürebiliyor. Bu konuda arkadaşlarımız araştırma yaptı ve ayrıntılı bilgilerimiz var. Ama burada detaylıca açmayı gerekli görmüyoruz

Üçüncüsü; Hizbullah roket yapmada oldukça mesafe kaydetmiştir. Birçok roket çeşidini üretebiliyor. Arabaların üzerine bindirilen Kornet füzelerini de üretebiliyor. Bu füzeleri arabaların üzerine bindirdiği için İsrail eskisi gibi tanklarla üzerine gidemiyor. Kornet füzeleri 5 kilometre menzile sahip olup hem sıcaklığa kilitlenebiliyor, hem de atıldıktan sonra hedefe doğru yönlendirilebiliyor. Bu anlamda Konkurs ve benzerlerinden etkilidir. Bunun dışında 120 kilometre gidebilen füzeleri vardır. Zaten şimdi yaşanan top ve roket savaşında bu füzeleri atıyorlar. Ağır silahlarla gerçekleşen bu çatışmanın sonucu neye varır bilemiyoruz. Hizbullah roket, füze ve rampaları üreterek kendisi ile İsrail arasında bir güç dengesi yaratmış durumda.

Dördüncüsüise;tünelsistemigeliştirmiştir. Güney Lübnan'daki dağlarda Hizbullah'ın nasıl bir sistem oluşturduğunu hiç kimse bilmiyor. Herkes biliyor ki; 2006'da sadece iki tepenin iyi hazırlanması ve orada direnilmesi sonucunda, İsrail ordusu durdurulduğu, Hizbullah büyüdü, iktidar haline geldi ve tüm dünyada tanınır hale geldi. Eğer iki tepede böyle bir sonucu elde etmişlerse, o zaman diğer tepelerin hepsini de aynı şekilde tahkimli hale getirmişlerdir. Tabi bunun detaylarını kimseyle paylaşmıyorlar. Birisi Güney Lübnan'a gidip baştan başa o bölgeyi dolaşsa bile hiçbir Hizbullah askerini gözle göremez. Orada çerçileri, çobanları, bahçıvanları, çiftçileri, işçileri görebilirsin ama bir tek asker dahi göremezsin. Hizbullah en güçlü donanıma sahip ordulardan olan İsrail ordusu ile arasında bir denge durumu yaratıp bir ülkede iktidar olmasına rağmen ordusu yine de kesinlikle gizlidir. Hatta bir Hizbullah sorumlusu şöyle diyor: "Lübnan Hizbullah'ın merkezidir. Hizbullah'ın askeri gücü hem Lübnan'dadır, hem de Lübnan'da değildir." Yani hem vardır hem de yoktur. Vardır, fakat kimse nerede ve nasıl bir ordu olduğunu bilmemektedir. Bu örneklere baktığımızda tarzda ne kadar kaba olduğumuzu, yol-yöntemlerimizin ne kadar geride kaldığını görüyoruz. Her şeyden önce bu gerçeği itiraf etmeliyiz. Hizbullah Lübnan'da bir devlet gibidir, iktidardadır ama ordusu tümüyle gizlidir. Ama örneğin Cizre'de bizim 4 arkadaşımız varsa dünya âlem bilir ki, o arkadaşlar YPS'lidir ve oradadır. Fakat Hizbullah'a bakın, o kadar yıldır Lübnan'da iktidardır ama kimse onun gücü hakkında herhangi bir bilgiye sahip değildir. Mesela Suriye'de yürütülen savaşa katılmak için Hizbullah güçleri Suriye'ye geldi. Herkes diyor ki, Suriye'de asıl savaşan ve rejimi destekleyen güç Hizbullah'tır. Fakat kendi memleketlerinde Hizbullah ordusu hakkında bilgi sahibi olan kimse yoktur. Bu derecede sırrıyet, disiplin ve plan sahibi olan bir güçtür.

Hizbullah canlı bir örnektir ve şimdi de faaldir. Temel prensibinin şu olduğu be-

lirtiliyor: "Kendini sakla, karşı-istihbaratı güçlendir ve böylece düşmanı kontrol altına al." Biz yıllardır derin kamuflaj diyoruz ama ciddiyetle üzerinde durulmuyor, yaratıcı bir biçimde uygulanmıyor ve çok kaba yaklaşılıyor. Hatta bazı arkadaşlarımız bunu alaya bile alıyor. Eğer Hizbullah'ın yönteminin esasına bakarsak kendisini derin bir şekilde kamuflaj ettiğini görürüz. İşte kamuflajın gücü budur. Yoksa nasıl oluyor da, 60-70 civarındaki ordusunu saklayabiliyor? Hizbullah'ın kamuflaj yeteneğini anlamak için şunu da belirtmek gerekiyor; Lübnan ülkesinin topraklarının tümü ancak Urfa'nın yarısı kadardır. Yani öyle büyük bir yer değildir. Ama kamuflaj yol-yöntemlerini o kadar geliştirmişler ki, küçük bir coğrafyada bu kadar askerini gizleyebiliyor. Lübnan'da gezen o çerçi, çoban, bahçıvan ve çiftçilerin asker olmadığı ne malum? Muhakkak hepsinin bir görevi vardır. Bir güç o kadar tepeyi hazırlamışsa, hepsini tünellerle birbirine bağlamışsa arazisini boş bırakmayacağı ve bir şekilde denetleyeceği de açıktır. Demek ki ordusunun bir kısmı yer altına çekilmişken, dışarıdaki ordusu ise çoban, işçi, köylü vb biçimlerde hareket ediyor. Oranın köylüsüdür hem gündelik işini yapıyor, tarlasında çalışıyor, hem de orada nöbetini tutuyor ve araziyi koruyor. Çobandır, hayvanlarını otlatıyor ama aslında bir keşifçidir. Avcıdır ama aynı zamanda devriyeye çıkan ve araziyi kontrol eden birisidir. Hizbullah savunma sistemini böyle oluşturmuş. Eğer onların yerinde Kürtler olsaydı, "biz kendi kendimizeyiz, kendi topraklarımızdayız, İsrail bizden korktu artık bize saldıramaz, en iyisi gidip kendimize gezelim, nöbet tutmaya ne gerek var" derdi. Hizbullah'ın ne kadar disiplinli olduğuna iyice dikkat etmek lazım. O coğrafyada hâkim olmalarına rağmen hiç kimse onları göremiyor. Bu da canlı ve şu anda birebir yaşanan bir örnektir. Bu örneğe bakıp gizliliğin nasıl olduğunu, kamuflajın nasıl yapıldığını görüp bundan dersler çıkarmalıyız.

Hamas (Filistin) Deneyimi

Hamas Gazze'de resmi bir güçtür. Askeri, asayişi, polisi, bakanlıkları ve hükümeti vardır. Ama Hamas'ın askerleri gizlidir. Kendi şehitleri adına kurdukları tugayları var. Bazen şehitleri için tören yaptıklarında da bu askerler yüzleri maskeli bir biçimde törenlerde görülüyorlar. O da az bir sayıdadır ya şehidin taşındığı arabayla birliktedir ya da hemen arkasındaki arabadadır. Halk Hamas askerini sadece orada görebiliyor, onun dışında hiçbir şekilde görmüyor. Birisi Hamas askeri ise onun ailesi dahil bundan haberdar olmuyor. Yani gizliliğe o kadar dikkat ediyorlar ki, kendi aileleri bile onların asker olduğunu bilmiyor. Hamas da Hizbullah gibi bulunduğu alanda hakimdir, halk desteği ve polisi var. Ama yine de orduları gizlidir. Neden böyle yapmışlar? Halkın içine karışarak, halk içinde gizlice örgütlenerek görünmeyen bir ordu oluşturmuşlar ki, İsrail onları hedefleyemesin. Çünkü İsrail istihbarat alıp onları tespit etti mi vurabilecek güce sahiptir. Filistin halkı içerisinde ajanlık yapanlar da vardır. Zira halkın tümü yurtsever değildir, teslim olup İsrail'e bilgi verenler vardır. Ajanlar birisinin Hamas askeri olduğunu öğrendiklerinde aracına çip koyuyorlar. İsrail de havadan sokak ortasında o arabayı hedef alıp vurabiliyor. Hava araçlarıyla arabaları vurma taktiğini ilk geliştiren İsrail'dir. Bu yöntemle Hamas'ın birçok komutanını suikast ettiler. Ama şimdi hiç kimse Hamas'ın komutanlarının kim old-

uğunu, nerede olduğunu bilmiyor. Hatta Hamas askerlerinin kim olduklarını da bilmiyorlar. Bu derecede gizlidirler.

İRA (Kuzey İrlanda) Deneyimi

Konumuz çerçevesinde verebileceğimiz örneklerden birisi de Kuzey İrlanda'dır. Kuzey İrlanda'nın tarihi ilginçtir. Gerilla savaşını en uzun süreli yürüten ülke Kuzey İrlanda'dır. İRA (İrlanda Cumhuriyet Ordusu) 1916'da kuruluyor ve 1996'da İngiltere ile anlaşarak silah bırakıyor. Yani toplamda 80 yıl boyunca savaşıyor. Tabi bu süre boyunca çeşitli konaklardan geçiyor, bazen zorlanmalar yaşayıp zayıflıyor, bazen ciddi darbeler alıyor, bazen de parçalanıyor. Tüm bu badireleri atlatarak 80 yılın sonunda koca Britanya devleti karşılarında pes etti. Britanya İRA ile masaya oturmak zorunda kaldı, görüşmeler başladı ve tüm dünya bu görüşmeleri dikkatle izliyordu. Bu görüşmeler bir yıldan fazla sürdü ve nihayetinde anlaşmaya varıldı. Britanya Başbakanı Tony Blair adına bu görüşmelere katılan Jonathan birkaç kez Kandil'e gelip bizimle de görüştü. O zamanlar başbakan danışmanıydı ve Britanya hükümetinin görüşme heyeti başkanlığını yürütüyordu. Günümüzde ise barış için girişimlerde bulunmakta ve bu temelde çalışmaktadır. Jonathan bu süreçlerle ilgili bizimle geniş paylaşımlarda bulundu. Bunun üzerine bir kitap da yazdı. Kitabının adı "Teröristle Konuşmak"tır. Bu kitaplardan bir tane bana, bir tane de Cuma arkadaşa göndermişti. En son gelip Cuma arkadaşı gördüğünde, kitabına verdiği isim yüzünden "kusura bakmayın" deyip özür de diliyor. Britanya sisteminde kariyeri olan birisidir. Kuzey İrlanda bu anlaşma sonucunda Britanya devleti içerisinde özerk bir sisteme ve statüye kavuştu. Sinn Fein onların legal partisidir. Parlamenterleri vardır, hatta bazıları bakanlık da yapıyor. Bazı liderleri bu anlaşmadan ve mevcut durumdan rahatsız olsalar da neticede bir anlaşmaya varmışlar. İRA liderleri Britanya Krallığı ile verdikleri savaş için fil ile pirenin savaşması örneğini vermekteler. "Fili felç ederek bizimle oturmaya mecbur ettik" diye belirtiyorlar. Peki İRA bunu nasıl gerçekleştirdi? İRA militanlarının iki modu (biçim, yöntem, tarz) varmış: Birincisi; gerilla yaşamı, ikincisi ise; normal yaşamı. Normal yaşamdan kasıt toplumdaki herhangi bir kişi gibi ekonomik ve toplumsal yaşamda yer alan, çalışan, evi barkı olan birisidir. Mesela lokantası vardır, orayı çalıştırır ama aynı zamanda İRA üyesidir. Bir yerde işçidir, köylüdür veya memurdur ama İRA üyesidir. Fakat bir İRA üyesinin "ben İRA üyesiyim" demesi kesinlikle suçtur. Birisinin İRA'ya üyesi olması için öncelikle başvurması, sonra incelen-

mesi ve izlenmesi gerekir. Eğer üyeliği hak ettiğine kanaat getirilirse o zaman üye olabilir. Üye olduktan sonra eğitim için belli yerlere götürürler ama hiç kimse onun İRA üyesi olduğunu bilmemelidir. İRA'nın bu konuda militanlarına farz kıldığı ilke şudur: "Konuş, çok konuş, ne konuşursan konuş ama hiçbir şey konuşma. Konuş ama hiç kimseye hiçbir şey söyleme." Bu gerçekten de önemli bir ilke oluyor. Çünkü İRA üyesi toplumun içindedir ve konuşması gerekiyor. Konuşacak ama aslında kendisi hakkında hiçbir şey söylemediği için konuşmamış olacak. İRA'lı birisi yakalandığında hiçbir şekilde konuşmamalıdır. Poliste konuşmak ihanettir. Bu yüzden İRA üyesi olduğunu hiçbir şekilde kabul etmemelidir. Nasıl ki dışarıda toplum içinde İRA'lı olduğunu hiç kimseye söylemiyorsa, poliste de bunu asla kabul etmemelidir. İRA'nın böylesi prensipleri var. İşte İRA bu prensipler temelinde kendini halk içinde örgütleyerek yıllarca mücadele etmiştir. Daha detaylı bilgilerimiz de vardır. Komutanlarını tanıyoruz, kendileriyle konuşmuşuz. Bu konuları çeşitli materyallerde işleyerek arkadaşlarla daha önce paylaşmıştık. İRA'nın prensiplerinden biri de; yanında asla belge bulundurmamaktır. Eline hangi belge geçerse geçsin okuduktan sonra hemen imha eder. Yanında belge bulundurmaz. Aynı şekilde yanında silah da bulundurmaz. Eğer bir eyleme gidecekse kendisine silahları nereden alacağı söylenir ve eylem

bittikten sonra silahları nereye bırakacağı belirtilir. Hatta silahı aldığı ve verdiği yerler birbirinden farklıdır ve silahı oraya getiren kişi ile eyleme giden kişi birbirini tanımaz. Silahın eylemcide bulunduğu zaman dilimi sadece eylemden az öncesi ve az sonrasıdır. Çünkü silahla işi bittiği gibi yerine teslim eder. Onun dışında normal toplum yaşamındaki sıradan birisidir. Yakalandı mı zaten kimliği var, adresi ve işi bellidir. Belki polis bazen şüphelenip gözaltına alabilir ama elinde somut bir şey olmadığı için sonradan bırakmak zorunda kalır. Zaten İRA komutanlarına dedim ki; "İngiliz istihbaratı o kadar güçlüdür. Nasıl yapıyordunuz da yakalanmıyordunuz?" O da dedi ki; "kolay değildi, hep kedi-fare gibi birbirimizi kovalıyorduk. Ama yine de idare ediyorduk." İRA'nın militan sayısı öyle fazla değildir. Eskiden 800 militanı olduğu belirtilse de silah bıraktığında toplam üye sayısı 400 civarındaydı. Bu 400 kişiden de sadece 50 tanesi aktifmiş. Diğerleriyse uyuyan hücre şeklindeymiş. Kuzey İrlanda'nın başkenti Belfast'ta 30.000 İngiliz askeri İRA'nın üzerine geliyor. Ama İRA bu 30.000 İngiliz askerini 50 kişi ile felç ediyor. 50 seçkin militan ile 30.000 askere karşı savaşıyor.

İRA üyeleri o kadar profesyoneldi ki, Britanya'nın başkenti Londra şehrinin içinde havan kullanıp kraliçenin sarayını vurdular. Havanlar binaya değmedi, yalnız bahçesine düştü. Fakat burada önemli olan şehir içinde o kadar binanın üzerinden kraliçenin sarayına atış yapabilmektir. İRA'nın her üyesi silah kullanmada, sabotajda ve havanda uzmandı. İRA kendi militanlarını uzmanlaştırıp profesyonelleştirerek 50 kişi ile 30.000 kişiye karşı durarak direnmiştir. Konunun anlaşılması için bu örneklerin yeterli olacağına inanıyoruz.

Dünya Mücadele Deneyimlerinden Çıkarılacak Dersler

Tüm pratiklere baktığımızda hepsinin ortak özelliklerinden birisi; kendilerini halkın şemsiyesi altında korumalarıdır. Dikkat edelim; hiçbiri halkından ayrılıp, farklı bir grup oluşturup arazinin herhangi bir yerine çekilmiyor. Birebir halklarının içindedirler. Taliban dağlarda vardır ama halkın içinde de vardır. Bu örgütler böyle tarzlar geliştirerek koskoca devletleri, son teknolojilerle donatılmış orduları çaresiz bırakarak, felç edip boşa çıkartmışlardır. Bu nedenle karşılarındaki güç eninde sonunda onları tanıyıp masaya oturmak zorunda kalmıştır. Çünkü bu örgütler kendilerini sürekli güçlendirmiştir. Biz hava savunma kuvvetlerini daha yeni yeni oluşturuyoruz ama onlar çok öncesinden bunu geliştirip büyütmüştür. Ama biz geç kaldık, daha yeni başlamış sayılırız. Biz daha 2001 yılında Hêzên Taybet bünyesinde bilim-teknik bölümünün açılmasını karar laştırdık ama arkadaşlarımız sonrasında bunu geliştirmediler. Büyük bir önem verip, araştırıp geliştirme durumu olmadı. Arkadaşlarımız son kaç yıldır belli düzeyde bir derinlik yakaladılar. Fakat diğer örgütler bunu geliştirmiş ve çeşitli dallarda uzmanlar yetiştirmiştir. Eğer Hizbullah o düzeyde uzmanlaşmayı geliştirmeseydi Lübnan'ın şimdiki durumu böyle olmazdı. İsrail birkaç

gün içinde Lübnan'ı işgal edip tasfiye ederdi. Ama o tüneller ve kazanılan düzey sayesinde İsrail'i durdurmuş durumdalar. Hatta şimdi diyorlar ki, İsrail kendi askerlerine tünellerde savaşma eğitimi veriyor. Demek ki İsrail bir gün gelip Lübnan'ı alma hesabı içerisindedir ki askerini şimdiden eğitiyor. Bu, aynı zamanda Hizbullah'ın tünelleri ne denli geliştirdiğinin de göstergesidir. Biz ise bazı yerleri hazırlarmışız ve bunları yeterli görüyoruz. Fakat Hizbullah belki de dağların hepsini delerek tünelleri tepeden tepeye, köyden köye kadar götürüp birbirine bağlamıştır. İsrail de bunu bildiğinden dolayı cesaret edip üzerine gidemiyor.

Kısacası, biz de bu tecrübelerden istifade etmeliyiz. Zira günümüzde yaşanan canlı ve güncel örneklerdir. Belki saydığımız bu örgütlerin ideolojileri, bakış açıları farklıdır ama neticede bunlar da bu tekniğe karşı savaşıyorlar. Bu yüzden birbirine benzeyen yönleri fazladır. Çünkü bize karşı kullanılan savaş tekniği onlara karşı da kullanılıyor.

KRİZDEN ÇIKIŞ YOLU OLARAK DEMOKRATİK MODERNİTE PERSPEKTİFİ VE DEMOKRATİK TOPLUM İNŞASI

21. yüzyıla gelindiğinde kastik katil yapıda şekillenen uygarlıksal sistem krizi kendisini epistemolojide, sosyolojide, ekonomide, ekolojide ve politikada göstermiştir.

HEVAL DIJWAR SASON

Bu krizli durum her geçen gün derinleşmektedir. Sistemin üç temel ayağı olan; azami kara dayalı kapitalist pazar, endüstriyalizm ve ulus-devlet modeli krizi tüm toplumsal gözeneklere yaydı. Bu sac ayaklara bağlı geliştirilen milliyetçilik, cinsiyetçilik, bilimcilik, dincilik ve bunlara bağlı Üç S (Seks-Spor-Sanat) toplumu toplum olmaktan çıkartma açısından büyük tahribatlara yol açtı. Kültürler, uluslar ve coğrafyalar yok edildi. İnsanlık tanınmaz hale getirildi. Önderliğin tanımıyla "mahşerin üç atlısı" insanlık için felaketlere yol açtı.

Mahşerin yol açtığı temel sorunların başlıcası:

1- Küresel tekellerin neoliberal politikaları hakim kılındı. Dünya buna göre şekillendi. Bio-iktidar tarzıyla insan, toplum ve doğa birer metaya indirgendi. Sosyal ve kültürel soykırım sınırsız bir uygulamaya dönüştürüldü. Doğa, hava, su dahil diğer bütün canlılar artık pazarda satılıp-alınan metalar haline getirildi. Bunun en uç hali insanın, insan uzuvlarının bile pazarda satılan metalar düzeyine taşınmasıdır.
2- Hakikat üretimi merkezi iktidar ve sermaye odaklarına bağlandı. Her şey iktidar ve para odaklı hesaplanır oldu. Erdemlilik, ahlaklılık ve vicdanilik dağıtıldı. Toplumsallık geriledi ve bireycilik-bencillik egosu şahlandırıldı. Bilim, tıp, etik, bilgi kazanç konusu yapıldı. İnsani tüm değerler para ile satılır hale getirildi.
3- Epistemoloji sermaye odaklı yapılarla sınırlandırıldı. Bilgi tekelleştirildi. Bilgi, iktidar ve bilim bir oldu. Bilgi ve bilim aydınlanmak için değil güç ve iktidar olmanın aracı haline getirilerek karartma işlevi görmektedir.
4- Bilim ve teknik kapitalist iktidarın aracı haline getirildi. Bilimin ve tekniğin azami düzeyde geliştirilmesi yapay bir yaşam yarattı. İnsan faktörü giderek geride kalırken

teknik, suni yaşam, yapay zeka vb. hakim olmaya başladı. Yapay zeka toplumu sanal, sahte, simülasyon dünyasına çekti. Gerçekler ile sahte yer değiştirdi. Sahte gerçeğin ve yalan sahinin yerine geçti. 5-Toplumsal cinsiyetçilikle kadın "süper meta" olarak sistemin temel dayanağı haline getirtildi. Toplumsal cinsiyetçilik iktidarlaşmanın temel zemini haline geldi. Kadın fahişeliğinden erkek fahişeliğine geçildi. Devşirme ve ucubeleşme moda biçiminde sunuldu. İdeolojik olarak geliştirilen "karılaştırma" ile toplumsal çökertme yaşanmaktadır. 6-Ekolojik yıkım bir bütün olarak yaşamı ortadan kaldıracak düzeye getirildi. 7-Küresel düzeyde pazara endeksli toplumsal parçalanma, çatışma ve savaş süreklileştirildi. Bu paralelde Üçüncü Dünya Savaşı hibrit tarzda çok boyutlu ve çok alanda sürmektedir. Toplum küçülürken iktidar ve sermaye odakları büyüdü ve hegemonlaştı. Yaşamın her alanını hukuk kaplarken ahlak büyük bir gerilemeyi yaşamaktadır. Bireycilik şahlanırken, komünalizm bir ütopya olarak algılanır hale geldi.

Sıralanan krizlerin temelinde ontolojik ve epistemolojik çöküş bulunuyor. Yani varlığa yaklaşım ve bilgi dünyasında bir kriz ve çöküş yaşandı. Sorunların kaynağı kapitalist modernitenin sabit, merkezi, klasik fizik anlayışına dayanan ontolojisi ve bilgi felsefesi yer alıyor. Pozitivist zihniyetin sonucudur. Ancak bu krizli dönem diğer taraftan da çıkış zemini yaratarak özgürlük aralığına girişe yol açtı. Krizler restorasyon veya reformist çözüm arayışlarıyla aşılamıyor, aşılamadı. Ontolojik ve epistemolojik açıdan köklü bir paradigma değişimi zorunlu hale gelmiştir. Önder Apo, tamda bu evrede devreye girip alternatif çözüm projelerini sundu. Kapitalist modernitenin, mülkleştirici, metalaştırıcı, merkezileştirici ve tahakkümcü varlığına karşı birinci ve ikinci doğayı özgür kılacak epistemolojik ve yöntemsel bir devrime mutlaka ihtiyaç var. Kapitalizm, sadece ekonomik rantla alakalı değildir. Aynı zamanda toplumsal ve kültürel açıdan insanların düşünce biçimlerini ve varoluşlarını şekillendiren bir sistemdir. Bu düşünce yapısını köklü değiştirecek bir zihniyet devrimi zorunludur. Buna hakikat rejimi diyoruz. Yeni bir hakikat rejimi, yeni bir paradigma bundan dolayı devreye girmektedir. Önderliğin çözüm paradigması; uygarlık ve onun son aşaması olan kapitalist sistemin hastalıklarını reforme etmeyi değil onu tümden aşmayı hedefliyor. Reformizmden farkı buradadır. Demokratik Toplum Manifestosu, sistemi iyileştirmeyi, restore etmeyi değil ondan tümden çıkış perspektifine dayanıyor.

Önderlik, krizden çıkış paradigmasını üç temel ayağa oturttu

1- Ekolojik ve ekonomik boyut: eko endüstri ve komünal ekonomi
2- Kadın Özgürlüğü ve toplumsal cinsiyetçiliğin aşılması
3- Demokratik Modernite: Demokratik Ulus/Demokratik Toplum, Demokratik Konfederalizm. Paradigmanın ideolojik ve felsefik boyutu Demokratik Sosyalizmdir.

Önderlik, Barış ve Demokratik Toplum Manifestosunda önceki savunmalar dizisine eklemeler yapıyor. Kimi tarihi düzeltmeler ve yeni sosyolojik analizler ortaya koyuyor. Dolayısıyla Manifesto ontolojik ve epistemolojik açıdan yeni zihniyet şekillenmesini

ifade ediyor. Kuantum bilimi sosyolojiyle birleştirildiğinde ufuk açıcı oluyor. Kuantum bilimi, yalnızca fizik kuramlarını değil, doğa anlayışımızı, bilgiye yaklaşımımızı ve felsefi düşünce sistemimizi kökten etkiledi. Evrenin işleyişine dair daha derin, daha olasılıklı bir bakış açısı sundu. Önderliğin geliştirdiği Demokratik Toplum Manifestosuyla toplumsal sorunlara, olay ve olgulara yeni bir paradigmayla bakmaya çalışıyoruz. Esnek ve çok yönlü bakabilme yetisine ulaşıyoruz. Atom altı dünyasından, makro evrene ve mikro evren denilen insan faktörüne kadar geniş bir yelpazede değerlendirme yapma ufkuna

kavuşuyoruz. Çünkü manifesto, doğaya, evrene, topluma ve yaşama kuantumik bakma perspektifi sunuyor. Öz dinamikleriyle örgütlenen özne toplum ve bireyi hedefliyor. Statik, kaderci, başka yerden bekleyen, pasif kişiliği aşmayı hedefliyor. Eski alışkanlıklarla her şeyi dıştan, örgütten, devletten bekleyen, yaratmayan, üretmeyen, kendisini öz güç haline getirip iradeleşmeyen, fazla sorumlu görmeyen duruşu aşmayı öngörüyor. Mekanik düşüncenin etkisinde olan kadercilik bu sayede aşılıyor. Yaratıcılık ve üretkenliğin yolu ardına kadar açılıyor. Bir taraftan düşünme, bir taraftan da pratik kabiliyet iç içe gelişiyor.

Her Şey Örgütlenme Düzeyine Bağlı Gelişecektir

Demokratik Toplum komünal temelde örgütlenmiş toplumdur. Değişim ve yeniden yapılanma ilkin zihniyette başlar. Öncelikle demokratik bir örgütlenme modeliyle yaşamayı kabul ediyoruz. Özgür iradeli, gönüllü katılımcı, kendini sorumlu gören, inisiyatifli, kendi öz gücüne dayanan bir anlayışı esas alıyoruz. Bütünlüğü esas alıyoruz. Birey bölünmez bütünlüğün parçasıdır. Tıpkı atomu oluşturan proton, elektron ve nötronun birlikteliği gibi. Yönetim tarzını tekçi değil, çoğulcu, komünal ekipleşme tarzında ele alıyoruz. Sorun çözmede çok yönlülüğü esas alıyoruz. Kuantum bakışıyla ak-kara mantığını aşıyoruz. Çalışma tarzında her türlü olasılığı hesaba katmalıyız. "Birşey olmaz" mantığını reddetmeliyiz. Duygusallıkla, hep güvenle realite anlaşılamaz. İnsan gizemlidir ve acayipliklerle doludur. Önderlik, doğada

yasa toplumda ise eğilim var dedi. İnsan doğruya da yanlışa da açıktır. Doğru olan eğilim güçlenmezse yanlış öne çıkar ve yön verir. Bu yüzden yaşam ayrıntılarda kurulur ilkesini esas almalıyız. Basit, tali ve küçük gördüğümüz bir sorun, ilerinin temel bir sorunu olabilir. Şimdi bir eğilimdir ama yarın bir anlayışa, zihniyete, tarza ve pratiğe dönüşebilir. Bundan ötürü her olguya ve her soruna hak ettiği kadar önem vermek, analizden geçirmek hakikatin kavranması açısından daha doğrudur. İlişkisellik bağlamında her birey hem gözleyen hem de gözlenendir. Sınıf ve cins mücadelesi burada rol oynar. İlişkisellikle birbirimizi büyütüp yükseltebiliriz. Birimizin gerileyişi veya düşüşü hepimizi etkiler, yükselişi de öyle. Eleştiri-özeleştiri, denetim mekanizması, içsel sorumluluk bunlar bu sürecin esas mekanizması olarak rol oynamaya devam edecek. Sürecin öncü inşacıları, eleştiri-özeleştiriyi etkin ve yapıcı kullanan, üslup ve hitapta monotonluğu aşan, ilişki bütünselliğini yakalayan, yaşamda canlı ve dinamizmi esas alan olmalıdır. Diğer taraftan öz yönetim ve öz savunmaya dayalı özerk örgütlenmeyi esas alıyoruz. İktidarcı ve devletçi hiyerarşik yapılar yerine, demokratik özerk ve ama bütünsel kolektif komünal ağların geliştirilmesini hedefliyoruz. Demokratik Konfederalizm, kuantumik bir sistemdir. Her birey, örgütlenme veya parça kendi özgünlüğüyle katılır. Demokratik Toplum Manifestosu bu dönemin çerçevesini belirler. Demokratik siyaset ve demokratik hukuk mücadelesi stratejik ve taktik çerçeveyi ifade eder. Demokratik Toplum örgütlenmeleri: kadın, gençlik, öğrenci, felsefe, kültür, işçi-emekçi, tarım, mesleki, kooperatif şeklinde örgütlenecektir. Ne kadar ihtiyaç varsa o kadar çok komün ve çok katmanlı örgütlenmeler gelişecektir. Kısacası her şey örgütlenme düzeyine bağlı gelişecektir. Barış ve Demokratik Toplum süreciyle birlikte yoğun bir tartışma sürecine girdik. Savaş, barış, demokratik siyaset ve öz savunma konularını tartışıyoruz. Nasıl olması gerektiği konusunda fikir üretimi ve alış-verişi yaşanıyor. Öncelikle önem kazanan husus örgütlülük oluyor. Savaşta da barışta da demokratik siyasette de belirleyici olan toplumsal örgütlülüktür. Örgütlülük varsa belirtilen tüm boyutlar başarılı olabilir. Örgütlülüğümüz ne kadar güçlü olursa o kadar etkili olur ve Demokratik Modernite mücadelesinde başarılı olacağız. Kapitalist Modernite örgütlülüğü parçalama üzerinden toplumsal komünalizmi dağıtıyor ve toplumu zayıf düşürüyor. Buna karşı Demokratik Modernite öncülüğü de örgütlülüğü güçlü kılarak güç ve irade olacak. Bize gerekli olan her zamankinden daha fazla örgütsel hareket etmektir. Çünkü siyasal çözüm süreçleri, ideolojik, politik ve kültürel açıdan mücadelenin alabildiğince yoğunlaştığı süreçlerdir. Bu hususlar güçlü olmazsa inisiyatif kaybedilebilir. Dönüşüm ve yeniden yapılanma bireysel değil örgütsel düzeyde olursa sürece güç ve kollektif irade olarak gireceğiz. Devletin amacı bizi tekleştirerek tasfiye etmektir. Bizim amacımız ise örgütlü yapı olarak Demokratik Toplum sürecine öncülük etmek ve sistemimizi inşa etmektir. Elbette Demokratik Toplumun en önemli boyutu öz savunmadır. Savunmasız varlık olamaz. Varlık, öz savunmasız gelişemez. İrade haline gelmek öz savunmayla mümkündür. Öz savunma sadece silah veya silahlı mücadele değildir. Öz savunma geldiğimiz aşamada fiziksel değil esasta zihinsel güçle ilişkilidir. İdeolojik, kültürel düzeyle alakalıdır.

Önderlik, "Varlık sorununa, varoluş problemine çözüm geliştirmenin ilk adımı kendini inşa etmektir. kazanma, formasyon edinmedir. Bunun için de 'düşünce gücü, bilinç, zihniyet dönüşümü gerekiyor" demektedir.

Varlık kendini inşa ettikçe özgürlük sorununu da çözmüş olacaktır. İnşasız bir özgürlük düşünülemez. Kölenin inşası olmadığı için özgürlüğü de yoktur. Kölenin düşüncesi, dili ve iradesi yoktur. Aslında kişiliği de yoktur. Çünkü ontolojik sorunu çözememiştir. Kimlik kazanmamıştır. İnşa kimlik kazanmaktır. Bilinç, düşünce, irade ve eylem gücüne kavuşmadır. Kürtler çok ciddi ontolojik sorunu yaşadılar. Silahlı mücadeleyle bir yere kadar çözdüler ve geri kalanı siyasetle halledebilirler. Elli yıllık mücadele ontolojik, yani varlık sorununu çözmek içindi. Eksiklikleri olsa da başarılı oldu. Dolayısıyla eskide çakılıp kalma mantığı geliştirmez, tekrara yol açar ve tüketir. İnşa zihniyette, ulusal ve toplumsal kültürde, sanatta, felsefede, cins bilincinde, sosyolojide ve siyasette öz güce kavuşmaktır. Bu tarzda örgütlenmiş bir halkı kimse yenemez ve köleleştiremez. Bundan daha güçlü öz savunma olamaz. Demek ki, öz savunma kendini her yönüyle inşa etmektir, örgütlemektir. Bunun yolu ve yöntemi eğitimdir, tartışmadır, süreci iyi anlayıp kendini ona göre dönüştürmedir, komünal birliği güçlendirmek ve örgütlü hareket etmektir. Komün en güçlü öz savunma örgütlülüğüdür. Daha önce Kurdistan'ı kuralım sonra özgürleşeceğiz, ya da devrimden sonra özgürlük gibi bir mantık hakimdi. Oysa devrim her andır. Gerçekleşme ve inşa anıdır. Devrim nitelikli gelişmedir. Varlık sorunu ile özgürlük sorunu içiçe gelişiyor. İçeriği dolu olmayan milyonlarca şekli kurumlaşma gelişse bile bunlar özgürlük sorununu çözemez. Sovyet deneyimi buna örnektir. Devasa kurumlaşmayı gerçekleştirdi ama özgürlük sorununu çözemediğinden çöküşten kurtulamadı. Kurdîstan özgürlük gerillası çıkışında nasıl ki silahlı mücadeleyle Kürt halkına özgürlük düşüncesi, iradesi, örgütlülük ve savunma bilinci kazandırıp toplumu aydınlatmışsa, yeni Manifesto ile de Demokratik Komünler Birliği çatısı altında demokratik siyaset bilinci ve örgütlülüğünün gelişmesinde de öncülük yapacaktır. Savaşını yürüttüğü mücadelenin siyasetini de yapacaktır. Bundan dolayı bir öz savunma savaşına olduğu gibi demokratik siyaset gerçeğine göre de kendimizi hazırlama görev ve sorumluluğumuz bulunmaktadır.

FEDAİLİK YAŞAMDA BAŞLAR

GULAN'IN ÖĞRENCİLERİ

Rüzgarlarda savrulan bir yaprağın evrene kattığı anlamı vardır. Özgürlüğün en güzel melodisiyle cıvıl cıvıl öten kuşların evrene kattığı anlamı vardır. Dere yataklarına sığamayıp, coşkun akan serin suların evrene kattığı anlamı vardır. Kirletilmemiş insani duyguların özgürce yaşatılmasının evrene kattığı anlamı vardır. Evrenin kendisi anlamdır. Evrenin anlamını yaşamak, evrenselleşmek, evrenin amacına hizmet etmektir. Evrene hizmet etmek anlamla bütünleşmektir. 'Ben evrenim' diyen Önderlik gerçekliği karşısında nasıl evrenselleşilir sorusunu kendimize sormak evrenselleşmenin bir başlangıcıdır. Bizler nasıl yaşayacak, nasıl büyüyecek ve nasıl evrenselleşeceğiz tüm bunlar yanıt bekleyen sorulardır.

Doğru yaşamasını bilmek öncelikle kim olduğunu, nereden geldiğini, kendisinden nelerin çalındığını anlamakla mümkündür. İnsani yönlerin neden bu kadar köreldiği, insalıktan neden bu kadar uzaklaşıldığı neredeyse bir kör düğüm halini almıştı belki de. Evrenin amacı unutulmuş, göz göre göre doğa yok sayılıp, bütün güzellikleri çıkar temelinde dizayn edilmişti. İnsan ve doğa, doğa ve anlam ikilemleri yerine doğallıktan uzak, anlamdan yoksun insanların dönemi başlamıştı şimdi de. Sahiden insan doğasında ne vardı? Şiddet mi, talan mı, tatminsizlik mi, yıkıcılık mı, çıkarcılık mı, iktidarcılık mı, aç gözlülük mü ya da tüm bunların toplamı insanlıktan yoksunluk mu? Bunlar insan doğasına sonradan eklilmiş kara çalılar değil miydi? O kara çalıları besleyen karanlık suretlerin amacı bir ömür boyu insanlığa hükmetmek ve tüm toplum değerlerini kendine mal edip, toplumsuzluğu yaratmak değil miydi? Tüm bunlara dur demenin, değerleri, güzellikleri, özgürlüğü emek sahiplerine vermenin tam da zamanı değil miydi? İşte böyle başlar yeni bir mücadele ve mücadele içerisinde canını tüm bu değerler için ortaya koyan fedailerin hikayesi!

Fedai bir ruh derweşin bir lokma bir hırka felsefesini, bir samurayın yenilgiyi kabullenemeyişini ve bunu utanç kaynağı görmesini, bir devrimcinin davası uğruna canı pahasına mücadele etmesini, Hasan Sabah'ın fedaileri gibi inanç ve bağlılıkları uğruna kendilerini feda edişini gerektirir. Fedai bir ruh kölelik zincirlerinden arınmış, özgürlüğe adanmış,

kendinden başka halkına ait olmuş, davasına ait olmuş bir ruhu ifade eder. Bu öylesi bir ruhtur ki, yenilgi bilmez. Fedai ruha hiçbir saldırı işlemez, çünkü bu ruh kirli elin kendisini uzatamayacağı kadar yücelerde ve uzaklardadır, çünkü kendisini yüreğinde, beyninde yani tüm benliğinde adayandır. Fedai bir kişilik yüksek mertebede bilinç düzeyini, ideolojide derinleşmeyi ve sorumluluk almayı gerektirir. Hakikatin asıl sırrına erenlerdir fedailer. Bu sırrı bir tek onlar bilirler çünkü canlarını feda ettiler ve onlardan geriye kalan tek miras, özgürlük arayışının mirası oldu. Hakikati bilinmeyen bir olgunun fedailiği, militanlığı yapılmaz. Çünkü hakikatin kendisi en yaman savaştıran bir gerçekliktir. Önderlik ''hakikat aşktır, aşk özgür yaşamdır.'' demektedir. Fedailer aşkı en büyük yaşayanlardır. Ülkesine aşık, halkına aşık, kültürüne aşık, tarihine aşık ve yaşama aşık insanlardır. Bu aşk uğruna kendi canını vermeyi, büyük bir cesaretle savaşmayı, yaşamın her alanında kendini sorumlu görmeyi, kendinden taviz vermeyi ve kendinden çıkmayı gerektirir. Bu aşkı yaşama katılımlarında görmek, gözlerindeki sevgide görmek, mücadele tarzında görmek, yoldaşlık ilişkilerinde görmek, halkına karşı sevgi ve saygısında görmek, toplumda komün zihniyetini oluşturma çabasında görmek mümkündür.

Fedai bir kişilik aynı zamanda sosyalist bir kişiliktir. Çünkü toplumun düşmanı olan herşey aslında kendi düşmanıdır. Toplumu açsa kendisi tok yaşamaz, toplumu fakirse kendisi zenginlik içinde yaşamaz, toplumu saldırı altında ve soykırıma uğruyor ve katlediliyorsa izlemekle kalmaz, bu anlamda fedai bir kişiliğe ulaşmanın ön koşullarından biri de sosyalist bir kişilik haline gelmektir. Önderlik bulunduğu İmralı koşullarına rağmen bir sosyalist olarak tecrit koşullarında dahi toplumu için yüksek bir tempoda çalışmaya devam ediyor. Normal bir insanın hafızasını yitirebileceği böylesi bir ortamda kendisini, toplumunu özgürleştirmek için her an yenileniyor. Düşmana karşı eşi ve benzeri olmayan bir mücadele içindedir hep. Her nefesi köleliğe karşı, bir karşı koyuş içindir.

Fedailik; yaşamın her anında ben nasıl yaşamalıyım sorusunu kendisine sormak ve cevap bulmakla başlar. Nasıl yaşaman gerektiğine vereceğin cevabınla büyük bir mücadelenin başlangıcını yaparsın. Mücadelen amacının büyüklüğü oranında olmalıdır ki yenilmez olsun. Yenilmez bir mücadelenin sahibi olabilmek, fedailiği doğru anlamaktan geçer. Kendini hücrelerine kadar eritip, nasıl ayakta kalınabilir? Eridikçe, özgür yaşamın anlamına nasıl varılabilir? Yaşamda fedaileşmek, yaşamla bütünleşmektir. Artık O yaşam senindir, sen ise o yaşamın. Eritirsin kendini, düşüncelerini, duygularını ve yeniden var edersin benliğini. Benliğin bir halkın, insanlığın, ezilenlerin, tarihin, evrenin benliğidir artık. O benlik yaşamın her yerine ruh vermelidir, geçtiği her yeri gül bahçesine çevirmelidir. Kokusuyla, rengiyle, resmiyle görenleri mest etmeli, kendine hayran bırakmalıdır. Önderlik evrenin, insanlığın, dünya'nın, Kürdistan'ın en büyük fedaisidir. İlk kavgası eşitlik kavgası, intikam alma kavgasıdır. İlk isyanı haksızlığı kabul etmeyişinin en büyük eylemidir. Onun özgürlüğe olan aşkı henüz çocukluktan başlar. O yaşamı gerçek anlamda yaşayandır. Yaşamı yaşadıkça sırrına varandır. Yaşamın sırrına henüz küçükken vardığı için yaşamı doğru sevmesini de bilmiştir. Sıradan bir yaşamı yaşayan olmamıştır hiçbir zaman. Her anı eylem tadında olmuş, kavgasız geçmeyen her günü Onun yürek ve bilincini büyütmüştür. Yaşama, özgürlüğe, insana olan tutkusu her gittikçe artmıştır. Herşeyi amaç doğrultusunda yaşayan, amaçsız bir adım dahi atmayan, fedailiğin kendisi olan Önderliğin yarattığı yaşamda muazzam bir özgürlük kavgası başlamıştır artık. Önderlikten taşınan o olağanüstü ruh Kemallere, Hayrilere, Saralara, Mazlumlara, Zilanlara onlardan da Erdal ve Rojhatlara, Sara ve Rukenlere son olarakta Asya ve Rojgerlerde anlama kavuşmuştur. Onlar o ruhun uygulayıcısı olma azmiyle bilemişlerdi yüreklerini. Fedailiğin en büyük resmi olan bu arkadaşlar doğru ve haklı davanın uygulama gücü ve savunucusu olmayı başarmışlardır. Onlar

için fedailik yaşamda ve aldıkları her nefeste başlardı. Onlardan öncesi de vardı ve onlardan sonrası da olacaktı. Herkes birbiri için yaşar, koşar, yanar, eritirdi tüm geriliklerini. Fedai, hesapsızdır bu maraton koşusunda. "Ben yoruldum, nasıl olsa arkadamdan gelecek olanlar vardır, biraz da onlar yorulsun" demez fedai. Aksine"- Ben koşa bildiğim kadar koşacağım, kendimden verebildiğim kadar vereceğim ola ki ben yetişemezsem beni tamamlayacak olanlar vardır" der fedai. Bu fedailiğin özü, sözü, rengi inancı ve ilkesidir. İnanç ve ilke ile oluşan düşünce ve duyguların bağlılığı güçlüdür. Ondandır ki etraflarına, halklarına, ardıllarına moral, heyecan, umut ve motivasyon aşılarlar. Onların başarıdan başka alternatifleri yoktur. Başarı, zafer onların en büyük amaçları olmuştur. Hiç kuşkusuz Rojhat ve Erdal'da doğru tarih bilinci olmasaydı, tarhinin savunucusu olabilirler miydi, Sara ve Ruken de cins bilinci olmasaydı aynı ateşte kendilerini yakıp, küllerini özgürlüğe hasret çorak topraklara savurabilirler miydi, Asya ve Rojger'de özgürlük bilinci olmasaydı korkusuzca, büyük bir azimle el ele verip düşmanın üzerine gidebilirler miydi? Asya ve Rojger Arkadaşlar doğru yoldaşlığın ilke ve ölçülerini yaşamlarından, eylemlerine kadar bizlere göstermişlerdir. Haklı davanın yılmaz savaşçıları cinsiyetin öğretilen bir şey olduğunun somut örneği olmuşlardır. Fedailiğin cinsiyeti olamazdı çünkü, fedailik geri, geleneksel kadınlığı, zorba ve kurnaz erkekliği aşanların geleneğidir. Ses veren bir direniştir, nesilden nesile geçen bir kültürdür, kendini bir bütünen adayanların eskimeyen türküsüdür. Tüm fedai arkadaşlar şahsında bu direniş, bu kültür, bu türkü kolektif bir ruh yaratmış ve yıllarca başkaların askeri, esiri, kölesi olan Kürtler Önderliğin yaratmış olduğu ruh ile ilk kez ortaklaşmışlardır. Bu ortaklık sıradan bir ortaklık değil tarihi ters yüz eden bir kolektif güç, ahlaki ve politik toplum yaratma bilinci oluşturmuştur. Kendisi için savaşan, kendisi için yaratan güç haline gelebilmek amansız bir mücadele, emek ve çaba ister. Fedai yoldaşlarımız kendilerini büyük bir sorumluluk bilinciyle fedai komutanları gibi dirhem dirhem adamayı bilenler olmuşlardır. Bu geleneğin sürdürücüsü olabilen yüreklerin en büyük özeleştirileri ise Şehit Zilan gibi "Keşke canımdan başka birşeyim olsaydı da verebileseysim'', Şehit Hayri gibi ''Mezar taşıma borçlu olarak gitti diye yazın", Şehit Tirej Givara gibi ''Ben Önderliği birebir göremedim ama kalbim sizde olduğu için, kalbimi Ona sunun yeterlidir.'' diyen fedai yüreklerin, şahadetin en yüce mertebesine ulaşırken bile kendilerini yetersiz ve borçlu görmeleri derinden bir adanmışlığın ifadesi olmuştur. Parti yaşamının asıl sahibi ve asıl yaratıcısı olan bu kahramanların emekleri bizleri bugünlere getirmiştir. Fedai canlar, eylemleriyle fedailiği büyüten, besleyen yaşam kaynakları olmuşlardır. Fedai bir duruş ölümü beyninde ve yüreğinde öldüren bir duruştur. Ölümsüzlüğe yürüyüş, özgürlüğe arayış, yeni bir yaşama başlangıcıdır.

"Fedailik kendinden dirhem dirhem vermektir." der yüreğini fedailiğin rengine bürümüş olan fedai komutan Şehit Şervan Varto. Kendinden dirhem dirhem vermek; kendini yaşama bir bütünen adamanın değerli bir ifadesidir aynı zamanda, kendinden dirhem dirhem vermek; evrensel bir sorumluluğu üstlenip, bu sorumluluğu bilinçle, aşkla, amaçla ve büyük bir kararlılıkla yerine getirmektir.

Nitekim Önderliğimiz ve değerli şehitlerimiz bu sorumluluğu hesapsızca yerine getiren yol göstericilerimiz olmuşlardır. Fedai ruhun asıl sahipleri olan Önderlik ve şehit yoldaşların, emeğinin bir sonucuda, partimizin geldiği aşama olan barış ve demokratik toplum süreci olmuştur. Bu süreç verilen bedellerin, mücadelelerin, savaşların birer sonucudur. Bizlerde kahraman fedailerimizin vermiş olduğu emeklere sahipçıkarak fedai bir ruhla bu sürecin birer yürütücüsü olacağımızın sözünü yineliyoruz.

DÜN VE BUGÜN ARASINDAKİ KÖPRÜ OLAN VE ÖNDER APO FELSEFESİYLE GELİŞEN APOCU EĞİTİM EKOLÜNE TARİHSEL BİR BAKIŞ

> **Tarihte büyük amaçları ve hedefleri olan insanlar ve hareketler amaçlarına ulaşabilmek için bu amaçlara kendini adamış kadrolar yetiştirerek yola çıkmışlardır**

HEVAL ÇIYA AMED

Başarıyı hedeflemiş ve bu temelde başarıya giden hareketler kendini adamış kadrolarla başarıya gitmişlerdir. Kendini adayan kadrolar yaratamayan hiçbir hareketin, amaçlarını gerçekleştirme şansı yoktur. Dolayısıyla bir hareketin başarısı o hareketin yarattığı kadrolarıyla, kadroları ise eğitim sistemiyle, eğitim sisteminin hedeflenen amacı gerçekleştirme duruşunda ve derinliğinde olan kadrolar yetiştirmesiyle hedef ve amaçları gerçekleştirebilir. Önder APO Kürt halkı adına mücadeleye başladığında çıktığı yolun zorluklarının ne olduğunu, karşısında mücadele yürüteceği ve savaş vereceği düşmanı iyi tanımıştı. Bu düşmana karşı nasıl bir mücadele tarzını geliştireceğini iliklerine kadar hissederek tarzını belirlemişti. Önder APO kırılan, yenilmiş, ölüm yatağında olan Kürt kişiliğinin ayağa kaldırılmasının kolay olmadığını, kişilik parçalanmasının, yaşadığı hastalığın çok derin ve köklü olduğunu uzun süre gözlemleyerek, deneyimleyerek yola çıkıyor. Kürt kişiliğinin kendisine nasıl yabancılaştığını, kendi gerçekliğinden nasıl uzaklaştığını, ülkesine, değerlerine nasıl sırt çevirdiğini, esasta ülkesine, kimliğine nasıl ters düştüğünü görmüş, Kürdün yaşadığı kaderciliği aşmanın, değerlerine sahip çıkıp yeni değerler yaratmasının ancak köklü bir sarsılma ve eğitim ile aşılabileceğini değerlendirip bir cerrah inceliğinde, bir sarraf titizliğinde insanlarla tek tek ilgilenerek, eğiterek bu yolun ilk adımlarını atıyor. Kürt kişiliğinin çözümlenmesi, politikleştirilmesi, örgütlendirilmesi savaşa evet diyebilecek noktaya getirilmesi devrimin yarısını ifade etmekteydi. Önderliğin bu yaklaşımına başta etrafında toplanan ilk ideolojik çekirdek grupta yer alan Haki Karer, Kemal Pir, Mazlum Doğan, M. Hayri Durmuş arkadaştan Sakine Cansız arkadaşlara kadar hareketimizin birçok öncü kadrosu büyük bir istek ve dirayetle katılım göstermişlerdir. Bu kahraman öncülerimiz önderliğin geliştirmek istediği yaşam ve mücadele çizgisine katılımı göstererek mücadeleyi daha akılcı, daha derinlik kazandırılmış halde ve temelleri sağlamlaştırılmış bir şekilde yürütmeye her yönüyle katılmışlardır. Bununla birlikte mücadele çizgisini temsildeki büyük bilinci, iradeyi ve kararlılığı göstermişlerdir. Dolayısıyla Önder-

liğin ilk eğitiminden geçen bu arkadaşlar son nefeslerine kadar özgürlük mücadelesinin ruhu ve temel taşları olmuşlardır.

İdeolojik Mayalanma Süreciyle Önderliğin Geliştirdiği Eğitim Sistemi

Önderliğin hedef ve amacında netliği sağladıktan sonra giriştiği en temel çalışma; mücadeleye öncülük edebilecek kadroları bularak ideolojik mayalanma sürecini başlatmak ve Kürdistan fedailerini amansız bir direnişe hazırlama sürecini başlatmak olmuştur. Önder Apo bu hazırlık sürecinin

sarsılmaz bir temel üzerine oturtulmasının yolunun ancak güçlü bir eğitimden geçtiğini bilerek diğer eğitim tarzlarının aksine kendi eğitim tarzını geliştirmiştir. Bu eğitim tarzı daha sonraki süreçlerde PKK hareketi ile birlikte bir çığ gibi büyüyecek ve bir ekol halini alacaktır. Bu eğitim tarzı ile Ankara'da bir bodrum katında kiralanan bir evde, PKK Hareketinin temelleri atıldı. Bu hareketin yürütücüsü ve omurgası haline gelen ilk kadroları bu küçük evde eğitilmiştir. Önderlik tutulan bu evi bir akademi, bir okul temelinde örgütlemiş ve bu evi tamamen bir akademi ortamına dönüştürmüştür. Bu evdeki yaşam ölçüleri normal bir ev ölçüleri olmamıştır. Dönemin bilinen devrimci evleri ve ortamları gibi de olmamıştır. Bilinen tarzların dışında tamamen çekirdek kadro yetiştirme, Kürt halkının, özgürlük hareketinin havarilerini hazırlama ortamı olarak değerlendirilmiştir. Bu ev bir yönüyle özgürlük hareketinin kuluçkası olmuştur. PKK'nin ilk akademisi, okulu bu evde başlamıştır. Önderliğin bu evde oluşturduğu düzen ve ilkeler temelinde eğitime yaklaşım da şekillenmiştir. Bu ev zemini düşüncelerin çatıştırıldığı ve böylelikle netleştirildiği, duyguların politikleştirildiği, yaşamın ahlaki ilkeler üzerine oturtulduğu, bu temelde yeni bir kültürün geliştirilmesiyle yeni ilkeler, ölçüler üzerinde kadro kişiliğinin yaratıldığı bir özgürleştirme alanı olmuştur. İmkansızlığın ortasında, saf, temiz duygular ve düşünceler ile yola çıkılmıştır ve kendi özgünlüğü temelinde tecrübesiz sayılabilecek bir ortamda önderliğin kılavuzluğunda fedailik temelinde keskinleşen öncü kadro duruşu açığa çıkartılmıştır. Tabiri caiz ise bahsini ettiğimiz bu dönem; önderliğin yoktan var ettiği bir dönem, ortam ve gerçeklik

olmaktadır. Çok zorlu ve sınırlı bazı imkânlarla bir eğitim süreci gerçekleştirilmiş ama bütün bu sınırlı koşullara rağmen Önder Apo'nun güçlü iradesi, iddiası ve çabaları ile çelikten iradeye sahip Kürt halkının 'melek' olarak tabir ettiği özgürlük hareketinin günümüze kadar gelen öncü kadroları ve onların bizlere miras bıraktıkları devrimci kişilikleri yaratılmıştır.

Bu ev girip-çıkanın PKK' lileştiği bir özgürlük mekanına dönüşmüştür. Bu ev özgürlük tohumlarının atıldığı, tohumların boy verdiği, bir akademi olmuştur. Bu akademiye giripte etkilenmeyen, kendini bu temelde eğitmeyen çıkmamıştır. Bu eve giren PKK duygularının, düşüncelerinin, ruhunun alındığı ve mayalandığı yer olmuştur.

Bu evde teorik birikim düzeyi, ideolojik derinlik, ruhsal yücelme yaşanarak irade haline gelmiş kişilik yaratılmıştır. Bu evin temel özelliği; yoğun araştırma, inceleme ve ulaşılan sonuçlar üzerinden tartışmalarla netleşmelerin sağlandığı bir ortam olmuştur. Bu evde bireyselliğin kolektivizme evrildiğini, sorumluluk bilincinin özgürlük temelinde anlaşıldığını, paylaşımın, dayanışmanın temel ölçü olarak geliştiğini yeni bir yoldaşlık ilişkisi ve ölçüsünün geliştiğini görüyoruz. Bundan dolayı bu evde başlayan uzun özgürlük yürüyüşü büyük gelişmeler ortaya çıkarmıştır. Burada, hareketin her koşulda, her zaman dayanacağı kadrolar ortaya çıkartılmıştır. Halen de hareket bu ilk çekirdeğin üzerinde yürümektedir.

Bu çekirdek üzerinden gruplaşma, partileşme, ordulaşma ve bugünkü halklaşma, evrenselleşme düzeyine varma gerçekleşmiştir. Başlangıçta temel sağlam atıldığı ve bu temel üzerinde çok sağlam bir kadrolaşma yaratıldığı için günümüze kadar gelişim gösterebilmiştir. Önderliğin eşsiz emekleriyle yaratılan ölçüler ve kadrolar hiçbir zaman Önderliği, partiyi, halkı, yoldaşlığı, insanlığı, demokratik ve özgür değerleri terk etmemiştir. Bunlara tutkuyla bağlı kalmasını bilerek günümüze kadar uzanan bir mücadele süreci başlatılmıştır. Derler ki "Başlangıçlar eğer ki içerisinde bir sapmayı yaşamazsa sonuçları belirler." Başlangıç ne kadar doğru, sağlam, yeterli yapılırsa sonuçlarda o düzeyde doğru ve sağlam gerçekleştirilebilir. Başlangıçlar bu açıdan önemlidir.

Ülke Topraklarından Uzak Önderliğin Geliştirdiği Kutsal Eğitim Mekanları

Önderlik Ankara' da, düşmanın burnunun dibinde geliştirdiği akademiyi şartların değişimiyle daha sonra Lübnan ve Filistin sahasına geçerek Ortadoğu' ya taşımış ve Filistin devrimcilerinin kamplarını birer okula, akademiye dönüştürmüştür. Bu olanak hazırda olan olanaklar değildir. Önderliğin eşsiz çabalarıyla elde edilmiştir. Önderliğin büyük sabır ve çabalarıyla, büyük izah, ikna ve yaratıcılığıyla gerçekleştirilmiştir. Düşmanın, Hareketin tasfiyesi için tüm imkanlarını seferber ettiği ve önemli oranda darbe vurduğu, hareketin bir kriz durumunu yaşadığı, bu krizden çıkmak için çaba gösterdiği ve bunun olanağını ülkede bulamadığı bir ortamda Filistin sahasında yarattığı eğitim (akademikleşme) ortamı tarihi gelişmelere yol açmıştır. Önderlik bu olanağa dayanarak hareketin sorunlarını çözmeye çalışıyor. Hareketi toparlamaya, hareketi o kriz durumundan çıkartmaya çalışıyor. Önderlik kriz durumunu, kadroları

eğitim ortamına çekerek eğitip, örgütleyerek aşıyor. 12 Eylül koşullarında darbe almış hareketi bu olanaklara dayanarak güvenceye alıyor. Hareketi yeniden örgütleyerek ülkeye dönüş hamlesini başlatıyor. Ülkeye dönüş, kök salma, 15 Ağustos atılımı, ikinci partileşme hamlesini geliştirme, tamamen Filistin sahasında geliştirdiği akademikleşme (eğitim) ortamına dayanarak, bu olanaklar üzerinden gerçekleştiriyor. Eğitimde Ankara'daki evde atılan adım, yüz bin kilometrelik koşunun başlangıcı olmuş, bu başlangıç yurt dışında bunu aşan bir adımla ileriye taşınmıştır.

Agitleşen Eğitim Tapınağı; Mahsum Korkmaz Akademisi

Bu kamplardan sonra Lübnan'da Mahsum Korkmaz Akademisi olarak bildiğimiz ilk akademi ortamı hazırlanıyor. Bu akademinin oluşumuna Türkiye ve Ankara'daki, Lübnan-Filistin sahasındaki kamplarda görülen eğitim ve bunun yarattığı tecrübe üzerinden ulaşılmıştır. Evden kamplara, kamplardan da Mahsum Korkmaz akademisine doğru bir seyir yaşanmıştır. Dikkat edilirse sürekli olarak eğitimde bir yetkinleşme, gelişme, derinleşme ve niteliksel bir sıçrama yaşanıyor. Her adım daha ileri bir adımla tamamlanmaktadır. Bu eğitimin giderek başlangıcına göre daha da kapsamlılaşması, derinlik kazanması, sistem haline gelmesi olmaktadır. Önder Apo daha Ankara'dayken eğitime yaklaşımını bir sisteme ulaştırmak istediği anlaşılıyor. İşte bu hedefini Mahsum Korkmaz Akademisini kurarak gerçekleştiriyor. Önderlik eğitim sistemini ilk kez Mahsum Korkmaz Akademisinde sistemlileştirerek oturtuyor ve burada sağlam temellere kavuşturuyor. Bu süreçten önceki bütün çabalar eğitim sistemini yaratmaya yönelik çabalardır. Mahsum Korkmaz Akademisinin geliştirilmesiyle önemli bir düzey yakalanmış ve sistem ilk kez yaratılmıştır. Mahsum Korkmaz Akademisi büyük bir çabanın, emeğin ve bedellerin sonucunda bir akademiye dönüştürülmüştür. Başlangıçta bu yer bir kamp düzeyinde de değildir. PKK hareketi İsrail, Filistin-Lübnan arasındaki savaşta Filistinli devrimcilerle birlikte İsrail'e karşı savaşarak, bedel vererek, Filistinlilerin bıraktığı bu alanı bırakmayarak ve iki aydan fazla İsrail ordusu ile karşı karşıya gelerek kazanmıştır. Büyük tehlikelerin olduğu, yoğun savaşın yaşandığı, İsrail'in baskılarının, yönelimlerinin olduğu bir ortamda direnişle bu kamp korunuyor ve bir akademi düzeyine getiriliyor. Her ne kadar sonrasın-

da Filistinli örgütlerin (Filistin demokratik cephe) hareket kadrolarını alandan çıkarma girişimleri olsa da özgürlük hareketi kadrolarınca buna karşı durulmuş ve alan tüm hareketin eğitildiği, örgütlendirildiği ve yürütüldüğü bir devrim merkezine dönüştürülmüştür. Bu kamp 86 yılında 3. Kongre sürecinde Mahsum Korkmaz (Agit) arkadaşın şehadetiyle beraber Agit arkadaş ismiyle mücadele tarihimizdeki destansı yerini almıştır. Mahsum Korkmaz Akademisi salt bir askeri görev yürüten akademi ve okul işlevini görmemiştir.

Bu görevi yerine getirmekle birlikte; esasta bir parti okulu görevini üstlenmiştir. Parti çalışmalarının örgütlendiği, yürütüldüğü bir okul ve merkez rolünü yerine getirmiştir. Bir parti okulu olması kadar, bir gerilla okulu işlevini de taşımıştır. Bu akademide parti-kadro ilişkisi ve diyalektiği temelinde partideki gelişmelerden hareketle kadro, kadrodaki gelişmelerden hareketle de partinin geliştirilmesi temelinde bir diyalektik oluşturularak kendisini sürekli yenileyen, geliştiren, dönüştüren ve bunun üzerinden mücadelenin ihtiyaçları doğrultusunda bir kadro ve parti gerçekliği ortaya çıkarılmıştır. Savaş ve ordulaşma temelinde askeri kültürde derinleşerek strateji ve taktik biliminden bir derinlik yaratarak yenilmeyen bir gerilla, savaş gücü ortaya çıkarılmıştır. İdeolojik netlik temelinde askeri duruşta başarılı bir formasyon kazanan özgürlük hareketi, mücadeleyi topluma taşırma, mücadeleyi halklaştırma temelinde cephe örgütlenmesini de buraya dayandırarak geliştirmiştir. Kadro, savaş ve halk sorunları bir bütün olarak burada yoğun ele alınarak, tartışılarak çözüme kavuşturuluyor. Böylece mücadelenin ihtiyaç duyduğu gelişmelerin yaratıldığı ve sorunların çözüme kavuşturulduğu bir mekân oluyor. Mahsum Korkmaz Akademisi parti, gerilla, halk cephesi ve savaşan bir halk, özgürlükte karar kılan bir halkın yaratılmasının zemini oluyor. Bu akademi özgürlük idealleri uğruna ölümden korkmayan, ölümü öldüren bir halk gerçekliğini ortaya çıkartmıştır. Mahsum Korkmaz Akademisi özgür yaşam, birey ve toplumu yaratmada bunu hedefleyen, bu temelde mücadeleyi geliştiren, öncülük eden bir mücadele alanı olmuştur. Yine özgür kadını yaratmaya öncülük

etmiş ve özgür kadın ordulaşmasının bu temelde örgütlenmesinin, mücadele etmesinin çok önemli bir zemini olmuştur.

Mahsum Korkmaz Akademisi çok kısa bir zaman aralığında birçok devrimin iç içe geliştirildiği Kürt halkı ve insanlık açısından önemli düzeyde gelişmelerin yaratıldığı bir motor görevini görmüştür. Dolayısıyla Kürt halkının diriliş devriminin kuluçkası olan Mahsum Korkmaz Akademisi Diriliş Devrimini başlatan, geliştiren, başarıya götüren, bu anlamda tarihi bir görevi yerine getiren, tarihte hak ettiği yeri alan bir okul, akademi niteliğini taşımaktadır. Diriliş Devrimi Önderliğin eşsiz emekleri ve çabalarıyla tamamen bu akademide yapılan çalışmaların sonucunda geliştirilmiştir. Bu merkezde yürütülen çalışmaların sonuçları üzerinden Kürdistan'ın parçalanmışlığı üzerinde oluşturulan bütün dengeleri alt-üst etmiştir.
Kürdistan'daki ilkel milliyetçiliği aşarak Kürt halkı içerisinde ulusal bilinci, ruhu ve birliği geliştirmiştir.

Hareketimizin ve halkımızın özgürlük tarihinde böylesine çok önemli bir tarihi yeri vardır. Bu akademi 1992 yılında uluslararası hegemon güçlerin (NATO) öncülüğündeki güçlerin baskısı ve Türkiye devletini koruma, ayakta tutma hedefiyle kapatıldı. 1992 yılında Kürt özgürlük hareketi stratejik taarruz yapma aşamasına gelmiş ve Türk devletini Kürdistan'dan söküp atma düzeyine ulaşmıştı. Bu güce hem siyasi hem de askeri olarak ulaşıldığı yadsınamaz bir gerçektir. Bu temelde bütün Kürdistan'a taşırılmış olan bu güç ile birlikte Kürt toplumu ileri düzeyde harekete geçirilmişken, bu güçler tarafından yapılan müdahale sonucunda bu ilerleyiş sekteye uğratıldı.

Bu güçler Kürdistan'da yaratılan yeni özgür Kürt kişiliğini ve yaşam çizgisini ve bu çizginin yarattığı gelişmeleri kendileri açısında büyük bir engel olarak görmüşlerdir. Önder Apo öncülüğünde bu sahada yaratılan gelişme, Kürt işbirlikçileri, bölgesel sömürgeciler ve kapitalist sistem tarafından büyük bir tehlike olarak görülmüştür. Çünkü bu gelişmeler Kürt halkının yeniden tarih sahnesine çıkışını sağladığı gibi bölge halklarına da esin kaynağı olmuştur. Sovyetlerin yıkılmasından sonra ortaya çıkan bu gelişme halklara büyük bir umut kaynağı olmuş ve yeni bir alternatif olarak gelişme göstermiştir. Buna karşı Kürt judenrantlığı devreye koyularak tarihi özgürlük yürüyüşümüz sekteye uğratılmak istenmiştir. Bize sadıran güçler görünürde Türk Devleti, KDP ve YNK iken esasında perde arkasında bu saldırıyı yöneten güç NATO' ydu. Bu saldırıyla birlikte hareketimizin hedeflerinden saptırılarak, iradesinin kırılması ve gelişmesinin önü alınmak istendi. Bunun sonucunda bitirilmek yerine kontrol edilebilir olması istenmiştir. Bundan dolayı 1992 yılındaki müdahale sıradan bir müdahale olmayıp, uzun vadeli etkileri olan büyük bir müdahale olmuştur. Bu müdahalenin amacı; iradeyi kırmak, özgür Kürt kişiliğini teslim almak, işbirlikçiliği egemen kılmak ve sistemin çıkarlarını güvence altına almaktı. Belki hareketin iradesini kırılamadı ve hareket teslim alınamadı lakin gelişimin önü alınmış oldu. Hareketimize yönelik böylesi kapsamlı bir saldırının gerçekleştirildiği

süreçte Mahsum Korkmaz Akademisi de özel olarak hedeflendi. Çünkü bu akademi bölgesel birçok gelişmenin merkezinde yer alıyordu ve bir anlamda bu gelişmelerin merkezi olmaktaydı. Onun için Mahsum Korkmaz Akademisi tamda o yönelim ortamında hedeflendi ve vurulmak istendi. Bu temelde Lübnan'a baskılar yoğunlaştırıldı. Suriye'den de acilen kapatılması istendi ve böylece Akademi kapatıldı. Akademinin kapatılması bizim açımızdan önemli bir mücadele mevziisinin kaybedilmesiydi. Önderliğin eşsiz nitelikte olan büyük çaba ve emekleriyle ortaya çıkarılan bu mevziinin kaybedilmemesi hareket açısından çok önemliydi. Dolayısıyla bu kaybın mutlaka giderilmesi gerekiyordu. Bu kayıp kabul edilebilir bir kayıp değildi. Önderlik tarzında her bir kayıp bir sonraki kazanımın gerekçesi olmaktadır. Önder Apo' nun yaşam ve mücadele felsefesi böyle bir gerçekliğe sahiptir.

Evrenselleşen Çağdaş Parti Merkez Okulu

Mahsum Korkmaz Akademisi kapatıldığında Önder Apo bu kaybı yeni bir akademi yaratmanın gerekçesi yaparak, bu temelde çalışmalara daha yüksek bir bilinç ve tempoyla yüklenerek 1992 yılında Suriye' nin başkenti Şam'da Parti Merkez Okulunu geliştirmiştir. Bu okul bir anlamda Mahsum Korkmaz Akademisinin devamı ve onun bütünlüklü bir şekilde derinleştirilmiş hali olmuştur.

Bu okul öyle zannedildiği gibi rahat bir ortamda ve kolaylıkla kurulmadı. Aksine büyük zorluklar sonucunda geliştirilmiştir. Bu okul öncelikle gazi arkadaşların tedavi gördüğü bir merkez olarak örgütlendirilmiş, bu görüntünün altında Mahsum Korkmaz devamı olan parti merkez okulunun temelleri atılmıştır. Önderlik, Suriye devletine; "Bu arkadaşların evde olmaları, sürekli tedaviye gidip gelmeleri hem bizim için hem de sizin için tehlike yaratmakta ve deşifrasyona yol açmaktadır" diyerek buranın temellerini eşsiz tarzıyla geliştirmiştir. Öz itibariyle bu alandaki Mahsum Korkmaz akademisinin devamı olan Parti Merkez Okulu çok ince, hassas ve yaratıcı bir tarzın sonucunda geliştirilmiştir. Bu okul Mahsum Korkmaz akademisini de aşan çalışmaların yapıldığı bir okul niteliğinde gelişim göstermiştir. Bu okulda parti, ordu, savaş ve halk sorunları yoğun bir biçimde tartışılmış ve çözümlenmiştir. Bu alanda toplumun psikolojik ve sosyolojik sorunları da önemli ölçüde tartışılmıştır. Önder Apo, çözümlemelerinin içeriği; siyasal, örgütsel, askeri ve kültürel düzeyi aşan düze aşan düzeyde daha da derinleştirerek sosyolojik, psikolojik düzeyde çözümlemeler geliştirmiştir. Burada yeni psikoloji ve sosyoloji bilimine yeni bir yaklaşımın temellerini atmıştır. Bu okulda sosyalizmin sorunlarını derinlikli bir biçimde ele almış, tartışmış ve çözümlemeler geliştirmeye çalışmıştır. Önderlik, bir tarafta akademi ortamında kadro eğitimine ağırlık verirken, diğer taraftan kaldığı evlerde eğitimi gruplar bazında yoğunlaştırma devreleri oluşturarak derinleştirmiştir. Önder Apo bu evleri birer akademiye dönüştürerek sürekli 15-20 kişilik bir bileşimle oluşturduğu bu grupların eğitim faaliyetlerini bizzat kendisi üzerinde durarak yürütmüştür.

Nasıl ki Mahsum Korkmaz Akademisi Diriliş Devriminin sorunlarını ele alıp tartışarak gidermeye çalışmışsa, Parti Merkez Okulu da kurtuluşun, özgürlüğün ve tarihi so-

runların çözümünün daha çok tartışıldığı, çözmeye çalışıldığı bir süreç ve akademi olmuştur. Bu açıdan burada yürütülen çalışmalar hem özgürlük hareketimiz ve Kürt haklının hem de insanlığın gelişiminde tarihi ve devrimsel sonuçlar açığa çıkarmıştır. Bu okulda çözümün önündeki engeller nelerdir, bu engeller nereden kaynaklanıyor, çözümü tıkatan, tehlike yaratan, başarıyı engelleyen nedenler nelerdir ve nereden kaynaklanıyor? Soruları üzerine önemle durulmuş ve çözümün derinlikli ve kapsamlı bir şekilde pratikleşmesi için büyük bir çaba sarf edilmiştir. Devrim mücadelesinde öncülüğün durumu, öncülükte yaşanan yetersizlikler, bundan yararlanarak gelişen çetecilik, çeteciliğin yarattığı tahribatların tespiti yürütülen eğitimlerin ana teması haline getiril miştir. Aynı zamanda bunlara karşı gerekli önlemlerin alınması ve bu eksikliklerin aşılması için yoğun çaba gösterilmiştir.

Önderlik paradigmasal değişimin temellerini de bu okulda atmıştır. Önder Apo küresel ölçekte özellikle Sovyetler birliğinin yıkılmasından sonra ciddi bir değişime gitmenin hayati önemde olduğunun bilincine varmıştır. Bu değişimle Kürdistan devrimini girdiği buhran ve çıkmazdan kurtarmayı hedeflemiştir.

Uluslararası komplocu güçler bu durumu fark etmiş ve bu değişimi önleme temelinde Önder Apo' ya karşı Uluslararası komployu geliştirmiştir. Komplo gerçekleştikten sonra Önderlik temellerini Şam sahasında atmış olduğu bu yeni paradigmayı İmralı koşullarında geliştirerek kapsamlı bir sisteme kavuşturmuştur. Onun için birçoğunun anladığı gibi paradigma İmralı'da geliştirilmemiş, sisteme kavuşturulmuştur. İmralı'da yapılan şey buna derinlik kazandırmadır, düşüncede ve pratikte arındırmayı gerçekleştirmedir. Onun için yeni paradigma değişikliği temelinde gerçekleştirilecek olan dönüşümün stratejik ve taktiksel çerçevesinin ilk temelleri Önderlik tarafından bu akademide atılmıştır.

Özgür Kürdistan Dağlarında Mahsum Korkmaz Akademisinden Apollon Akademilerinin Doğuşu

Önderliğin esaretinden sonra dağ ortamında birçok akademi örgütlenmesine gidilmiş, bu akademi örgütlenmeleri onlarca merkezi akademi düzeyine ulaşmıştır. Bu örgütlenmeler günümüze kadar üzerinde çalışma yürüttüğümüz alanların özgünlüğünde müfredatlar oluşturarak, kadro eğitme temelinde birer aydınlanma merkezi halini almıştır. Dolayısıyla bu okullar özgür insanın geliştiği merkezlere ve mekanlara dönüşmüştür. Bu merkezlerden birisi de önderliğin esaretinden sonra, gerçekleştirilen HPG 1. Konferansıyla birlikte dağ ortamında tekrardan açılan Mahsum Korkmaz akademisi olmuştur. HPG 1. Konferansı savunma güçlerinin tekrardan örgütlenmesinin gözden geçirilmesini kararlaştırmıştır. Yine bu konferansta savunma güçlerinin dönemin ihtiyaçlarına denk olarak yeniden örgütlenmesi temelinde geçmiş savaş süre-

cinde yaşanan yetersizlikler değerlendirilerek eleştiriye tabi tutulmuş, mücadelemizin doğru ve başarılı bir askeri çizgiye oturtulması açısından önemli bir değişim açığa çıkarılmıştır. Taktik ve strateji de yaşanan kaba, dar, yüzeysel yaklaşımların aşılması temelinde geçmiş süreçlerin yoğun bir eleştirisi yapılmıştır. Mücadele boyunca yüksek bir saldırı ruhu ile şekillenen Apocu gerilla, esasında yüksek fedai bir ruha dayanarak savaşı geliştirmiştir. Bu gerilla yapısı daha çok pratiğe odaklanmış ve bu temelde gelişip tecrübe kazanarak mücadeleye atılmıştır. Akademileşme adımıyla çağın askeri bilim ve tekniğinde derinleşen, hâkim olan bir gerilla duruşunu geliştirme esas alınmıştır. Denilebilir ki geçmiş savaşta daha çok fedai ruhuyla savaşan, fiziğiyle düşmanın üzerine yürüyen, yüksek bir savaşçı ve saldırı ruhuna sahip olmasına rağmen savaş tekniğine ve taktiğine o denli hâkim olmayan gerilla duruşunun aşılması hedeflenmiştir. Bu dönemde meşru savunma çizgisi temelinde dar, yüzeysel, klasik duruşların aşılması hedeflenmiştir. Çizgi gerillası olma iddiası ve kararlılığının derinleştirilmesi hedefiyle bir hazırlık ve yenilenme süreci başlatılmıştır. Bu temelde çıkan yetersizlikleri aşma ve yeni dönem askeri çizgisinin oturtulması, geliştirilmesi ve dönem ihtiyaçlarına cevap verebilecek ideolojik çizgiye hâkim, yetkin komutanın geliştirilmesi amaçlanmıştır. İdeolojik bilinç ve duruş üzerinden Apocu zihniyette derinleşmiş, inançta Mazlumlaşmış, çelikten bir irade ile Hayri ve Kemaller gibi direngenleşmiş bir gerilla yapısı oluşturmak amacıyla adım atılmıştır. Bununla birlikte özgür yaşamda ısrarlı, vuruş tarzında Agitleşmiş askeri duruşun, formasyonun geliştirilmesi için Mahsum Korkmaz akademisi dağ ortamında yeniden açılmıştır.

Kürdistan özgürlük gerillasının çizgiyi derinden anlaması, temsil etmesi, onurlu ve özgür yaşamın yolunun Kürdistan devriminde geçtiğini kavraması ve Kürdistan devriminin bölge ve insanlık devriminin zemini yapılması hedefiyle kadro- komuta eğitimi ve örgütlenmesine girişilmiştir.

İdeolojik yoğunlaşma ve askeri yetkinlik için yeniden yapılanma projesi çerçevesinde 99 sürecinde önderliğin esareti koşullarında kurulan özel kuvvetler de bu dönemde daha kapsamlı bir sisteme kavuşturulmuştur. Bu sistemleşme ile birlikte özel kuvvetler partileşmede, askeri teknik-bilim alanında önemli düzeyde derinlik ve gelişmeler kaydetmiştir. Birbirini tamamlaması temelinde aynı çerçevede Mahsum Korkmaz akademisi 2001 yılında Kandil alanında eğitim faaliyetlerine başlamıştır. Partimiz bu temelde bütün komuta kademesini eğitimden geçirmeyi hedef olarak önüne koymuş, bu akademiyi aynı zamanda yeni komuta adaylarının eğitim merkezine dönüşmüştür. HPG' nin pratikte başarılı ve dönem ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir formasyonu yakalayabilmesi için yoğun eğitim faaliyetleri yürütülmüştür. Bu akademi eğitimlerinden geçen arkadaşlar tasfiye ve ihanetin geliştirildiği bir ortamda önderliğe, şehitlere, tüm devrim değerlerine bağlı kalarak 1 Haziran atılımının öncülüğünü yapmışlardır. Kürdistan Özgürlük gerillası bu duruşuyla halka moral vermiş, devrime olan inancı derinleştirmiş, dosta güven, düşmana korku salmıştır.

İlk başta Mahsum Korkmaz akademisi olarak başlayan akademi çalışmaları sonrasında HPG alanında Haki Karer ve Ş. Beritan akademilerinin de açılmasıyla üç akademi biçiminde günümüze kadar süren bir eğitim çalışmasına girişilmiştir. Akademiler, Apocu harekette ideolojik netliğin sağlandığı, örgütsel bilinç ve duruşta sağlamlığın ve yüksek bir düzeyin yakalandığı, askeri formasyonun geliştirildiği, dolayısıyla keskinleşmiş bir militan duruşunun yaratıldığı, aynı zamanda yaşamsallaştırıldığı alanlar olmuştur.

Bununla birlikte akademilerin bir devamı olan kamp çalışmalarına da bir vurgu yapmak yerinde olacaktır. Apocu harekette eğitim faaliyetlerini sadece akademilerle sınırlı ele almamalıyız. Apocuların olduğu her yer, her ağacın altı, her taşın altı, her kamp bir eğitim ortamı olarak değerlendirilmiş ve bundan sonrası için de aynı minvalde derinleştirerek devam ettirilecektir. Kış süreci ve kış kampları başta olmak üzere kamp çalışmalarımızın esasını da eğitim faaliyetleri oluşturmuş ve bundan sonrası içinde bu anlayış üzerinden devam ettirmek örgütsel ve askeri gelişim için elzemdir. Çünkü hareketli de olsak, sabit de olsak sürekli kullandığımız mekanlar vardır. Dolayısıyla buraları sürekli eğitim alanı olarak görmeli, gerekli önemi vermeliyiz.

Apocu çizgiyi öğrenme ve duruş kazanma bilgilenme ile sınırlı değildir. Bununla birlikte çizgiyi özümseme, kişisel yaşamı örgütsel çizgi temelinde yaşanır hale getirmek gerekli olan temel yaklaşımlardandır. Bunun için kişilikte yeterli bir devrimcileşmeyi gerçekleştirmek, oturuş kalkıştan tutalım, her türlü söz ve davranışa kadar disipline edilmiş ve militanlaşmış kişilikleri yaratmakla mümkündür. Bu da yeterli ve yaratıcı eğitim ile, eğitimi de bir yaşam tarzına dönüştürdüğümüz ölçüde gerçekleştirebiliriz. Akademilerde görülen eğitimler, bu eğitimler üzerinden edinilen kişilik özellikleri, duruş ve katılım düzeyi kişiyi belli düzeyde yapılandırmaktadır. Bu yapılanma eğitim sonrası da durmaksızın devam etmelidir. Bunu başaran arkadaşlar bulundukları alanlarda ve çalışmalarda öncülük rollerini layıkıyla yerine getirmişlerdir. Dolayısıyla akademilerde görülen eğitim faaliyeti; kişiliği yapılandırıcı ve kişiyi başarı temelinde geleceğe hazırlayıcı bir süreç olmaktadır.

Doğunun Savunma Tanrısı- Bilici Tanrı Apollon

Apollon ismini önderlik 2002-2004 sürecinde hareket içerisinde yaşanan ihanet ve tasfiyeciliğin hareketi dağıtma ve özgürlük hareketini savunmasız bırakma girişimlerinin olduğu bir dönemde yaptığı değerlendirmelerde ortaya koymuştur. Önder Apo, askeri akademilerimizin Apollon akademileri ismiyle örgütlenmesinin anlam bakımından önemli ve derinlikli bir yapılanmayı ifade edeceğini belirtmiştir. Önderliğin belirttiği temelde askeri akademilerimiz Apollon akademileri ismiyle adım adım örgütlendirilmiş ve kapsamı gün geçtikçe genişletilerek devrime öncülük yapabilecek ideal kadro-komuta düzeyinin yakalanması amaçlanmıştır. Apollon insanın yaratıcı gücünü biçimlendiren ve yön veren bir tanrıdır. Mitolojide en önemli tanrılardan biri olan Apollon orta doğu kökenli bir tanrıdır. Akıl ve mantığı temsil eder. Yunan mitolojisinde gümüş yayı ile en uzağa atılan okların tanrısı olarak geçmektedir. Aynı zamanda müziğin, sanatın, tıb-

bın, dürüstlüğün ve kehanetin tanrısıdır. Yine tıbbı insanlara öğretendir. Temel bir niteliği gelecekten haber veren, geleceği öngörebilendir. Yalan söylemeyen, ışığın, güneşin, ateşin ve gerçeğin tanrısıdır. Bir yönüyle Zerdüşt inancının özellikleri ve Zerdüşt' ün kişiliğiyle ortak bazı özellikler taşımaktadır. Nasıl ki güneşin bir yanı insanlığın yaşamını devam ettirebilmesi için vazgeçilmez ve yaşam için varlık etkeni ise, bir diğer yanı da yok etme özelliğine sahip olmasıdır. Apollo'nun oklarının da hem iyileştirme hem de hasta etme özelliği vardır. Aynı durum özgürlük mücadelemizde kullandığımız silah için de geçerli bir durum olmaktadır. Kullandığımız silah düşman açısından nasıl ki yok edici olmuşsa, Kürt halkı için de iyileştirici, var edici olmuştur. Bilim ve ışık tanrısı olan Apollo'nun insanlık için en temel öğüdü; herkesin kendi kendisini tanıması gerektiğidir. Bu gerçekten hareketle günümüzde Didim olarak bilinen yerde tapınağının alınlığına "Kendini Bil" (Xwe Bizane) diye yazdırmıştır. Dolayısıyla bilici bir tanrıdır. Apollo' nun bu sözle insanın kendisini bilmeden edineceği diğer bilmelerin bir fayda sağlamayacağı, hatta bu bilginin kötülük kaynağı olacağını söylemek istediğini anlıyoruz. Dolayısıyla bilici bir tanrıdır. Truva savaşında Athena Agememnon' un (batının) tarafına geçince Apollon doğu güçlerinin tarafını tutar. Apollon mitolojide batıya karşı doğuyu savunan bir tanrıdır. Ortadoğulu bir mitolojik tanrı dolayısıyla Ortadoğulu ve tarihe mal olmuş mitolojik bir karakterdir. Akademilerimiz buna binaen akıl ve mantığın ruhsal yapı ile tamamlanarak bilim ve teknikte derinleştirildiği birer savaş akademileri olarak geliştirilmiş ve öncü komutanların yetiştirildiği merkezler olmuşlardır. Apollon akademileri bünyesinde Mahsum Korkmaz, Haki Karer ve Ş. Beritan akademileri bulunmaktadır. Bu akademiler yılda iki sezon mezun vermek üzere örgütlendirilmişlerdir. Devre ve bileşim sayısı her sezonda ihtiyaca göre belirlenmektedir. Ayrıca Apollon akademileri bünyesinde askeri branş eğitimleri veren Şehit Mahir akademileri de yer almaktadır. Mahsum korkmaz, Haki Karer ve şehit Beritan akademileri HPG' nin komuta ihtiyacını karşılarken, Ş. Mahir akademileri ise branş eğitimleri kapsamında savaş tekniğine hakim kadroların eğitilmesi ihtiyacına cevap olmaktadır. Bu akademilerde askeri mücadelede yetkin kadroların geliştirilmesi, savaştaki teknik düzeyin ilerletilmesi ve uzmanlaşmanın ileri bir noktaya taşınması hedeflenmektedir. Şehit Mahir akademilerinde dönem dönem branş sayıları artmakta, bazı dönemlerde de azalmaktadır. Bu durum daha çok ihtiyaçlar doğrultusunda gelişmektedir. Şehit Mahir akademilerinde sabotaj branşından, suikaste, orta otomatikten, ağır silahlara ve füze branşına kadar birçok branşta eğitim görülmektedir.

Apollon akademilerinde eğitim müfredatı önderlik savunmaları ve en son gelen manifesto kapsamında oluşturulmaktadır.

Bu eğitimler yaşamsal, ideolojik, örgütsel, askeri teorik ve branş eğitimleri kapsamında oluşturulmaktadır. Bu eğitimler ile mücadeleye öncülük edecek komuta yetiştirilmektedir. İdeolojik temeli sağlam oluşturulmuş, örgütsel duruşa hâkim, askeri bilimde derinleşmiş, strateji ve taktik esaslarda yetkin komuta ile hareketin özelinde askeri alanındaki komuta ihtiyaçları

bu akademilerden karşılanmaktadır. Bu eğitimlerin kapsamı eğitim anlayışından, eğitime yaklaşıma, sosyalist komünal ahlak ve kültürden önderliğin geliştirdiği kavram ve kuram setine kadar geniş bir çerçevede hakimiyeti geliştirmektedir. Önderlik çizgisinde derinlikli, kapsamlı ve yetkince yapılandırılmış, düşünce dünyasında günümüzün bilinen bilmelerini aşma düzeyine sahip kadroların yetiştirilmesi hedeflenmektedir. Klandan başlayarak komün bilincinin ve duruşunun tarihsel gelişimini ve günümüze kadar getirdiği dönüşümleri irdelenmektedir. Bunun günümüzle bağı kurularak, bunun üzerinden toplumsal sorunların gelişimindeki yarılmanın sebepleri anlaşılmaya çalışılmaktadır. Toplumsal yarılmanın tarihsel gelişim içerisinde aldığı biçimler, bir ur gibi gelişerek insanlığın bağrına saplanmış bir hançer olan kastik sistem, bu sistem üzerinden gelişen iktidar ve devletin bunun biçim değiştirerek günümüze kadar nasıl geldiği de akademilerde irdelenen bir diğer önemli konudur. Kapitalist karakterin günümüz yaşantısında nasıl derinleşme sağladığını derinlikli bir şekilde kavramak elzemdir. Demokratik-Komünal sistemi inşa edecek kadro ölçüleri üzerinde derinleşme ve bu ölçüler temelinde gücünü ideolojisinden ve tarihsel köklerinden alan yenilmez bir kadro kişiliği yaratmak en temel hedefimiz olmalıdır. Bunun sağlanması için komünal ölçülerde derinleşmiş ve kollektif tarzda yetkinleşmiş komuta duruşu hedeflenmektedir. Kadın sorunu kökleri tarihin başlangıcında olan en temel konudur. Bu akademilerde kadının özgürlük mücadelesi ve bunun topluma yansımaları üzerinde de yoğunluklu bir şekilde durulmaktadır. Yine askeri bir güç olmamızdan hareketle savaş bilimi ve sanatı üzerinde derinleşme, inkâr ve imha sorunuyla karşı karşıya olan Kürt halkının öncü gücü olan HPG komutasının öz savunma bilincinde ve duruşunda derinleşmesini sağlamayla birlikte bu bilinç ve duruşun topluma taşırılması Apollo akademilerinin çerçevesini oluşturmaktadır. Bu temelde devrimci halk savaşının başarısını sağlamak, eğitimde hedeflenen bir diğer etken olmaktadır. Bunu yapacak olan kadro ve komutanın komutanlık özelliklerinde derinleşmesi, taktik esaslarda hakimiyet sahibi olması, teknik kapasitesinin derinleştirilmesi de hedeflenen çalışmalar olmaktadır. Tüm bunları önder APO gerçekliğinde derinleşerek, anlayarak, tartışarak, anlamlandırarak, önderlik tarzında ye-

tkinleşerek, temposuna ayak uydurarak ve önderlikle bütünleşen kadro duruşu yapabileceğimiz yadsınamaz bir gerçektir. Türkiye devletinin inkâr-imha temelinde savaşı derinleştirme yaklaşımına karşın askeri uzmanlaşma temelinde branş çalışmalarının geliştirilip, derinleştirilmesi hedefiyle akademiler bünyesinde 2009-2010 yılında şehit Mahir branş akademileri örgütlenmesine gidilmiştir. Ş. Mahir akademileri bünyesinde ilk dönemlerde sabotaj, suikast, orta otomatik branşları olmak üzere zamanla ağır silahlar ve füze branşları da geliştirilmiştir. Bu branşlar üzerinden öncelikle Partileşmede derinleşmiş savaşçıların askeri tarz ve taktikte de derinleşerek disiplini ve gizliliği yaşamının bir parçası yapması hedefiyle eğitimler gittikçe geliştirilmiştir. Partileşmede derinlik yakalamış, askeri kültürde gelişim göstermiş savaşçıların bir askeri branşta derinleşmeyi sağlaması profesyonel savaşçı duruşunu açığa çıkarırken, düşman karşısında da başarı sahibi bir pratik düzeyi açığa çıkarmıştır. Dolayısıyla bu eğitimlerden elde edilen sonuçlar temelinde, savaş sahasına etki eden bir savaşçı duruşu ve düzeyi açığa çıkarılmıştır.

Eğitim tamamen mücadelenin ihtiyaçları ve hareketimizin amaçlarına göre olmak zorundadır. Kadro yapısını buna göre şekillendirerek yetkin ve donanımlı kılmak büyük bir zorunluluktur. Kürt Özgürlük Hareketinin amaçları bellidir, hareket sadece Kürdistan halkının değil, tüm insanlığın özgürlük, demokrasi, adalet ve eşitlik problemlerini de çözmeye alternatif olabilecek yegâne harekettir.

Bunun için ön gördüğü bir felsefesi, paradigması, ideolojisi, siyaseti, örgütü, eylem anlayışı, ahlakı ve kültürü vardır. Kadro tamamen bu felsefeye, bu ideolojiye göre şekillenmektedir. Eğer bir devrimci bunu gerçekleştirirse o zaman bu hareketin kadrosu olur. Ne zaman bu hareketin amaçlarına bağlı yaşayan bir kadro olur? Kadro tamamen Apocu Hareketin amaçlarına göre eğitilir, şekillendirilirse Apocu kadro olur. Devrimci kişiliğin çağın özgürlük sorununa cevap olabilecek bir düzeyde eğitilmesi ve nitelik sahibi kılınması gerekmektedir. Bu okuldan çıkan her kadronun Apocu tarzda partileşmeyi en üst düzeyde yaşamak, yaşatmak ve her yere taşırmak zorundadır, kadronun böylesi tarihi bir görevi vardır.

Apollon akademilerinde öncülük düzeyinde sorumluluk üstlenmiş, duruşları, katılımlarıyla Apocu ruhun, ideolojik ölçülerin, yetkin komuta tarzının öncü uygulayıcıları olmuş olan birçok komutan arkadaş vardır. Büyük emeklerle Apollon akademilerinin komuta ve savaşçı yapısını geliştirmesinde önemli bir rol oynamış ve ölümsüzleşmiş olan yoldaşlarımız tarihe altın harflerle işlenmişlerdir. Bunlardan bazılarını burada dile getirmek bu hakikatin yalnızca küçük bir ifade olacaktır.

Sofi Nureddin arkadaş bu arkadaşlardan birisidir. Sofi Nureddin arkadaş PKK merkez komitesinde yer almış, HPG ana karargâh komutanlığını yapmış, Rojava' da ise YPG komutanlığı görevini üstlenmiş bir arkadaştı. Teorik düzeyi yüksek, ideolojik olarak derin bir donanıma sahipti. Askeri bilimde ve onun pratik uygulamasında hâkim, mücadele tarihimizde öncülük düzeyinde rol üstlenmiş bir arkadaştı. Adeta bir bilgi deryası ve bilinç kaynağıydı.

Düşüncedünyasıçokgenişverenkli,düşünce gücü kadar pratik beceri yönü de gelişkindi. Her arkadaşın yüreğine temas eden, gönlünde taht kuran bir komutandı. Yeri geldiğinde ideolojik çalışmaların merkezinde, yeri geldiğinde tüm gücümüzün savaş komutanı olarak sahada, yeri geldiğinde de coşkulu bir sanatçı, iyi bir hatip ve propagandacıydı. Apollon akademilerinde kadro yetiştirilmesinde, kadroların ideolojik derinlik sağlamasında, örgütsel duruş kazanmasında, strateji ve taktik konularında derinleşmesinde önemli düzeyde rolü olmuş bir arkadaştı. Sofi Nureddin arkadaşta komutanlıktan önce yoldaşlık gerçeğine sadakat vardı. Onun için yoldaşlık her şeyin üzerindeydi. Bitmez bir pınar, bir çağlayan gibi kendisini arkadaşların eğitilmesine, geliştirilmesine adamıştı.

Koçero Urfa arkadaş PKK merkezinde yer almış, HPG askeri konsey üyesi olan ve akademiler komutanlığında sorumluluk üstlenmiş bir arkadaştı. Koçero arkadaş Apollon akademilerinde uzun yıllar sorumluluk üstlendi. Binlerce arkadaşın ideolojik, örgütsel ve askeri duruşta derinleşmesinde, derinlik ve tecrübe kazanmasında, düşman karşısında zafere kilitlenmiş, direngen Apocu duruşun açığa çıkarılmasında önemli düzeyde rol üstlenmiş arkadaşlardan birisiydi. Koçero arkadaş her daim etrafına arkadaşları toplayan, gülen, güldüren, eğiten, insanların bir şeyler aldığını ve yoldaşlığı derinden hissettiği bir arkadaştı. Sade ve doğal tarzıyla, mütevazi yaşamı ve katılımıyla Apocu bir komutanın ölçü ve özelliklerini kendisinde yaşama kavuşturmuştu.

Atakan Mahir arkadaşta PKK merkez komitesinde ve HPG merkez karargâh yönetiminde yer almış, karargâh yönetimindeyken özel de akademilerle birebir ilgilenmiş, sorumluk üstlenmiş bir arkadaştı. Atakan arkadaş 2015 yılından sonra düşmanın yoğun saldırılarının olduğu bir dönemde dersim yolunda şehit olduğu sürece kadar Apollon akademilerinde sorumluluk üstlenen, dönemin ihtiyaçlarını

karşılama temelinde parti komuta ve kadrosunun hazırlanmasında önemli rol üstlendi. Düşman karşısında başarı çizgisinde duruş gösteren, savaşta derinlik yaratan kadro- komuta' nın yetiştirilmesinde önemli düzeyde çabaları, katkıları olmuş bir arkadaştı. Bazı kişilikler vardır ki geç-

tikleri her yerde, temas ettikleri her arkadaşta bir iz bırakırlar. Atakan arkadaş da geçtiği her yerde unutulmaz bir iz bıraktı. Akademilerde bulunduğu süreçte de eğitimden geçen her arkadaş ta bir iz bırakmış, onları sorgulamaya sevk etmiştir. Derin ve sorgulayıcı özellikleriyle arkadaşları da her zaman yaşamı düşünsel temelde ele almaya sevk etmiştir. Kendisinde yarattığı teorik düzey ve entelektüel derinliği örgütsel bilinçle yoğurarak yoldaşlarıyla paylaşan bir komutandı. Komünal-toplumcu özellikleri önde olan ve bu temelde çalışma tarzını, yaşam duruşunu geliştirmiş bir kişiliğe sahipti.

Son yıllarda Berfin Nurhaq, Emine Erciyes, Sinan Dersim, Dersim Malatya, Baran Dersim, Rêzan Amed, Rêber Amed, Rêzan Cavidan gibi değerli arkadaşlar da Apollon akademilerinde komutanlık yapan ve eğitim tarzımızın derinleştirilmesinde büyük emeklerin sahibi olan arkadaşlardı. Bu arkadaşlar Kadro yetiştirmede ve Apocu anlayışta derinlik sağlamışlardı. Yoldaşlık ruhunun geliştirilmesi, yükseltilmesi, fedai duruşun geliştirilmesi ve askeri formasyonun yükseltilmesinde önemli çabaları olmuştur. Ağırlaşan savaş sorunlarının çözümünü, Komuta duruşunda derinliğin sağlanmasını, mücadelede netliğin ve keskinliğin yaratılmasını ve parti ölçülerinin yükseltilmesini kendileri ve yoldaşları için yaşam gayesi haline getirmiş olan çok değerli olan bu yoldaşlarımız bizim için büyük bir değer ifade etmektedir. Onların verdiği emek neticesinde teorik derinliğin sağlanmasıyla strateji ve taktik bilimine hâkim komutanların yetiştirilmesi sağlanmıştır. Bununla birlikte pratik savaş ihtiyaçları giderilmeye çalışılmış, kişilikte, tarzda yaşanan

tekrarların, tıkanmaların giderilmesi temelinde direngen bir duruş açığa çıkarılmıştır. Kişiliğin akademi ortamında geliştirilmesinde, emekçi kişiliğin açığa çıkarılmasında, mütevazi bir duruşun kazanılmasında, çelikten bir disiplinin yaşanmasında ve bunun öze indirgenmesinde "yoldaş yoldaşının alnını yıldızlara değdirendir" belirlemesi ışığında yoldaşlarının yetiştirilmesinde bu arkadaşların önemli düzeyde rolü vardır. Yine savaşan, komutanlaşan ve bu temelde öncüleşen kadın gücünün eğitilmesinde ve komutanlaşmasında da önemli düzeyde emeği olmuş arkadaşlardır. Bu arkadaşlar önderlikten aldıkları eğitim anlayışıyla, bu anlayışı tüm PKK militanlarına taşırmaya ve onları en ön saflarda mücadele edebilecekleri bir düzeye taşımaya büyük bir katkı sundular. Bugün içerisinde bulunduğumuz süreçte parti eğitim tarzımızın daha yenilikçi, daha akılcı ve çağın tüm hastalıklarına karşı büyük bir öz savunma olabilecek temelde geliştirilmesinde bu arkadaşların emeği belirleyici olacaktır. Önder Apo' nun yaratmak istediği Stratejik Kürt aklı öncelikli olarak bu değişime öncülük edecek olan Apocu militanlarda tesis edilmelidir. Bunun için akademiler ilk günden bugüne olduğu gibi bundan sonra da yenilenme, çağın gereklerine ulaşma ve bilimin komünal değerler temelinde sağlam bir zemine taşırılacağı mekanlarımız olmaya devam edecektir.

DİZİN 2

Özel Savaşın Tarihsel Gelişim Diyalektiği ve Kazandığı Boyut ve Biçimler

HEVAL CEMAL ŞERÎK

Buraya kadarki anlattıklarımız özel savaşın en genel anlamdaki genel yanlarıdır, öne çıkan yanlarıdır. Fakat bunlar özel savaşı anlatmak için yeterli değil. Özel savaşın farklı boyutları da var. O da özel savaşın o tarihselliği içerisindeki yaşananlara bağlı olarak yeni boyutlar kazanmasıdır, ilk başta görülebilir. Ama onun belli başlı bir özellik olarak ortaya konmamasına rağmen, bunun giderek belirli bir özellik haline gelmeye başlayan yönleri de var. Eğer bu yönleri de eksik bırakırsak özel savaş anlamada yetersiz kalır. Sadece ne yaparız, 1950 2.Dünya savaşından sonra ABD tarafından geliştirilmiştir, 3 sac ayağı üzerine kurulmuştur.

1- Gayri Nizami Harp
2- İstikrar Harekâtı
3- Psikolojik Savaş

İşte bunlar şu kısımdan oluşur deriz ve geçeriz. Oysa özel savaş artık bunlarla sınırlı değil. Günümüz koşullarında bu çok daha fazla değişti. Özellikle savaşa dair stratejik olgularla bu daha da derinleşti. Asında bu özel savaş uygulamaya konulduğu andan itibaren yaşananların bir sonucu da denilebilir ve bir boyutuyla da öyledir de. Bunu şu şekilde açmakta yarar var. Şimdi özel savaş dendiği zaman sadece belirlenen stratejinin pratikleşmesi olarak değerlendiriyoruz. Ama pratikleşen bu strateji sadece uygulanmaya konan belirlenmiş hususlar olmuyor. Giderek kendini bir sistem haline getiriyor. Kendisini bir sistem haline getirdiği zaman da işleyişi ve kuralları belirleyende oluyor. Özel savaşın bu yönü görünmek zorundadır. O nedenle ben başlattım, başlamıştır diyemezsin. Başlatırsın ama bitiriyorum değdin zaman bitiremiyorsun. Çünkü o başladığı andan itibaren farklı mekanizmaları ortaya çıkarıyor. O farklı mekanizmalar arasında güç ilişkisi yaşanıyor. O güç ilişkileri ona göre şekilleniyor. Bu sahneye farklı ögelerin girmesi, farklı aktörlerin girmesi anlamına geliyor. Özel savaş uygulanmaya konduktan sonra bu birçok boyutuyla kendini gösteriyor. Öyle ki devreye konduğu zaman sürekli kendini işler kılması gerekiyor. Kendisini işler kırması için de beslenmeye ihtiyacı var. Beslenirken de ihtiyaçların karşılanması gerekir. Dikkat edilirse başta ihtiyacı gidermek için kullanılan bir araç, ama kullanılmaya başladığı zaman ihtiyaçları karşılanması gereken bir araç haline geliyor. Burada bir konum değiştirme var. Bu konum değiştirme onu giderek asıl güç haline getiriyor. Yani diyor ekonomiyi bana göre ayarlayacaksınız, propagandayı bana göre ayarlayacaksınız ve siyaseti' de bana göre ayarlayacaksınız diyor. Ekonomiyi nasıl kendisine göre ayarlayacaksın onun kendisini üretebilmesi için yani önüne konuşan görevleri yerine getirebilmesi için sürekli besin kaynaklarını üretebilmesi gerekir. Bunu bana sağlayacaksın diyor. O zaman fabrikaların üretim alanlarının ürettikleri hep onun hizmetine sunuluyor. Yani bütçe savışın

bütçe haline geliyor, ekonomi özel savaşın ekonomisi haline geliyor. Diyor ki ben bunu yapıyorum ve yapabilmem için yasa çıkarman gerekiyor. O zaman meclis onun yasalarını çıkaran kurum haline geliyor. Diyor ki ben bunu yaparken destek istiyorum. Propaganda ona desteğe dönüşüyor. O zaman ne oluyor büyük insan toplulukları, psikolojik savaş etkisiyle yönlendirilen insan toplulukları onun hizmetine girmiş oluyor. Ama başta kendisi neydi, egemen iktidar güçlerin elinde, karşı görülen devrim hareketlerine karşı, karşı devrim hareketi olarak ele alınıyordu. Ama orada bir güç haline geliyor, orada asıl iktidar haline geliyor.

Özel savaş uygulanmaya konduktan sonra giderek rejimsel karakter kazanmasının özelliği doğru görülebilmeli. Eğer görülemezse anlaşılmaz. Daha sonra bunu Kürdistan ve Türkiye örneklerini verecez, nasıl özel savaş Türk rejimi haline geldi. Hem bunun daha iyi anlaşılmasını sağlayacak. Yani özel savaş uygulanmaya konduğu zaman böylesi yönleri var. Şimdi bu özellik bir sistemsel rejim kazandığı zaman bir sürekliliği ifade ediyor. O sürekliliği ifade edebilmesi ise sürekli bir darbe mekanizmasını gerektiriyor. Nedir bu darbe mekanizması? Kendi işlerliği önündeki engellerin aşılmasıdır

Önünde herhangi bir engel oluştuğu zaman bu mekanik devreye giriyor. O mekanik devreye girdiği zaman o engel bir biçimde aşılıyor. Ve buna ihtiyaç duyulduğu zaman sürekli başvuruluyor. İşte bu neyi gösteriyor, şunu gösteriyor; Özel savaşta darbeler özel savaşın boyutlarını oluşturuyor. İşte darbe yapar işini görür halleder, gittikten sonrada yerini sivil hükümete bırakır. Öyle değil, bu değişiyor. Darbeyi geliştiren kendini, iktidar haline getiren kendini süreklileştire bilecek politikalarını üretiyor, taktiklerini devreye koyuyor. Onu politikada üretirse, taktiklerini devreye katarsa ancak varlığını sürdürebilir. Ama uygulanmaya koyduğu zaman toplumsal direnişle karşılaşıyor, devrimci direnişle karşılaşıyor. Hatta kendi içerisindeki farklı grupların direnciyle karşılaşıyor. Bu direnişler de kendi politikalarını uygulama önünde engel teşkil ediyor. O zaman yapılması gereken bunun aşılması. Bunun aşılması içinde yeniden bir darbeye gerek kalmıyor. Zaten kendisi darbedir, orda darbe mekaniği işliyor. Bu darbe mekaniğinin işlemesi ise her 10 yılda bir gerçekleşen darbeler değildir artık. İhtiyaç duyulduğu zaman. Belki bir yılda birkaç defa darbe mekaniği işleye biliyor, bakıyorsun aradan 3-4 gün geçmiş o mekanik tekrardan devreye giriyor. Şimdi bu günümüzdeki özel savaş rejimlerinin yaşadıkları politikaları ya da kendisini nasıl konumlandırdığı gibi sorulara doğru cevap verebilmek için ya da bunun doğru anlaşılabilmesi için bunun görünmesi gerekir. O görülmeden bu anlaşılmıyor. Şimdi özel savaş boyutlarıyla beraber ele alınması gereken bu rakamı, boyutu görülebilmeli. Yani o 3 maddenin yanına bu eklenebilmeli. Bunun yanına eklenmesi gereken bir başka madde de şu; Şimdi özel savaş darbelerle, gayri nizamı harp ve psikolojik savaşla adlandırıldı. Şimdi sadece bunlar geçerli değil. Nasıl? Savaşın tanımında bazı değişikliklere gidiliyorsa, o değişikliklere gidilmesinde tartışmalar yürütülüyorsa bu özel savaş için de geçerlidir. Şimdi daha önce neydi savaş üzerine yapılan tanımlarda? Şöyle bir özellik daha vardı. Savaş siyasetin şiddet araçlarıyla devam ettirilmesi. Yani burada şiddet ögesi öne çıkıyordu. Savaş şiddet araçlarıyla devam ettirilmesi derken, oradaki belirlenen güçlerde askeri güçler oluyordu. Şiddet araçları kimin elindedir? Askerin elindedir. Öyleyse savaş bu askerler arasında yürütülen savaş, çatışma olarak değerlendiriliyordu. Buna göre de savaş yasaları belirlenmiştir. O savaş yasalarında da savaşan taraflar savaştıkları terde bulunan sivil halkın mal, can, namus tüm güvenliklerine dikkat etmek zorundadırlar. Eğer orda halkın malına, canına, namusuna zarar veren herhangi bir şey olursa savaş hukukuna göre suç işlemiş olarak sayılıyorlar. Şimdi günümüz koşullarında modern savaştan bahsediliyor. Modern savaştan bahsedilirken savaşın sadece şiddet araçlarıyla sürdürülen bir politika olmadığı ifadesine kavuşturuluyor. Şiddet araçları dışında, şiddet araçları olarak görülmeyen, değerlendirilmeyen araçlarında savaş aracı olarak kullanılması gündeme geliyor. Yine savaş sadece askerler arasındaki silahlı çatışma boyutunu anlatmıyor, sivillerde

savaşın alanı haline geliyor, savaşın tarafı haline geliyor. Şimdi savaş aracı olarak kabul edilmeyenler savaş aracı haline gelerek kullanılıyorsa, toplumda savışın yani sivil olarak bugüne kadar kabul edilenlerde savaşın doğrudan hedefi, aktörü haline geliyorsa buradaki savaş tanımına ilişkinde farklılaşmanın olduğunu görmek çok net mümkündür. Savaş tanımında bu şekilde farklılıklar oluşturuluyorsa bununla birlikte doğal olarak bunu da bir savaş içerisinde değerlendireceğimiz, özel savaşı ele alırken de günümüzde savaşa dair yapılan bu tanımlamayı da bu değişiklikleri de esas alan gören bir yaklaşımın sahibi olunması gerekir. O açıdan özel savaşı sadece darbe, sadece gayri nizami harp, sadece psikolojik savaş olarak görmeyecez. O da günümüzdeki savaşların almış olduğu biçimlere göre yeniden bir tanımlama yapmayı gerektiriyor. Bu günümüzde tartışma konusu. Bu konu üzerine geliştirilen tezler var. Bu tartışmaları geliştiren tezlerde yeni yapılan tezler değil, yeni geliştirilen tezler değil. 1970' lerden beri geliştirilen tezler. Hatta öncesinden arayışlar var, geliştirilen stratejiler var. Mesela taktik olarak bu 1960' lı yıllarda savaş araçlarını, savaş tekniklerini geliştirerek o geliştirilen teknik, geliştirilen savaş araçlarını, savaşların geliştirilmesi önünde caydırıcı yöntemler olarak kabul edilen düşünceler ortaya konula biliyor. Savaşa dair bir arayışı anlatıyor.

Yine mesela savaşta caydırıcı yöntemlerden bir başka olarak karşıt olarak gördüğün gücü tamamıyla tasfiye edersen tamamıyla ortadan kaldırırsın diyor. Bu da savaşa dair, savaşın sürdürebilmesi ve sonuçlandırılmasına dair geliştirilen görüşler. Ama buradaki bahsini ettiğim gerek savaşın hem hedef hem kullanılan araçlar itibariyle kapsamının gelişmesi gelişmesinden farklı. Bu farklılıkta savaşın yapılmasını caydıran, karşı tarafı ortadan kaldırarak savaşı nihayet sonuçlandırmayı hedefleyen düşüncelerin, arayışların ifadesi olurken savaşın tanımına ilişkin, yürütülme biçimine ilişkin o farklı görüşlerin ortaya konulması savaşın almış olduğu biçime dair yapılan tahliller oluyor. O bundan sonra savaşlar nasıl gelişecektir, savaş tanımında bulunurken, savaşa dair çözümlemede bulunurken hangi faktörlerin ortaya konulmasına dair görüşlerin sistematize haline gelmesini anlatıyor. Hem genel savaş içerisinde o tartışmalar var, hem de özel savaşa dair bugüne kadar yapılan belirlemede bunları da gözeten bir yaklaşım içerisinde olunması gerektiğine dair düşüncelerde var. Bu konularda da tartışmalarda var. Mesela burada da öne çıkan şu; mesela savaş uzmanları savaşı anlatırken özellikle kapitalist modernite döneminden itibaren günümüze kadar çeşitli nesil savaşlarından bahsediyorlar. İşte 1. Nesil, 2. Nesil, 3. Nesil, 4. Nesil diyorlar ve şeklinde adlandırıla biliyor. Her dönemin kendisine göre bir özelliği var. Ama bu hususlar özelikle kapitalist modernite sürecinde, işte diyelim ki 1500' ler den 16. Yy' lardan itibaren ki savaştaki kullanılan teknik araçların yine savaş taktiklerindeki öne çıkan bazı hususlar üzerinde kendisini somutlaştırıyor. İşte bu 4. Nesil savaşlarında aslında bu 3. Dünya savaşının başlamaya yakın olan günlerdi, arifesinde yürütülen tartışmalar. Mesela bu tartışmalarda artık savaşın eski klasik yöntemlere göre sürdürülemeyeceği, savaşın tüm toplum etkisi altına aldığı, ister istenilmesin toplumunda bu savaşın giderek bir parçası haline getirildiği yönünde görüşler var. Öyleyse savaş yürütülürken bu gözetilmelidir. Savaş sadece askerler arasında değil, toplumu da içine alarak sürdürüyorsa araçların kullanımı da buna göre olmak zorundadır ve hedeflerde buna göre belirlenmek zorundadır. İşte burada hedef belirlenirken fiziki imha o orada edilmiyor. Ama bununla beraber asıl öne çıkan düşünsel anlamda iradenin kırılması, düşünsel anlamda hedefte hangi güçler varsa ve etkisizleştiriyorsa onların düşüncelerinin yönlendiril hale gelmesi. Bunu sağlayacak hangi araç varsa onların kullanılması ve o araçlarında belirlenen hedefe göre kullanılması. Bunu esas alan bir yaklaşım var. Birileri buna melez savaş, hibrit savaşları adını veriyor. Değişik isimlerde kullanılıyor. İşte 89' larda bunun teorisi geliştirilmeye başlanıyor, 90' lı yıllarda bu daha da geliştiriliyor, daha da ileri boyuta ulaştırılıyor. Fakat bu tartışmalar tek boyutla sürdürülen tartışmalar değil. Kapitalist modernite sisteminin içerisinde yürütülen

tartışmalar. Reel sosyalizm çözülmeden önce iki kutuplu dünya var. İki kutuplu dünya arasında rekabet var, silahlanma var. Ona göre taktikleri belirleniyor, ona göre hamleler yapılıyor. Onlarda daha çok özel savaş kapsamında yürütülüyor. Ama reel sosyalizm çözüldükten sonraki süreçte o değişen dünya koşullarına göre, savaşın yürütme biçimleri de değişmeye başlıyor. İşte özel savaştan bahsettik. Dedik ki özel savaş 2. Dünya savaşından sonra devrimcilere, demokratlara, sosyalistlere, barıştan yana olan kim varsa bunlara karşı geliştiriliyor. Bununla birlikte sistemin böylesi bir mücadeleyi yürütürken kendi önünde engel teşkil eden iç çelişkilerinde çözüm olarak bu özel savaş yöntemine başvuruluyor. İşte askeri darbeler öyledir.

Gayri nizami harpla gerilla mücadelesi, halk hareketleri bastırılmaya çalışılırken darbelerle de kendi öylesi bir savaşı yürütebilmesi için istikrarlı alan yaratmayı hedefleyen özellik taşıyor. Ama 3. Dünya savaşının başladığı koşullarda reel sosyalizmin çözülmesiyle o iki kutuplu dünya da son bulmuş oluyor. İki kutuplu dünyanın son bulması, o iki kutuplu dünya gerçekliğini anlatan özel savaş yaklaşımlarında da değişiklikleri de gündeme getiriyor. O zaman, o zamana kadarki izlenen özel savaş taktiklerinin hem uygulanmasında hem özel savaşta belirlenen hedeflerde de bir değişiklik ortaya çıkıyor.

Özel savaşın doğrudan karşıt güç olarak uyguladığı ülkeler devreden çıkmış oluyor. O ülkelerde kapitalist sistemin bir parçası haline geliyor. Özel savaş tek kutuplu halen gelen, dünya gerçekliği içerisinde oluşturulmaya çalışılan sistemin kendisini kurumsallaştırmasının etkili bir aracı haline getiriliyor. Bu etkili hale getirilirken de artık hedefler buna göre belirleniyor, strateji ve taktikler buna göre belirleniyor. Tek kutuplu bir dünya oluşmuştur ve kendini yeniden yapılandırıyor. İşte bu yeniden yapılandırılırken önündeki çıkan engeller geliştirmeye çalıştırdıkları o savaş stratejisinin hedefi haline geliyor. Çünkü o strateji neye göre belirlenecek, işte özel savaşın doğrudan muhatapları büyük oranda devre dışı kalmıştır, sosyalist ülkeler ortadan kalkmıştır. Ama bağımsızlık, özgürlük, demokrasi mücadeleleri varlığını sürdürüyor. Özel savaşında bir boyutu bunları tasfiye etmekti öyleyse o özel savaşı gerektiren nedenler hala varlığını koruyorsa, özel savaşta kendi varlığını korumak durumundadır. Yapılması gereken nedir? O değişen dünya koşullarına göre eklenenleri de devreye katarakta kendisini genişlete bilmek işte bunun içinde hem kendi aralarındaki hem o güne kadarki özel savaşta değişiklikler oluşuyor, yöntemlerde stratejilerde değişiklikler gündeme geliyor, hem de özel savaşta değişiklikler gündeme geliyor. Hatta denebilir ki özel savaşla o genel savaş ortak noktada giderek birleşme eğilimi içerisine giriyor. Birbirini tanımlayan ögeler olarak tanımlanıyor. Burada bilim-teknik savaşın asli parçası haline eliyor. Düzenli ordudan vazgeçilemiyor çünkü askeri örgütlenmeye ihtiyaç var. Onun bir düzen içerinde tabii tutulması gerekir. Ama bu düzen içerisindeki var oluş konumlanışının, hareket tarzının eski düzenli orduya göre olmasını gerektirmiyor. Bu neye göre şekillenecektir? İşte asimetrik savaşı kendi içerisine alıyor. Modern denilen savaşta bu çerçeveye oturtuluyor. Burada bilim teknik devreye giriyor, diğer tarafta asimetrik savaş devreye giriyor, öbür tarafta ise bunun bir askeri örgütlenme içerisinde olması gerektiği kendisini bir ihtiyaç olarak gösteriyor. Ona göre savaş tartışmaları yapılıyor, ona göre savaş tahlilleri yapılıyor, ona göre strateji ve taktikler geliştiriliyor. Örneğin büyük ordular yerine daha küçültülmüş ordular öne çıkıyor. Yani ordular yerine tugaylar daha kabul hale geliyor. Ordunun nicelik sayısına ihtiyaç duyulmuyor, nicelik olarak daha da küçültülmesi gerekiyor. Daha çok nicelik olarak küçülmesine paralel olarak profesyonel askerlerden oluşan büyük ordular hedefleniyor. Büyük ordular her yerde müdahaleyi gerçekleştiremiyor. Oysa her yerde müdahaleyi gerçekleştirecek şekilde geniş alanda bunların konumlandırılması gerekiyor. O konumlandırılma daha kısa sürede, daha hızlı hareket edebilecek bir yapılanmayı gerektiriyor. Hem toparlanan hem dağılan, dağılsa bile her an toparlana bilecek, büyük güç halinde hareket etmeyi gerektiren, ona göre konumlanan bir yapıda örgütlenmeyi gerektiriyor. Bu şekilde bir yeniden yapılanma içerisine giriliyor. O yeniden yapılanma

içerisinde de öne çıkan ne oluyor? Teknik oluyor, modern silahlar kullanılıyor. Bu savaşan tarafta direk karşıda birbirlerine kurşun sıkması şeklinde değil, birbirlerine direkt kurşun sıkmadan da karşı karşıya tankların konumlanarak birbirlerini vurmasında da öte bir gerçekleşme biçimini anlatıyor. Birebirlerini görmeden yüzlerce kilometre öteden birbirlerini etkisiz hale getire bilecek silahlar kullanılabiliyor, hava araçları etkili bir bir biçimde kullanılabiliyor. Yani burada teknik öne çıkıyor. Teknik kendi başına yeterli değil, istihbarat öne çıkıyor. Keşif öne çıkıyor, istihbarattır, tekniktir bunlar savaşın başından beri vazgeçilmezidir. Ama bunların kullanılışı ve taraflar üzerindeki etkisi farklılaşıyor. Burada hız ortaya çıkıyor. Gecikmiş bir çatışma değil anında cevap vererek sonuca gitmek öne çıkıyor. Ama bunlarla beraber karasal, havasal ve uzaktan kullanılan teknik, yine savaşın yürütülebilmesini sağlaya bilecek diğer tekniklerinde bir şekilde koordineli olarak, bütünlüklü olarak ta kullanılması gerekiyor. Bilim, ordu ve asimetrik savaş öne çıkıyor. Aslında bu savaş bunların bütünlüğünü ifade ediyor. Buna modern savaşlar adı veriliyor, profesyonel ordu öne çıkıyor. Bilim derken psikolojik savaş öne çıkıyor. Çünkü modern savaşların temelini oluşturan ve merkezinde olan toplumun iradesini kırmak, bilincini yönlendirerek istediği doğrultuda hareket etmesini sağlamak. Belirttik ya sadece savaş aracı olarak kabul edilen araçlar değil, her şey savaş aracı haline geliyor. Sadece askerler değil herkes savaşın etki alanın içine giriyor. Toplumu saran savaştan banane diyen, savaşa karşıyım diyen, bide içerisine alan savaş stratejisi artık uygulanır haldedir. Günümüzde modern savaş denilen savaş bu temelde geliştiriliyor. 3. Dünya savaşı da bu şekilde somutlaşıyor. Böylesi bir savaşın ele alınışı içerisinde anlam kazanıyor. Yani o açıdan 2. Dünya savaşından sonraki o özel savaş taktiklerini birebir aramak yeterli değil. Ya da yine 3. Dünya savaşından önceki savaşa dair yapılan tanımlara göre, belirlenmiş yasalara göre savaşı yürütmek mümkün değil. Zaten yürümüyor. Yürümemesi bildiği halde yasalar ortadan kaldırılmıyor, yasaları ortadan kaldırılmayınca bir yandan yasalar ortaya çıkıyor bu sefer savaş kendi yasasını icra ettiriyor. Özel savaşa da damgasını vuran kendi yasasını icra ettirmesidir, modern savaşlara da damgasını vuran kendi yasasını icra etmesidir. Bugün ABD' nin önünde kimse engel değil, İsrail' in önünde kimse engel değil, birleşmiş milletler bile engel değil. Birleşmiş milletlerin bugüne kadar çıkarmış olduğu kararlar, yasalar bunlar bile engel değil. Böylesine savaşın almış olduğu bir biçim var. Bu nedenledir ki özel savaşı ele alırken, değerlendirilirken önceki süreçle birebir belirlenen tanımlara, kalıplara uydurarak ele almak mümkün değil. Her iki savaşta düzenli ordu dediğimiz savaş artık günümüz dünya koşullarında iç içe geçmiş bulunuyor. Buna hibrit savaşı adı da veriliyor (kelime karşıtı zaten melez savaştır) adı da verilebilir. Başka ülkelerde farklı değerlendiriliyor, 4. Nesil savaşlar içerisinde değerlendirilen oluyor. Kim ne derse desin, hangi isimle adlandırılırsa adlandırılsın hepsi de ortak bir noktada birleşiyor, gelinen aşamada savaşta, özel savaşta önceki yapılan tanımlamama göre ele alamayacağım gerçekliktir.

Hazanda veya Baharda, Ayazda ya da Sarı Sıcakta Değişim Mümkündür

HEVAL VEJİN ROJ ARARAT

Parastina Gel dergimiz için basıncı arkadaşlarımız benden yazı istediğinde reddetmedim zira reddetmek sorumsuz bir davranış olurdu. Ancak ne yazacağımı da bilemedim. Kelimelerin gücüne, büyüsüne, bizden bir parça olduğuna inanırım. Harflerin bir araya gelmesi ile oluşan sihirli soyut şeyler, sözcükler... Herhalde bu sihirli güçten dolayı yazmak hem biraz zor hem de sorumluluk isteyen bir eylem. Ama meraklanmayın ben sihirli şeylerden söz etmeyeceğim, sihirli bir etkisi de olmayacak yazacaklarımın. Kuşkusuz kelimeler insanlar tarafından düşünce, duygu, his ya da artık her neye ihtiyaç duyuluyorsa onu anlatmak, fark ettirmek, kavratmak için üretilmişler. Bizler de özgürlük gerillaları olarak söyleyecekleri çok olan bir topluluğuz. Söyleyeceklerimiz çok olduğu için belki de bu yazının konusunu bir türlü netleştiremedim. Konu verselerdi bir ihtimal daha rahat yazabilecektim ancak konuyu belirlemek bana kalınca esas o zaman uzun uzun düşünmek durumunda kaldım. Yazıya başlarken dahi tam olarak ne yazacağımı bilemeden "hareket bereket" düsturu ile başladım. Bu sayı sonbahar mevsimi sayısı. Namı diğer güz mevsimi, bağ bozumu ya da hazan zamanı. Özellikle Ekim ayı üzerine Ş. Beritan'ın çizgi haline gelen direnişi ve mücadelesi, Kadın Şehitler Ayı, Kadın Ordulaşması gibi önemli konu başlıkları eminim ki bazı yoldaşlar tarafından yazılacaktır ve okuyacağız hep beraber. Bu mevsimde genelde hep hüznün baskın olduğu algısı vardır. Doğa bu süreçte yavaş yavaş renk değiştirir, bir süre sonra yaprak döker. Hasat başlar, bağlar bozulur. Hava serinler, rüzgar artık hafif üşüterek teni teğet geçer ve bir bakarız doğa kılık değiştirmiş bile. Doğayı çıplak görmek hüzünlendirir elbet. Güz insana ağır ağır olgunlaşmayı, erginleşmeyi, yaşlanmayı ve ölümü hatırlattığı için burukluk, hüzün, yarım kalmışlık, geç kalmışlık, geriye dönük mukayese ve muhakeme ihtiyacı hissettiriyor herhalde. Tamamlanan her döngü ölümle, ölüm de yok oluşla, tükenişle ele alındığı için içindeki yenilenme pek göze gelmez. Aslında doğru bakabilirsek her tamamlanma ya da ölüm hali yeni bir start noktasıdır. Doğa, evrende 'yılda bir' biçiminde sınırlandırılmış bir zaman diliminde kendini yenilemesi ile güzide bir örnek sunan bir değişim-yenilenme hikayesi. Bu yönüyle bu doğada eşrefi mahlukat olan insan da farkında olsun ya da olmasın bu döngünün bir

parçası. Biz insanlarda hele de gerilla olan insanlarda yenilenmenin daha çok baharda olduğu gibi bir algı vardır. Doğanın döngüsüne bakarak bunun doğru olduğunu biliriz. İnsan da doğa içinde bir varlık olarak yenilenmeyi, çiçeklenmeyi, coşkuyu bu mevsimde hisseder. Önderliğimiz insan için "kendi farkına varan doğa" dedi. Kendi farkına varabilen doğa olarak insan idrak ettiği lahzada değişimi, dönüşümü ve yenilenmeyi de gerçekleştirebilir. Sözün özü insan varlığı için yenilenme, değişim ve dönüşüm için mevsim sınırı yoktur. Sonbahar da son derece uygundur. Hazanda veya baharda, ayazda ya da sarı sıcakta da değişim mümkündür. Doğa isterse güzün döksün yapraklarını, biz insanlar güzde de çiçek açabiliriz. Hüzünde de coşkuda da değişim potansiyeli çok güçlüdür. Yeter ki biz yenilenmeyi bir ihtiyaç görelim ve değişimin her daim olabileceğinin farkında olalım. Hem Kürtleri mezardan çıkaran, üzerimizdeki ölü toprağını kaldıran, boynumuzdaki sicimi boşa sallandıran diriliş günümüz de bir 27 Kasım gününde gerçekleşmedi mi? Şimdi okuyacak yoldaşlar nereden başladın, nereye varacaksın diye sorabilirler. Geride bıraktığımız ayda yoldaşlar olarak bir araya gelme vesilelerimiz çok oldu ve birçok tartışma yürütme şansına sahip olduk. Ben de biraz bunlardan, bende yarattıklarından ve demokratik komünal yoldaşlar topluluğu olarak bizden bahsetmek istedim. Önderliğimizin can suyu kabilinden selamını almak her seferinde bizde muazzam bir enerji yaratıyor kuşkusuz. Fakat aynı zamanda birçok eleştirinin de muhatabı olduğumuzu biliyoruz. Selam ve sevgi, eleştiri ve güven, görevler ve beklentiler var ortada. Değişim ve dönüşümün rotasını bir kez daha belirlemek için birçok belge sunmaya devam ediyor Önderliğimiz. Anlayabilir, kavrayabilir ve kendimizi değiştirmeye gerçekten karar verebilirsek ihtiyaç duyabileceğimiz her şey var elimizde. Ayrıca bir de Jineoloji yoğunlaşması da tam da aynı süreçlere denk geldi. Jineolojinin açığa çıkması bile bilime başka türlü bakma ihtiyacından kaynaklandı. Yani değişme, değiştirme ihtiyacından. Dikkat edilirse başlangıç niteliğinde gelişen bu Jineoloji yoğunlaşmasında da tüm tartışmalar zihniyet değişimi ile ilgiliydi. Yani aslında paradigma ile ilgiliydi. Bunların toplamı hiç şüphesiz bize daha iyi yoğunlaşma imkanı yarattı. Yoldaşlardan biri olarak değişime çok ciddi ihtiyaç duyduğumu itiraf edebilirim hem de acil bir ihtiyaç... Dünyaya bakış açımdan

düşünce biçimime, enerjimin negatif-pozitif hallerinin üslubuma ve tarzıma etkisine, algı ve ilgilerimden vazifelerime kadar birçok yönde kendimde sorun görüyorum. Bu ve birçok konuda yeterli değişimi sağlayamazsam kendimle başım belada bunun da farkındayım. Fakat etrafımda da benimki ile benzer ve de farklı birçok sorun görüyorum. Aşırı tekrar, yüzeysellik, sıradanlık, stratejik düşünememek, yoğunluk içinde tembellik durumunu yaşamak, çok çalışıp az sonuç almak, kireçlenme, darlık, bireycilik, liberalizm, özgürleşmişiz yanılgısına kapılma, cinsiyetçilik bir çırpıda aklıma gelen Önderlik eleştirileri. Üstelik kendimizi bildik bileli Önderlik bu eleştirilerin çoğunu bize yöneltiyor. Yıllardır bazı konularda hep aynı eleştirileri almamızın sebepleri ne diye bir kez daha yoğunlaşıyorum bu süreçte, bence her birimiz yoğunlaşmalıyız. Birçok zaman heba olan süreçler, yerine getirilemeyen görevler, kaçırılan fırsatlar vb. biz kadroların kendimizi yeterince sorumlu görmemesi, kendimize pay çıkarmaması ile ilgilidir. Halbuki Önderliğin görüşlerinin savaşçısı, savunucusu, topluma taşıyıcısı biz değil miyiz? O halde en iyi anlayan, en iyi uygulayan, en iyi yaşayan da biz olmalıyız. Yıllarca Önderlikten kısacık bir mesaj yansısın diye bedenlerini atomlarına dek parçalayanlar yanı başımızdaki en değerlilerimiz değil miydi? Bu muazzam fedailikler sonucunda bu kadar büyük imkanlar oluşmuşken Önderlikle birlikte yaşamanın koşulunun bizim doğru anlama ve uygulamamıza bağlı olduğunun da bilincinde olmamız gerekir. Kendimce çıkardığım sonuçlar var elbette, değiştirmeye başladıklarım da. Ancak en nihayetinde Önderliğinin eleştirilerinin muhatabı bir özgürlük gerillası olarak görev ve sorumluluklara yeterince sahip çıkacak düzeyde olmadığını biliyorum. Yanlışları düzeltmek, eksikleri tamamlamak, olmayanı ise oluşturmak zordur, tecrübe ile öğreniyoruz. Fakat bize gereklidir ve mümkündür. Yani değişim bize şart yoldaşlar! Önderlik manifestoda "kendini oluşturabiliyorsan benim zamanım var diyebilirsin" diyor. Doğanın bir zamanı var gibi görünüyor. Bize tekrar gibi gelse de her yılda her mevsim öncekinden farklı yaşanır. Sonbahar şimdilerde yaprak dökümüne hazırlanırken gelecek bahar göreceklerimiz aynı yapraklar olmayacak. Kuşkusuz biz de aynı bedende olmamıza rağmen aynı kalmayacağız. Ama farkında mıyız bu önemli. Sahi zaman biz de nasıl işliyor, bizim bir zamanımız var mı? Ya da başka biçimde sorarsak biz kendimizi bir süreklilik içinde oluşturabiliyor muyuz? Soruları en başta kendime soruyorum, cevaplayabileceğim kadar bir sonuca ulaşırsam başka bir yazı ile siz yoldaşlarla da paylaşmayı bir görev bilirim.

KİMYASAL SİLAHLAR VE KORUNMA YOLLARI

Şikeftlerimizde yapacağımız izole edilmiş mangalar, bizleri bu gazların etkisi azalana kadar koruyabilecektir. Eğer imkan var ise Şikeftlerde izole edilmiş yaşam alanlarının oluşturulması gerekir.

HEZEN PARASTINA GEL

Sömürgeci Türk devleti hareketimize karşı savaş ahlakına ve insani değerlere aykırı her türlü yöntemi uygulamıştır. İşkence, yasak silahların kullanılması gibi yöntemler ile bugüne kadar Önderlik ideolojisi ile beslenen gerilla güçleri ve halkımıza karşı Türk devleti hiçbir başarı elde edememiştir. Son dönemlerde Türk ordusunun mevzilerimize karşı kimyasal silah kullandığına dair bilgiler gelmektedir. Türk devletinin kimyasal silah kullanması bizler açısından şaşırtıcı bir gelişme değildir. Çünkü daha öncede Türk devleti mevzilerimize karşı kimyasal silahlar kullanmıştır. Ancak son dönemde savaş tünellerimize karşı düşman güçlerinin yoğun bir biçimde ve gizleme gereği dahi duymadan kimyasal silah kullanması aslında Türk devletinin hareketimiz karşısında ne kadar aciz bir duruma düştüğünü Türk ordusunun hareketimiz karşısında savaşacak gücünün kalmadığının bir göstergesidir. Bugüne kadar hava saldırılarından medet uman fakat alınan

önlemler ile bu yönteminde boşa çıkması üzerine artık Türk devleti kimyasal silahlara sarılmıştır. Şu konuda yanılmamak gerekir ki; Türk ordusunun savaş gücü salt askeri bir güç olmaktan öte bir özel savaş aracıdır. Faşist devletin kimyasal kullandığını saklamamasının sebebide budur. Güçlerimiz ve halkımız üzerinde, kimyasal silahlara karşı hiçbir önlem alınamazmış gibi bir algı yaratılıp hareketimiz üzerinde psikolojik üstünlük yaratılmaya çalışılmaktadır. Kimyasal silahları elbette sömürgeci Türk ordusu bulmamıştır bu silahlar yüzyıllardır kullanılmaktadır. Bunlara karşı önlem almanın yöntemleride vardır. Belki sivil insanlar yeterli ekipmana ve eğitime sahip olmadıkları için kimyasal silahlar ile katliam yapılabilir ancak askeri güçler yeteri donanıma ve bilince sahip oldukları takdirde kimyasal silahlara karşı koruna bilirler. Alman devleti 1. dünya savaşında çok yoğun kimyasal silah kullanmış fakat savaşın sonunda kazanan tarafta olamamıştır. ABD ordusu Vietnam gerillalarına karşı kimyasal gazlar kullanmasına rağmen devrimci Vietnam gerillaları karşısında mağlup olmuştur. Eğer bizde gerekli tedbir ve bilinç ile hareket edersek Kürdistan Özgürlük gerillasını kimyasal silahlar durduramayacaktır.

Kimyasal Silahlar ve Patlama Sonrası Açığa Çıkan Gazların Ortak Özellikleri:

Düşmanın savaş tünellerimize yönelik yaptığı saldırılar sonrası, açığa çıkan her duman kimyasal silahlar ile karıştırılmamalıdır. Sonuçta kimyasal silah kapsamında olmayan patlayıcılarda çeşitli kimyasal maddelerdir ve patlama sonrası yoğun duman ve oksijen yetersizliğine sebep olabilirler. Bu her iki saldırı türünün farklı özellikleri olduğu gibi, ortak özellikleri de vardır. Normal bir patlayıcının infilakı sonrasında da açığa çıkan duman özellikle kapalı alanlarda tehlikeli durumlara sebep olabilir. Ayrıca Türk Ordusu, mevzilerimize karşı biber gazıda kullanmaktadır. Aynı şekilde biber gazı da kapalı alanlarda tehlikeli durumlara yol açabilir. Hem patlayıcıların infilakı sonrası açığa çıkan dumanın, hem biber gazının, hem de kimyasal silahların benzer belirtileri olabilir ve bu durumlara karşı alınması gereken ortak ön tedbirlerde mevcuttur.

Kimyasal Silah ve Patlama Sonrası Açığa Çıkan Gazlara Karşı Alınabilecek Ortak Tedbirler:

Düşmanın yapabileceği her iki saldırıda da basınç, duman ya da kimyasal silahlardan korunmanın en önemli yöntemi savaş tünellerimizde aldığımız önlemlerdir. Hem basınç, hem duman hem de kimyasal silahların savaş tünellerinde etkisi, alınacak bazı ön tedbirler ile düşürülebilinir.

Ön Tedbirler:

Kullanılan madde her ne olursa olsun, tünellerimizde hava sirkülasyonun olması gerekir.Hava Sirkülasyonu olmaması dumanın ve kullanılan gazın doğal yollarla tünellerden çıkmasını geciktirecektir. Buna göre tünel yapımlarında dikkat edilmesi gereken hususlar;

Sığınak Örneği

- Şikeftin yapılacağı konuma göre savaş tünellerinin hava sistemlerinin belirlenmesi

- Hava sirkülasyonu dikkate alınarak, izole edilmiş yaşam alanı veya mangası oluşturulması
- Aspiratör kullanılması ve bunların havayı dışarı aktaracak biçimde konumlandırılması
- Bu saldırılar için özellikle şikefte depolanmış suyun bulunması depolanacak suyun, kapağının dışardan gelecek gaz ve dumana karşı sıkı kapatılması ve naylonla paketlenmesi,varil musluklu ise musluğun izole edilmesi
- Eşya ve erzakların, dışardan temas olmayacak biçimde, poşetlenip paketlenmesi
- İzole edilmiş manga oluşturulması

İzolasyon Mangası Nasıl Olmalıdır?

Şikeftlerimizde yapacağımız izole edilmiş mangalar, bizleri bu gazların etkisi azalana kadar koruyabilecektir. Eğer imkan var ise Şikeftlerde izole edilmiş yaşam alanlarının oluşturulmasıgerekir.

Buna Göre;

- İzole edilmiş manga hava almamalıdır.

▪ İmkan var ise kapısı olmalıdır. Kapı aralıkları silikon, macun , bant veya çamaşır suyuna batırılmış bezler ile kapatılmalıdır. Eğer imkan yok ise branda, yağmurluk, naylon ile hava almayacak şekilde iyice kapatılmalıdır.

▪ İmkan var ise hem kapının önünde hem arkasında battaniye olmalıdır. Arkadaki battaniye kapıya yapışık olmalıdır. Gaz kullanıldığından şüphelenildiğinde battaniye çamaşır suyu ile ıslatılmalıdır.(Miktar olarak on bardak suya bir bardak çamaşır suyu eklenmelidir. Kesinlikleçamaşır suyu önerilen miktardan fazla kullanılmamalıdır aksi takdirde klor zehirlenmesine yol açar.)

▪ Bulunması gereken malzemeler; Fener, Sirke, İlk yardım Çantası, Makas , Islak Mendil, Sıvı Sabun vb. , Maske, Yedek filtre, Oksijen Tüpü, Pamuk, Erzak, Su, Kamera ve Mikrofon(Manga Dışının kontrolü için)
,Kablolu telefon(Şikeftin diğer bölümleri ile iletişim için), Naylon Poşet, Sodyum Bikarbotan(Kabartma
Tozu-El yüz asitlere ve kimyasallara mahsur kalırsa kullanılır, yüzde beş kabartma tozu yüzde doksan beş su karıımı), Kireç, Limon, Limon Suyu, Kolonya, Etil Alkol

▪ İmkan var ise mangada bir bölme ayrılıp, naylon ile kapatılmalı, su ile temizlik yapılabilecek bir konuma getirilmelidir. İzole mangasında kesinlikle sigara içilmez.

▪ İzole Edilmiş mangada, Alaattin gibi ısıtıcılar kullanılmamalıdır.

Saldırı Sonrası Ortaya Çıkabilecek Belirtiler:

Her iki saldırı durumunda da savaş tünellerinde patlama olacağından oksijen oranı azalacaktır. Buna paralel olarak içeri
duman,farklı koku girecek ve nefes alıp vermek güçleşecektir. Buna göre savaş tünellerine yapılacak her iki saldırı ve hangi çeşit kimyasal silah kullanılırsa kullanılsın ortak belirtiler açığa çıkabilir var olan bu belirtilere karşı panik yapmamalı soğuk kanlı bir şekilde içeri giren gaz hangi gaz olursa olsun solumamaya dikkat edilmesi önemlidir.
Kimyasal gaz olsun veya olmasın sağdaki belirtiler olabilir;

1- Baş Ağrısı
2- Baş Dönmesi
3- Nefes Darlığı
4- Çarpıntı
5- Burun Akıntısı
6- Göğüste Sıkışma ve Ağrı
7- Bulantı - Kusma
8- Halsizlik - Bitkinlik
9- Dikkat Dağınıklığı
10- Kaslarda güçsüzlük

Olay Anında Yapılacaklar:

- Dumanın yoğun olduğu yerden uzaklaş!
- Maskeni tak!
- Vücutta açık bölge bırakma. Varsa tulumunu ve çizmeni giy!
- Uygun pozisyon alınıp saldırının kimyasal bir saldırımı yoksa normal patlayıcıların çıkardığı duman mı olduğunu anla!
- Eğer patlayıcı ve ya biber gazı kullanılmışsa duman yoğunluğu azaldığında hızlı bir şekilde düşmanın içeri girme ihtimali vardır, düşman koruyucu elbise giymeden şikefte girebilir.
- Aşırı duman varsa kimyasal kullanılmadıysa da izole edilmiş mangaya gidilebilinir.

ÖZLÜ SÖZLER

EN GÜÇLÜ OLAN DEĞIL, DEĞIŞIME EN ÇOK UYUM SAĞLAYAN TÜR HAYATTA KALIR

CHARLES DARWIN

KENDINIZE KARŞI DÜRÜST OLUN, GERISI KENDILIĞINDEN GELECEKTIR

SHASKERPEARE

GELECEĞI TAHMIN ETMENIN EN IYI YOLU, ONU YARATMAKTIR

PETER DRUCKER

BEN ASLA KAYBETMEM; YA KAZANIRIM YA DA ÖĞRENIRIM

NELSON MANDELA

HAYATTA EN BÜYÜK ZAFER HIÇ DÜŞMEMEK DEĞIL, HER DÜŞTÜĞÜNDE YENIDEN AYAĞA KALKABILMEKTIR.

KONFÜÇYÜS

EĞITIM KIVILCIMLA ATEŞ YAKMAKTIR, BOŞ BIR KABI DOLDURMAK DEĞILDIR

SOKRATES

DÜŞÜNMEK IÇIN ZAMAN AYIRIN, AMA HAREKET VAKTI GELDIĞINDE DÜŞÜNMEYI BIRAKIP HAREKETE GEÇIN

NAPOLYON BONAPART

YA GÖRÜNDÜĞÜN GIBI OL, YA DA OLDUĞUN GIBI GÖRÜN

MEVLANA

AKILLI INSAN DÜŞÜNDÜĞÜ HER ŞEYI SÖYLEMEZ FAKAT SÖYLEDIĞI HER ŞEYI DÜŞÜNÜR

ARISTOTELES

EN BÜYÜK DÜŞMANIMIZ KENDIMIZIZ

FRIEDRICH NIETZSCHE

BAŞARI, HEDEFTEN HEDEFE KOŞARKEN CESARETINI KAYBETMEMEKTIR

WINSTON CHURCHILL

İNSAN ÖZGÜR DOĞAR AMA HER YERDE ZİNCİRLERE VURULMUŞTUR

J.J. ROUSSEAU

DÜŞÜNCE KARANLIĞINA IŞIK TUTANLARA NE MUTLU

HACI BEKTAŞ-I VELİ

DOĞRULUK HER TÜRLÜ ŞART ALTINDA MEYVE VERİR

FRİEDRİCH SCHİLLER

DGEL
ARASTINA